

Generalitat

DESPATX DE LES SECCIONS EN LA REUNIO DEL CONSELL PERMANENT DELS DIES 26 I 27 DE JULIOL DE 1923

Carreteres, camins i ponts

Continuació dels treballs en les obres que es realitzen per administració.

Aprovació del pressupost reformat provisional dels treballs d'acopi de grava per a la conservació del camí de Manlleu a la Gleva (Masies de Sant Hipòlit).

Aprovació del revisat de preus del projecte de reconstrucció a l'obra sobre la riera dels Salses en el camí veïnal d'Olesa a Martorell.

Instrucció Pública

Designació del diputat de la Mancomunitat En Ricard de Capmany i de Roura per a la recepció definitiva de les obres de l'edifici destinat a Escola de Teixits de Punt a Canet de Mar.

Concessió d'un premi per al Concurs local d'aprenentis, a Sabadell.

Publicació de textos de l'Extensió d'Ensenyament tècnic.

Agricultura

Treballs de les seccions de Viticultura i Enologia, Terra Campa, Arbres Fruiters, Acció Social Agrària i Laboratori de Patologia vegetal.

Nou pla d'ensenyament de l'Escola Superior d'Agricultura.

AVANTPROJECTES DE BIBLIOTECES

Segons es va fer públic, i atenint-se al veredict del jurat designat per a fer el concurs d'avantprojectes de Biblioteques Populares, sanciona el Consell la proposta unànime, formulada per aquell, concedint un primer premi de 2.500 pessetes al projecte del senyor Puig i Galràs, i tres premis de 1.000 pessetes cada un als projectes dels senyors Isidre Puig i Boada, E. Porta i Bergós i Bonet, respectivament.

Tots els projectes que prengueren part en el concurs han estat exposats a la Sala de Sant Jordi, del Palau de la Generalitat.

L'ESCOLA D'ESTIU

El resultat de la matrícula de l'Escola d'Estiu d'enguany ha estat com segueix:

Cursos generals (primer grau): Elements de Mineralogia, 12. — Botànica general, 4. — Pràctiques de Zoologia, 4. — Pràctiques de Química elemental, 12. — Història de Catalunya, 12. — Psicologia escolar, 18. — Geografia humana, 8.

Cursos especialitzats (segon grau): Microscòpia vegetal, 3. — Pràctiques de Física i Química, aplicades a l'Escola Primària, 19. — Realitzacions, 21. — Curs superior de català (admesos i oients), 16.

Cursos de tardà: Ensenyament domèstic, 14. — Estudi de la Rítmica aplicada a l'Escola, 21. — Curs de Fotografia, 23.

COMISSIO POVINICIAL

La Comissió Provincial ha despatxat els següents assumptes:

Rekurs d'alçada interposat per donya Justina Lluellas contra un acord de l'Ajuntament d'aquesta ciutat, pel qual es nega la seva reposició en el cos de llavadors municipals.

Autorització sol·licitada per l'Ajuntament de Martorell per alienar un terreny proper al riu Llobregat, de propietat d'aquella corporació municipal.

Exemple de subhasta i concurs sol·licitada per l'Ajuntament d'aquesta ciutat per a adquirir de don F. Carreras Candi part d'una finca de la seva propietat, juntament amb la casa, mina d'aigua i altres accessoris, per la quantitat de 82.729'98 pessetes.

dem idem sol·licitada per l'Ajuntament d'aquesta ciutat per a adquirir de don Francesc Clapés una parcel·la de terreny resultant del canvi d'afiliació de l'actual carrer de Malats, per la quantitat de 6.773'08 pessetes.

dem idem sol·licitada per l'Ajuntament d'aquesta ciutat per a l'adquisició de maquinària i aparells sanita-

ris indispensables per a l'estació de condició que la dita corporació projecta instal·lar.

dem idem sol·licitada per l'Ajuntament d'aquesta ciutat per a adquirir de donya Concepció Pacheco la part de la finca anomenada Sant Geroni de la Vall de Hebrón, tocant al Parc Municipal de la Font Grega, pel preu de 60.000 pessetes.

De la Secció de Comptes municipals ha despatxat els següents assumptes:

Dictàmens proposant l'aprovació i finiquit dels comptes municipals de Calaf, Colls, Castellet i Gornal, Llusà, Olzinelles, Sant Agustí de Lluçanès, Sant Joan de Vilatorrada, Sant Martí de Sasganyol, Santa Maria de Oió i Tabernoles, corresponents a l'any 1921-22.

LES CAMPANYES DE LA COMISSIO D'EDUCACIO GENERAL

La Comissió d'Educació General de la Mancomunitat de Catalunya ha organitzat el cicle de conferències d'educació popular per la Ribera del Cid, ribera del Segre, Pallars Jussà i Pallars Sobirà, sota el següent ordre:

Dissabte, dia 11 d'agost, a les nou de la nit, a Agramunt.

Diumenge, dia 12, al matí, a Artesa del Segre; a la nit, a Tremp.

Dimarts, dia 14, a la nit, a Salàs.

Dimecres, dia 15, al matí, a la Pobla de Segur; a la nit, a Sort.

Diumenge, dia 19, al matí, a Esterri d'Aneu.

A cada una d'aquestes poblacions seran donades dues conferències, il·lustrades amb projeccions.

La mateixa Comissió ha organitzat un altre cicle de conferències, seguint aquestes poblacions a la vora ascendent del Llobregat, per Olesa, Sant Vicenç de Castellet, Gironella, Berga, Puigreig fins a la Pobla de Llíria.

Demés, la Comissió prepara l'organització d'altres conferències en diferents itineraris vers els extrems de Catalunya.

CURSET D'HUMANITATS

Conferències del Cursat d'Humanitats i Cultura general per a obrers, que tindran lloc durant la vinent setmana, a l'Escola del Treball:

Dia 31: «Alpinisme». Conferenciant, En Josep Estassén.

Dia primer d'agost: «Dos problemes internacionals: la Ruhr i l'Orient pròxim». Conferenciant, N'Antoni Rovira i Virgili.

Dia 2: «Les danses de la mort com a fonament de l'element dramàtic medieval». Conferenciant, N'Adrià Gual.

Dia 3: «La vida de les plantes». Conferenciant, En Salvador Maluquer.

VISITA

Una comissió del Centre de Reporters ha estat a visitar el senyor Vallès i Pujals per a demanar-li un objecte d'art dedicat a un festival que organitza aquesta novella entitat.

EL SENYOR PUIG I CADAFALCH

Passa uns dies a Argentina el President de la Mancomunitat, senyor Puig i Cadafalch.

L'Onze de setembre d'enguany

La Secció Permanent de Propaganda Autonomista del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, per tal de cooperar al millor èxit dels actes d'homenatge als defensors de les llibertats de Catalunya, simbolitzats pel conseller Rafael Casanova, ha pres l'acord de celebrar una vetllada patriòtica, la vigília del dia onze de setembre. A l'efecte ha convidat ja prestigiosos oradors perquè hi prenguin part.

La mateixa Secció Permanent de Propaganda es dirigirà als representants del Centre a la Comissió Mixta perquè es concedeixi a tota la dependència de Barcelona una hora de llicència el dia 11, que li permeti assistir a l'homenatge que se celebrarà al peu de l'estàtua d'En Rafael Casanova.

A la vegada, s'ha dirigit també a tots els delegats de fora de Barcelona perquè la tinguin al corrent dels actes patriòtics que amb motiu de tan important diada, s'organitzen per part dels Ajuntaments i entitats.

Aquesta mesura permetrà conèixer tot l'abast que tindrà l'11 de setembre d'enguany.

La situació a Barcelona

DETINGUTS

Han estat posats a disposició del jutjat Ferran Ternal i Jaume Puig Cases, que es van insolentar amb uns guardis de seguretat que els volien escoltar al carrer dels Angels.

MULTES

El governador ha imposat multes de 250 pessetes a sis establiments públics de Badalona i un de Granollers, per infracció de les ordres governatives.

LES CASES DE DORMIR

Ha estat al Govern civil una nombrosa comissió d'amos de cases de dormir, a què s'ha de les contínues visites de la policia.

Aquestes cases són catau on s'allotgen individus de mala nota que, quan són detinguts, diuen que no tenen domicili.

El governador els ha dit que abans que els interessos dels amos de les cases de dormir, hi ha els de la seguretat pública i els de la moralitat.

LES OBRES DEL METROPOLITA

Ahí treballaren al Metropolita 830 obrers.

«Solidaridad Obrera» dona per acabada aquesta vaga amb la nota següent de la Junta del Sindicat del Ram de Construcció:

«Habiendo llegado a conocimiento de esta Junta que la Empresa del Metropolitano concede a los obreros que solicitan trabajo las bases que esta Junta tenía de ella solicitada, pero que se niega a tratar con el Sindicato por amor propio; y como esta Junta lo que tiene en cuenta son las mejoras solicitadas y no la cuestión de amor propio que la Empresa coloca en lugar tan preferente, y no queriendo por esta razón mantener un conflicto que nada aconseja se mantenga, la Junta del Ramo de Construcción da la huelga del Metropolitano por terminada, pudiendo ir a trabajar los huelguistas que así lo deseen.»

BARCELONA O SEVILLA?

Amb la signatura d'Angel Pestanya publicà divendres «Solidaridad Obrera» el següent:

«En un ple celebrat a València per la Confederació Nacional, s'ha pres, sense abans consultar tota l'organització d'Espanya, l'acord de traslladar el Comitè de la Confederació Nacional a Sevilla. Com que aquest acord és irregular a tot ser-ho, i exercint al meu dret de sindicat, proposo que celebri una reunió de juntes i delegats la Federació Local de Barcelona per a tractar d'aquest assumpte.

La importància del cas i la serietat de l'organització requereix que tots ens interessem en aquesta qüestió.»

I ahir deia el següent:

«Hemos recibido un artículo firmado por E. Santiago, tratando de la cuestión que planteaba ayer referent a l'Pleno nuestro compañero Pestanya, y por la forma en que viene escrito, la Redacción ha acordado no publicarlo pero se dará lectura al mismo en el Pleno Regional del próximo domingo.»

AGRESSIO

Ahí a la tarda es cometé una agressió de la qual ha estat víctima Joan Sales Closas, de 31 anys, encarregat del Diposit de Cement Asland, que la Companyia te al moll del Rebaix.

Un subjecte, anomenat «El Moreno», li ha donat algunes ganivetades al ventre, deixant-lo en estat molt greu.

El motiu que ha donat per a cometre el crim ha estat que el susdit encarregat no l'ha volgut llogar per a fer un jornal com és el seu ofici de jornalier eventual.

El ferit ha declarat qu'el no l'ha llogat ha estat perquè no l'ha vist entre els que ha pres quan ha fet la colla.

El ferit ha estat conduït a l'Hospital Clínic en estat desesperat.

L'agressor, Josep Moreno, d'uns 36 anys, va entrar en el despatx on era sol l'encarregat Sales i a poc uns altres obrers que eren allí, sentint crits van entrar i van veure l'encarregat a terra i ferit.

Van deturar l'agressor i un va sortir i va avisar una parella de carabiners — un caporal i un individu — que eren a poques passes, però aquests es van negar a intervenir en res i aprofitant la confusió, l'agressor va desaparèixer.

S'ha donat compte a l'autoritat militar de la conducta d'aquells carabiners.

DESMENTIMENT

El senyor Portela va desmentir ahir vespre la notícia donada per un diari, que havia recusat el jutge especial dels afers terroristes, senyor Carreras, per no creure'l en condicions per a aquesta tasca.

El governador va elogiar les dotes del senyor Carreras.

VAGA

Continua la vaga dels obrers de la fàbrica de galetes Solsona, deguda, segons notícies, a la negativa dels obrers a treballar dues hores, fixades per la molta demandada de galetes que hi ha en l'actualitat.

UN MALALT ALLIBERAT

Felip Diaz Martí, del Sindicat Lliure, el qual sofria arrest subsidiari de multa per portar arma sense permís, ha estat posat en llibertat pel seu mal estat de salut.

UN RECLAMAT DES DE VALENCIA

El governador ha demanat autorització per a portar a València el sindicalista Josep Soler Roura (a) «Senyorito», pres en aquesta presó i reclamat pel jutjat del Mar de València, com un dels autors de l'assassinat del president i secretari del Sindicat Lliure d'empleats de Banca i Borsa.

ELS FERITS

Ha estat extreta la bala que tenia allotjada en una cuixa el dependent de la casa de banca de Manresa Padró Germans, Francesc Busquets, per efecte dels disparats fets pels individus que intentaren assaltar el dit establiment.

Tots els individus que estaven presos en virtut de l'esmentat assalt, ha estat posats en llibertat per no resultar cap càrrec en contra d'ells.

...

Els metges forenses doctors Villarasa i Martínez han reconegut novament al lletrat don Josep M. Seerass, el qual fou objecte d'una agressió.

Està fora de perill suposant-se que dintre de pocs dies serà donat d'alta. L'estat de l'altre ferit, Frederic Musolas, el qual per casualitat resultà lesionat a conseqüència de la dita agressió, és un xic delicat. S'ha tractat d'extreure-li el projectil que té allotjat en un ull, i no pogué aconseguir-se, havent d'ésser ajornada l'operació.

ESTADISTICA

El magistrat del Suprem i Inspector senyor Avellón, ha demanat a les secretaries dels deu jutjats d'aquesta Audiència, que li trametin aviat estats, en els quals constin el nombre i classe de sumaris de caràcter societari que hagin incoat des de l'any 1918 fins avui.

En el dit estat ha de figurar els noms dels morts i ferits i processats que per tals delictes hi hagi hagut, amb els antecedents d'aquests últims, si els tinguesin.

El senyor Avellón continua rebent visites de persones que exposen queixes respecte a la tramitació d'assumptes judicials.

Cultura

Avui tindrà lloc la festa del repartiment de premis als nens i nenes matriculats a les escoles del «Foment Martinenc» curs 1922-23, que finalitza aquest mes. Serà presidit per les autoritats locals i distingides personalitats amants de la tasca cultural que tan brillantment sosté aquesta entitat, que han estat invitades.

A continuació es celebrarà un festival escolar d'educació físico-rítmica al grandios patí d'esbarjo.

Els dies 29 i 30, matí, tarda i nit, estarà oberta l'exposició de treballs escolars instal·lada en una aula de les escoles.

La Comissió que regenta l'Escola del Poble Nou, de l'Ateneu Democràtic Regionalista, convida a tots els particulars i entitats de la barriada a l'acte de clausura de l'Exposició de Treballs Escolars que tindrà lloc avui diumenge, a les cinc de la tarda.

La Comissió de Cultura de l'Institut d'Alumnes del Treball, ha organitzat per avui, a les deu del matí, una visita a l'Institut d'Estudis Catalans.

(Punt de reunió: a les deu a la porta de la Diputació. (Plaça de Sant Jaume).

A l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, en el darrer Consell directiu, es reberen les actes de constitució de les noves comissions de Gandesa i de Torroella de Montgrí, i també el canvi de la de Montevideo.

La de Gandesa ha quedat constituïda com segueix:

President, Tomàs Alcerverro; tresorer, Joan B. Maní; secretari, Sebastià Gallart; vocals: Ramon Lluís Pedrola i Manuel Bardi Gil.

La de Torroella ha quedat constituïda de la següent manera:

President, Mossèn Francesc Viver Puig, prevere; tresorer, Josep Castells Hostench; secretari, Josep Ribas Masjoan; vocals: Gabriel Quintana Alabar i Jaume Rosell Pou.

La Comissió Delegada de Montevideo ha quedat constituïda de la següent manera:

President, P. Miquel Noguera; tresorer, Enric Molins; secretari, Enric Gispert; vocals: Alfred Guier, Ramon Panedas, Josep Gil i Pons i Francesc Prat.

L'aniversari d'En Prat de la Riba

L'agrupació nacionalista «Els Montserratins», amb motiu de l'aniversari de la mort del primer President de la Mancomunitat de Catalunya, N'Enric Prat de la Riba (A. C. S.), volent honrar la seva memòria celebrà una missa el dia primer d'agost, a dos quarts de vuit del matí, a l'altar.

Contra les roaces de la mar

Un confrare local ha rebut aquest telegrama referent a la Comissió que ha anat a Vigo a estudiar les causes de la minva de la pesca i la conveniència de netejar de roaces la mar. Diu el telegrama:

«Vigo, 28.— La Comissió tècnica que vingué a estudiar les causes de la desaparició de la pesca en aquestes costes informà al ministre de Marina declarant que això obeeix a l'abundància de mitjans il·lícits per a la pesca i a l'abundància de cetacis que la destrueixen.

Proposa la dita comissió que s'impulsi la pesca de cetacis, amprant-los per a fins industrials i extraient d'ells la grassa, co mes fa a les costes franceses, i concedint premis als qui es dediquen a aquesta mena de pesca.

D. SEBASTIA FERNANDEZ GONZALEZ

Director del Banc Central, Sucursal de Barcelona

ha mort el dia 28 del corrent, als 42 anys d'edat

confortat amb els Sants Sagraments

(A. G. S.)

La seva desconsolada esposa D.ª Anastàssia Jimenez, filles Carme, Teresa i Maria, pares, germans, família tota i el Banc Central, participen a les seves amistats tan sensible pèrdua, pregant-los que el tinguin present en llurs oracions i se serveixin assistir avui, diumenge, dia 29, a les onze del matí, a la casa mortuòria, Ronda de Sant Pere, 34, per acompanyar el cadàver al cementiri del SO., per qual atenció els quedaran agraïts

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

Banc de Catalunya

Domicili social:

Rambla dels Estudis, 10. - Barcelona

Telèfons 561 i 562 A. - Apartat de Correus 568

Direcció telegràfica i telefònica: CATALONIABANK

Comptes Corrents — Comptes de Valors — Caixa d'Estalvis

Banca — Borsa — Cupons — Girs — Canvi de monedes

Delegació del Banc Hipotecari d'Espanya

Subscripcions a Emprèstits

CAMBRA CUIRASSADA

DIMENSIONS I PREUS DE LLOGUER

MODEL	Alçada en cm.	Amplada en cm.	Fons en cm.	Capacitat en dm. cub.	PREU ANUAL.—PESETES		
					1 titular	2 titulars	3 titulars
A	15	25	53	19,875	30,—	68,—	108,—
B	25	25	53	33,125	50,—	114,—	180,—
C	25	51	53	67,575	80,—	210,—	345,—
D	50	51	53	135,150	120,—	380,—	650,—

Els impostos són a càrrec del Banc

HORES DE SERVEI: De 9 a 1 i de 3'30 a 7

AGENCIA núm. 1: Carrer Creu Coberta, 8. — Telèfon H. 667

AGENCIA núm. 2: » Sant Andreu, 146. — » S. M. 671

AGENCIA núm. 3: » Salmeron, 111. — » G. 184

SUCURSALS A GIRONA I LLEIDA

Banc de Barcelona

Aquest Banc, a la seva casa Central i a la Sucursal número 1, continua realitzant les operacions de Compra i Venda de Valors, Renovacions, Conversions, Canvis, Agregació de fulles de cupons, Subscripcions, Cobrament i Negociació de cupons i Revisió de llistes d'amortitzacions. — Admet en dipòsit tota mena de valors

Capses de luxe

per a bodes i bateigs. Antiga Casa BARQUES, carrer de Sant Pau, 28.

Vaielles PORCELLANA

J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

Nonell Germans

CANVI — VALORS — CUPONS

Rambla del Centre, 16

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona.—Dia 28 de juliol de 1925.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 760'4, 759'3, 758'3.

Termòmetre sec: 28'4, 28'0, 28'8.

Termòmetre humit: 22'6, 23'0, 23'3.

Humitat (centèsimes de saturació): 70, 63, 72.

Direcció del vent: OSO., SO., SO.

Velocitat del vent en metres per segon: 1, 7, 4.

Estat del cel: Quasi serè.

Classe de núvols: C.K.N., C.St.K.N. C.St.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 28'7; mínima, 21'6; mínima prop del sol: 20'8.

Oscil·lació termomètrica: 5'9.

Temperatura mitja: 25'2.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0'0 mm.

Recorregut del vent en igual període: 100 km.

Observacions particulars: No-cap.

El director, E. Alcóbé

Vanos Cardús

Portafer. rissa, 10-

Trobat-se a casa seva, carrer de Sardenya, 197, una nota anomenada Lluïsa Berenguer Collado, de 18 anys, va beure sulfuran, no se sap si per equivocació.

Va ésser assistida al dispensari.

—Per si li havia donat tres pessetes falses, en tornar-li el canvi de cinc, a primera hora de la tarda han armat un escàndol la venedora del Mercat de la Boqueria Maria Vives Bros i la compradora Isabel Enríquez Aguil·lar, havent d'intervenir-hi els guàrdies per a calmar-les.

—Al migdia d'ahir fou auxiliat al dispensari de Gràcia el noi de nou anys Josep Hernández Tomás, habitant al carrer de Samsó, 10, el qual tenia una erosions als colzes i agitació nerviosa. Va dir que li havien pegat al carrer de Voltaire uns subjectes anomenats Angel Borràs Fernández, de 20 anys i Francesc Ibáñez.

A darrera hora de la nit, al via-ducte de Valcarlos, un subjecte va arrebassar el moneder a una noia de 20 anys i va fugir.

Als crits de la noia, escudiren uns transeünts, agafaren el rater, i ad-

ministraren previament una pal·lissa regular i després el lliuraren a mans d'uns guàrdies de seguretat.

Es diu Daniel Fernández Dorado, de 43 anys, i habita una barraca d'aquells encontorns.

- Aparells fotogràfics

garantitzats i econòmics, els trobareu a la casa CUYAS, Portal de l'Angel, 11.

La policia del port deturà dos minyons, Josep Mascuñana, de 19 anys i Aureli Arranz, de 20, els quals duïen set trossos de neumàtic, i com no van saber explicar la procedència, van ésser conduïts a la delegació.

- JOIES VILANOVA Unió, 6.

El C. D. del Grup Excursionista Barceloneta, secció de la Joventut Nacionalista de la Barceloneta, ha acordat celebrar el seu II Aplec, en commemoració del IV any de la seva fundació i tindrà lloc el vinent dia 16 de setembre d'enguany, al pintoresc poble de Montnegre.

Aviat es publicarà el programa detallat de la festa i podem avançar que el componen un concurs fotogràfic, jocs populars, concurs de salts de corda (prova per a senyores) i una cursa de marxa excursionista (individual, parelles mixtes i per equips). També hi haurà parlaments.

La comissió organitzadora ha rebut importants premis per al concurs fotogràfic, per les curses i salts a la corda, els reglaments dels quals es publicaran en el programa per a coneixement dels que desitgin inscriure-s'hi.

- EL MILLOR OBSEQUI

per a les vacances a un aparell fotogràfic de la casa CUYAS, Portal de l'Angel, 11.

Relació dels objectes trobats i dipositats a la Majordomia Municipal:

Un clau i un clauer amb dues claus. Una brusa de crepè per a senyora. Una cartera de pell contenint fotografies i notes amb el nom de Josep Pradera. Una maleta molt deteriorada, contenint saquets, segons sembla, de borat de sosa. Una clau. Un passaport a favor de Madame Jaubert. Una cadeneteta i una medalla, segons sembla, d'or. Un tapa elixos de llautó per automòbil. Un paquet amb graells, sostenedors i perxes de ferro. Una cartera de pell contenint un mocador blanc, un abonament per a pendre banys i cèntims. Un escut o insígnia de metall daurat. Un cinturó de cuir per a senyor. Un paquet contenint quaderns titulats «Arte de leer escribiendo. Un tros de corda. Quinze llengots de ferro.

- Per a cines de familia

no hi ha com la casa CUYAS, Portal de l'Angel, 11.

Es celebrarà una vetllada literària-musical a benefici del temple en construcció de Nostra Senyora de Montserrat, organitzada per l'Associació Montserratina de la parròquia, amb la cooperació dels Pomells de Joventut «Flors de Puresa» i «Escolanets de la Moreneta» i altres valuosos elements, que tindrà lloc a l'estatge de l'Associació de Propietaris i Veïns del Guinardó, galantment cedit per la seva junta, avui, a les quatre en punt de la tarda.

Hi pendrà part el celebrat guitarrista Alfred Romea, i pronunciarà el discurs final l'ex-regidor En Narcís Fuster.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 20

A l'Associació de la Premsa diària s'ha rebut un telegrama dels representants de la Premsa donostriarra amb ocasió d'estar reunits en fraternal banquet amb els representants de l'Ajuntament d'aquesta ciutat, als companys barcelonins i fent vot per la prosperitat de Barcelona i la seva Fira de Mostres.

- Per als aristòcrates: cafè La Garza.

Un carro que passava pel carrer dels Jocs Florals, va atropellar el noi Joan Comas Florentí, de 7 anys, el qual va resultar amb la clavicula esquerra fracturada. Després d'auxiliat al dispensari d'Hostafrancs, va ingressar a l'Hospital Clínic.

De Tiana diuen que la minyona de la Torre Mayol, va sorprendre dins de la casa un desconegut que regirava els mobles i que va fugir, emportant-

se'n joies que valien unes 300 pessetes.

CECIL HOTEL-PARIS

7, Rue du Conservatoire, 7

Al centre de negocis i grans bulevards, aigua calenta i freda, calefacció i telèfon privat a totes les cambres, i quarto de bany, cuina acurada. Pensió des de 35 francs. (Cambres des de 12). Es parla català.

Un matrimoni que viu al carrer de la Palma de Sant Just, 6, primer, va haver d'ésser auxiliat per un metge, per presentar senyal d'intoxicació, atribuïda a haver menjat peix que hauria d'estar en males condicions. Se'n va passar denuncia al jutjat.

- RUM BELLESA (a base de noguera). Treu la blancor al cabell, tornant-li el seu color primitiu, amb extraordinària perfecció. Es inofensiu. Es l'ideal. Venda a les perfumeries.

Al passeig de Colom, un auto que va fugir, va atropellar a Eudalt Casanovas Moragues, de 20 anys, i li va causar contusions al costat dret.

MARES
tindreu
MOLTA LLET
prenent

Rob-Vida Miret

No és més que una orxata del sud de plantes lleteres que pasturen instintivament els mamífers quan tenen necessitat d'alletar.

Durant l'embaràs: Rob-Vida n.º 1 combat l'albúminúria, dolors i molèsties propis de l'estat, desenvolupa i fortifica el nou ésser, tonifica la mare i predisposa per a un part feliç i llot abundant.

En la lactància: Rob-Vida núm. 2 augmenta la quantitat de llet, l'enriqueix en caseïna i mantega, refa la mare de la desnutrició causada per l'alletament.

En farmàcies. Autor, doctor Miret, plaça Comercial, 9, Barcelona.

Bisbat

— El Jurat qualificador del certamen literari organitzat amb motiu de la Coronació de Nostra Senyora de la Gleva, ha concedit el premi donat per les Congregacions Marianes de la Puríssima i de la Immaculada de Vich, a la composició que porta per lema «Cantem».

Com recordaran els nostres llegidors, la Congregació de Maria Immaculada i Sant Lluís Conga, d'aquesta ciutat, oferi un premi consistent en 300 pessetes a la millor composició musical que pogués aplicarse a la poesia premiada, i que ha d'ésser transmesa per tot el dia de d'agost a l'estatge de les Congregacions Marianes, de Vich.

— Avui, l'Apostolat Social efectuarà una excursió a l'ermita de Sant Muc, situada al terme de Rubí.

La sortida serà a les set del matí, per l'estació de Sarrià, per assistir a la missa que, a dos quarts de nou, se celebrarà a la ciutat ermita.

— Han estat nomenats: ecònom de Sant Joan de Tarragona el Rnd. Dr. don Josep Garriga; coadjutor de la Puríssima Sang, de Reus, el Rnd. don Lluís Boronat; i coadjutor de la parròquia de Cambrils, el reverend Lic. don Josep Miró Ollé.

Musicals

Avui al matí visitarà la nostra ciutat l'ila florejada societat coral «Art Bredenc», de Breda, essent rebuda a l'estació de França per l'antiga Agrupació Coral Euterpense del Centre Cooperatiu de Pescadors de Barcelona.

La dita societat, que ve a tornar la visita amb excursió artística, a l'efectuada aquest any per la segona, donarà un escollit concert de caràcter íntim en l'estatge social de l'Euterpense, a les onze de la nit.

La tornada a Breda dels excursionistes tindrà lloc dilluns a la tarda.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIÓ, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

Madrid, 28, 2 tarda.

El cap del Govern ha rebut avui les visites del duc del Infantado i d'una comissió de l'Ajuntament de Madrid, que han anat a parlar-li del problema de l'abastiment d'aigües.

Ha dit el president que havia rebut la visita del comissari regí de l'Exposició de Barcelona, senyor Pich, i que es proposava donar compte al Consell d'aquesta tarda de les propostes fetes al Govern pel comissari.

Ha afegit que el senyor Pich l'havia convidat per a la inauguració de l'Exposició del Moble, el 13 de setembre. El president es proposa assistir a aquest acte, portant la representació del Rei i la del Govern.

—Serà laboriós el Consell d'aquesta tarda? — li ha preguntat un periodista.

—No; no serà laboriós — ha contestat el president.

Ha acabat manifestant que el dia de demà el pasará al camp, i que dilluns rebrà al seu despatx una comissió de subalterns.

DEL TREBALL

El ministre del Treball ha rebut avui els parlamentaris de Cádiz, els quals li han demanat treball per als obrers dels astillers de Matagorda.

També han sol·licitat que el Govern intervingui prop del de l'Argentina perquè sigui anul·lat el nou dret de cinc pesos or imposat a les sales la qual cosa arruïnaria els saliners del Sud d'Espanya.

LA COMISSIÓ DE RESPONSABILITATS

Des de les deu del matí fins a la una de la tarda ha estat reunida avui la Comissió de responsabilitats.

Davant seu ha informat solament el general Gómez Jordana, al qual acompanyava el general Burguete.

Després ha comparegut el coronel Riquelme, però com que no estava preparat per a informar, ha dit que ho faria un dels pròxims dies.

ELS ESPANYOLS A PARÍS

El president de l'Associació de la Premsa, senyor Francos Rodríguez, ha rebut dels espanyols residents a París el següent telegrama:

«Espanyols reunits en fraternal banquet, per a commemorar la fundació de la Casa d'Espanya, acordaren dirigir afectuosa salutació a la premsa espanyola. — La Directiva.»

NOTES DE FINANCES

Al ministeri de Finances han facilitat la següent nota:

«El resum i liquidació dels resultats obtinguts en el servei de cadastre urbà el mes de juny últim són veritablement satisfactoris, per tots conceptes, car el servei de cadastre ha atès 19.666 finques i ha produït un augment en el líquid imposable de 606.710 pessetes, que suposa una recaptació per al Tresor, amb els recàrrecs legals vigents, de 127.378 pessetes.»

El servei de revisió s'ha produït en 2.435 finques produint un augment en el líquid imposable de 2.644.523 pessetes, o sia una recaptació total de 655.217 pessetes.»

També ha facilitat el subsecretari de Finances la nota següent:

«En les manifestacions que els valors dels últims dies i que foren recollides en la premsa s'ha comès un error de referència, que és conuenient subsanar per a evitar confusió. El dit error consisteix a suposar que el solar que es prengué com exemple, de cinc mil peus de superfície i preu 15 pessetes el peu, estava situat a la Porta del Sol. Això és un gran error, ja que l'exemple que valgués posar no era amb referència a la situació, sinó al preu, car el valor en venda del peu quadrat dels solars situats a la Porta del Sol és molt superior al de 15 pessetes peu.»

UN INCIDENT

A B C publica el següent telegrama:

«Santander.—Es tenen notícies d'una intemperança francesa amb motiu de romandre en aquest port el transatlàntic alemany «Toledo».

Quan aquest vaixell sortia amb ruta a Hamburg, passà prop del transatlàntic francès «Cuba» els tripulants i passatgers del qual donaren crida ofensiva per Alemanya, es-

sent contestats des del vaixell alemany amb hurres a Alemanya, significants alguns passatgers anglesos i alguns espanyols.

L'incident és molt comentat.

El succés arriba a nosaltres com a rumor, essent impossible comprovar-lo, per haver marxat ambdós vaixells.

EL CAPITÀ GENERAL DE CATALUNYA

Madrid, 28, 4'15 tarda.

Aquest matí ha arribat a Madrid el capità general de Catalunya, senyor marquès d'Estella.

A les dotze ha estat al ministeri de la Guerra, per a fer la seva presentació al general Alzupur.

Parlant amb els periodistes, el general Primo de Rivera ha dit que dimecres pròxim tornarà a Barcelona.

LA QÜESTIO DE LES RESPONSABILITATS

Ha estat al ministeri de la Guerra, conferenciant amb el general Alzupur, el president de la Comissió parlamentària de responsabilitats, senyor Sagasta.

—El diputat socialista senyor Beateiro ha dit als periodistes que la declaració prestada aquest matí davant la comissió de responsabilitats pel general Gómez Jordana no havia tingut cap interès.

Tots els informes que s'ajunten com a sensacionals — ha afegit el diputat socialista — després resulten els menys interessants, notant-se en tots ells una marcada tendència a salvar les persones que puguin aparèixer com a responsables davant la comissió.

EXPEDICIÓ DE FERITS

Màlaga — Procedent de Melilla ha arribat el vapor «La Roda», portant legionaris ferits dels combats de 31 de maig i 5 de juny últim, i personal sanitari encarregat del servei.

Els ferits són els següents:

Caporals: Antoni Blanco Almagro, ferit a l'espatlla esquerra; Adrià Rodríguez Silva, perdut del braç esquerre, i Antoni Fernández Pérez, ferit al braç esquerre i cama dreta.

Legionaris: Amores Gaspar, ferit a la cuixa dreta; Agustí Planelles, ferit a la cuixa dreta; Josep Mora Rueda, perdut de l'ull dret; Enric Rosillo, ferit al cap, paràlisi i mut; Josep García Guerra, ferit a l'avantbraç dret, i Josep Tomás Muñoz, ferit a l'espatlla dreta.

També ha arribat ferit a l'espatlla esquerra el soldat Amadeu Yranda, del regiment d'Andalusia.

En el correu de Madrid han sortit tots els ferits per a hospitalitzar-se a Carabanchel, i curar-se-hi.

L'ACTITUD DE ABD-EL-ORIM

Un periòdic publica el següent telegrama de Melilla:

«Es diu aquí que Abd-el-Krim insisteix en la seva actitud insolent, persistint en la gossadia de posar com a condició fonamental el reconeixement de la república del Rif, i afegint-hi ara la pretensió que els seus emissaris tractin amb els d'Espanya, precisament a Tànger o a una ciutat de la zona francesa.»

NOTES DE MELILLA

Melilla. — S'ha efectuat combat de queviures a Tizzi Assa. L'enemic no hostilitza, però observaren al lluny grups en actitud expectant.

En tornar el combat va caure del cavall el soldat d'intendència, Secundí Rodríguez, resultant amb lesions menys greus.

Des de Nador ha marxat a Dar Quebdani el grup de regulars de Alhucemas, manat pel tinent coronel Pozas.

Aquests tabors reforçaran aquelles línies repartint-se entre diverses posicions.

Aquest matí ha sortit de Dar Quebdani una columna, que ha fet sense novetat una ampla exploració en territori de la cabella de Bent Sald.

En la posició d'Afrau s'està muntant una estació radiotelegràfica.

Es construeix una pista per a unir Afrau amb Tiquemmin.

Ha ancorat un vaixell de bandera alemanya, procedent de Llíorna.

La policia ha registrat el vaixell, trobant amagats a la bodega dos subjectes, i un italià i l'altre austríac. El capità no ha pogut explicar

la procedència d'aquests individus, limitant-se a dir que ho ignorava.

Els tres estrangers han estat detinguts i seran portats a Màlaga, a disposició de llurs respectius consols.

PRESA DE POSSESSIO

Aquest matí s'ha possessionat de la secció d'artilleria del ministeri de la Guerra el general de brigada don Alfré Correa.

DEL CONFLICTE BANCARI

Saragossa. — La Cambra de compensació ha realitzat les operacions amb tots els Bancs, inclosos amb els boicotejats, amb absoluta normalitat.

El Sindicat Lliure d'empleats de Bancs i Borsa ha facilitat una nota a la premsa que diu:

«Considerant aquest Sindicat que el boicot exercit fins a la data perjudicava no sols els Bancs boicotejats, sinó que resultava danyos en perjudici d'altres Bancs d'últims, ha acordat, en benefici dels últims, deixar-lo suspès i reduïda llur actuació a boicotejar les operacions directes, que emanin o vagin dirigides als nostres enemics, exercint el boicot amb tot rigor.»

ELS SUBALTERNIS

Madrid, 28, 5'15 tarda.

Una nombrosa comissió de subalterns ha estat avui a la Presidència per a parlar amb el marquès d'Albuquerques sobre les millores que els hi han estat concedides i que per certes dificultats no acaben de dur-se a cap.

El cap del Govern no ha pogut rebre els subalterns; però els ha citat per al dilluns a dos quarts de dotze del matí.

SIGNATURA DE GUERRA

Al ministeri de la Guerra han facilitat avui la següent signatura:

Destinant el general de brigada don Francesc Sánchez Ortega al comandament de la segona brigada de la sisena divisió (Almeria).

Ascendint a general de brigada el coronel d'infanteria don Demà Gabbarrón Crespo.

LA «GACETA»

La «Gaceta» publica:

De la secretaria del Senat. — Anunci que els aspirants a oficials d'aquest cos col·legiador aprovats en 1897 que desitgin conservar llur dret a l'ingrés en l'escala, hauran de presentar instància dirigida a la Comissió de Govern Interior del Senat, fent constar llur desig i expressant llur domicili actual.

De Finances. — Declarant deserta la subhasta celebrada, per a l'adquisició i amortització del Deute perpetu al quatre per cent interior.

D'Instrucció pública. — Dictant regles a l'objecte que els aspirants a oposicions a l'ingrés al magisteri, presentin sol·licituds no contravenint les disposicions cinquena i octava de la convocatoria inserida a la «Gaceta» del dia 8 del mes actual.

De la Real Acadèmia de Belles Arts de Sant Ferran. — Disposant que es proveïxi per oposició, sota el títol de Pensió Piquer, una plaça de pensionat per a escultura a l'estranger, d'acord amb les condicions que es publiquen.

EN ENTRAR AL CONSELL

Madrid, 28, 4'15 tarda.

A tres quarts de sis de la tarda han quedat reunits els ministres a la Presidència, per a celebrar el Consell anuclat.

El ministre de Gràcia i Justícia ha manifestat que portava indults i que tal vegada el Consell determinaria les «provincies» a les quals s'era aplicada la llei sobre tinença il·legítima d'armes.

El ministre de la Governació ha dit que portava diversos expedients.

El de Foment portava expedients. — Pel demà — ha afegit el senyor Gasset alguns periòdics assenyalant que es tractaria del Marroc i altres diaris el contrari. De manera que estic desorientat. Vostès diran.

—Es vostè el que ha de dir-ho. Encara que el president ha anunciat avui que el Consell no seria ni laboriós.

—Així — ha dit el senyor Gasset — tindrè temps de donar compte d'aquests expedients.

El ministre de Finances ignorava de què es tractaria en el Consell.

—Serà vostè el qui parli més — li ha dit un periodista.

—No ho sé, perquè com que tots els Consells no tenen ordre del dia.

El ministre del Treball ha dit que portava al Consell un interessant projecte d'estímuls a la producció nacional, d'auxili a les indústries, d'exportació i de crèdit a llarg termini, per al comerç exterior, d'acord amb el que el Govern oferí en el Congrés del Comerç d'Ultramar.

El cap del Govern ha manifestat que es despatxarien expedients i es tractaria del Marroc i de qüestions d'Hisenda.

Ha afegit que no s'havia rebut encara la memòria de l'Alt Comissari.

El ministre de la Guerra portava dos o tres assenyalats per mèrits de guerra i expedients per obres en una caserna de Màlaga.

En arribar al Consell el ministre d'Estat ha manifestat que s'havia rubricat el projecte de tractat comercial amb Bèlgica i que abans de signar-se passaria a informe de la Junta d'Aranzels i Valoracions i de la Comissió Protectora de la Producció Nacional de conformitat amb l'ofert pel Govern en les Cambres en discussió la llei d'autoritzacions aranzelàries.

En la proposta dels delegats s'han salvat les dificultats que s'havien assenyalat en les Cambres, sobretot en relació amb certes indústries bascones i catalanes.

CONDENMES PER L'ENFONSAMENT DEL «BARACALDO»

Cádiz. — El capità general de l'Apostader ha fet ferma la sentència per l'enfonsament del vapor «Baracaldo».

La sentència encara no s'ha fet pública; però extraoficialment se sap que Hernúndez és condemnat a 18 anys de presó i a 500.000 pessetes d'indemnització.

Al capità se li imposen dues condemes d'un any i vuit mesos i als comerciants la pena demandada pel Fiscal.

Els dos oficials han estat absolts.

EL PLET DE L'ALCALDIA DE BILBAO

Madrid, 28, 6'15 tarda.

La designació d'alcalde de Bilbao, de Real Orde, ha produït rebombori en aquella ciutat protestant del nomenament diversos elements polítics.

El ministre de la Governació s'estranyava avui, parlant amb els periodistes, que s'haguessin produït disgust per aquest nomenament, tota vegada que ha estat fet d'acord amb la Lliga Monàrquica i d'un diputat maurista de gran significació i d'indubtable influència en aquella ciutat.

Ha negat el ministre que el diputat socialista senyor Prieto hagués tingut cap intervenció en aquest nomenament. L'única intervenció del senyor Prieto fou sol·licitar del Govern que cessés l'estat anormal en que es trobava l'Ajuntament bilbaí.

La protesta dels socialistes d'aquella població prova que el senyor Prieto no té res que veure amb l'assumpte.

Ignorava el ministre si era exacte que el senyor Balparda tinguí el propòsit de separar-se de la majoria.

Bilbao. — L'assumpte de l'Alcaldia està donant molta feina.

Hi ha gran descontent entre els elements mauristes de la Lliga Monàrquica.

S'assegura que el senyor Balparda ha escrit al president del Consell de ministre donant-se de baixa de la concentració liberal i mantenint el seu caràcter de liberal monàrquic independent.

Demés, se li atribueix el propòsit de redactar un manifest dirigit a l'opinió.

També s'assegura que a conseqüència d'aquesta actitud de protesta per la forma en que ha procedit el Directori, els senyors Gandarias i Bargas, creient-se desautoritzats havien dimissió, però que ahir vespre es va reunir la Junta Directiva de la Lliga Monàrquica i s'acordà no admetre la dimissió al seu president.

Igual acord ha adoptat la Joventut Monàrquica.

L'Ajuntament es reuneix en sessió, no assistint-hi l'alcalde dimissió, senyor Arancadi, ni al que s'indica per substituir-lo senyor Arostegui. Ha presidit un tinent alcalde i un regidor

nacionalista s'alcera per anunciar que l'obstrucció continua.

En vista d'això no s'ha despatxat cap assumpte.

EL CAPITÀ GENERAL DE CATALUNYA I EL GOVERNADOR MILITAR DE TARRAGONA

Madrid, 28, 8'30 nit.

El capità general de Catalunya tornarà a Barcelona el dimecres, dia primer d'agost.

El mateix dia marxarà a Tarragona el governador militar d'aquella plaça, general don Emili Barrera, acompanyat dels seus ajudants el tinent coronel senyor Reina i el comandant d'enginyers senyor Fernández López.

EL REGLAMENT D'ALCOHOL

La «Gaceta» d'avui publica un Real decret del Ministeri d'Hisenda, en el qual es disposa el següent:

Article primer. — El cas tercer de l'article 155, el cas quart de l'article 169 i l'article 175 del Reglament de la Renda d'Alcohol de 10 de desembre de 1908, s'entendran redactats en els següents termes:

Art. 155. — Cas tercer: Els que elaborin alquandants o alcoholis neutres, alcoholis desnaturalitzats o alquandants compostos i llors sense autorització de l'oficina competent, o un cop expirat el termini concedit a l'efecte.

Art. 169. — Cas quart: Els fabricants i magatzemistes que no presentin immediatament els quaderns talonaris de guies o vendes, o els llibres de comptabilitat de la fàbrica o magatzem a l'esser requerits per això pels inspectors de la Renda.

Art. 175. — Incorreran en faltes reglamentàries, que es corregiran amb multes de 20 a 200 pessetes:

Primer. — Els detallistes i els industrials que es refereix l'article quart que no portin la llibreta per a la comptabilitat dels productes alcohòlics, degudament autoritzada per l'Administració.

Segon. — Els fabricants d'alcoholis neutres o desnaturalitzats, compostos i llors, i d'essències, i els magatzemistes de productes alcohòlics per la infracció de preceptes reglamentaris, que no estan compresos en els articles 160 al 164.

Article segon. — Es denega l'article segon del R. D. de 65 de març de 1919, i es restableix en tot son vigor el text dels articles 189 i 191 de l'esmentat Reglament.

Article tercer. — Es deroga igualment l'article tercer del R. D. de 8 d'abril de 1919, i s'autoritza al ministre d'Hisenda per a condemnar en els expedients de defraudació als els d'alcoholis fins les dues terceres parts de la multa corresponent a particeps quan s'aprecin circumstàncies que ho justifiquen.

MANIFEST DEL PARTIT SOCIAL POPULAR

Madrid, 28, 9'15 nit.

El Partit Social Popular, ha dirigit al país el següent manifest:

«Reunint les seves forces tots els liberals de la Monarquia i altres recent incorporades a ella, constitueixen l'actual Govern en el mes de desembre de 1922. El capítol de promeses legislatives era tan ample, que requeria no res menys que una reforma constitucional.»

Diversos mesos foren invertits en manifestar-se unes eleccions vergonyoses, per a crear una majoria abundant que servis d'instrument per a governar. Uns altres tres han estat obertes les Corts i a la fi la tasca legislativa ha quedat limitada a una autorització per a concertar tractats de comerç i a una modestíssima mesura de policia sobre us d'armes de foc.

En realitat, el culminant en aquesta etapa de Corts, han estat uns altres dues obres: l'espectacle de la més elevada funció de la justícia militar, amenaçant a les Cambres amb la dictadura, sense que el Govern s'atreveixi a sancionar tan atrevida provocació, i l'episodi de dos segaenants, president del Consell Suprem de Guerra i Marina l'un, i ex-president del Consell de ministres i cap del partit governamental més moderat i circumspet de l'altre, governant en bufetada;

L'equip format pels cinc cotxes inscrits obté la màxima classificació:

NOVA VICTORIA DEL POPULAR CITROEN

- 1-L. VAL, Copa S. M. el Rei
- 2-E. Hortet, Medalla d'Or.
- 3-C. Alegre, Medalla d'Or.
- 4-O. Lockvik, Medalla d'Or
- 5-L. B., Medalla d'Or.

EN EL GRAN PREMI DE REGULARITAT ORGANITZAT
PER EL R. M. C. de C.

BARCELONA-SAN SEBASTIAN

* Agents: Autolocomoció, S. A. - Rambla de Catalunya, núm. 90 - Telèfon 422 G. *

i rodant per terra com si fossin bodegassos impetuosos en sortir de l'escola.

Mentrestant han estat abandonats en els arxius de les Corts aquells propòsits de màxima urgència, en el sentit del qual coincideixen totes les oposicions polítiques: representació proporcional, reforma de l'administració local, colonització interior, humanització del contracte d'arrendament, Estatut de Catalunya, reformes judicials, ordenació ferroviària.

Una vegada més els polítics que prevalen han demostrat que estan resolts a no posar en pràctica cap mesura de justícia, d'adequament per elevació, ni encara en aquelles que semblen estar conformes.

El partit Social Popular, el qual no ha volgut ésser en les Corts testimoni de la buïa, impotent per a remeiar-la, acut una vegada més a Popinó pública, dient-li que Espanya no mereix ni pot seguir condemnada a la paràlisi mentre rebuïlleixin en ella mil focus de rebel·lió i de desesperació; i que va essent urgent preparar, no una dictadura arbitrària, sinó un poderós corrent de voluntats que imposin i mantinguin aquelles apremiantes reformes amb el Parlament o sense ell.

LA COMISSIÓ

DE RESPONSABILITATS

Contra el que s'ha dit aquest migdia, aquesta tarda ha comparegut davant la Comissió de Responsabilitats el coronel Riquelme.

Aquest s'ha limitat a exposar aquest matí a la Comissió que no tenint preparades les dades, millor dit, ordenades, agrairia que se li fes un formulari de preguntes per a unir a aquest el seu informe.

Se li han redactat, i aquesta mateixa tarda ha acudit de nou a la Comissió per a contestar-les.

Persona significada de la Comissió, de la aquesta tarda que aquesta es trobava en un període d'informació i no tenia encara formulat un judici concret.

No tenen fonament determinades les formacions que s'han propalat suposant que resultaven càrrecs de l'actuació de la Comissió contra un ex-ministre català.

Són informacions tendencioses — deia — sobre la finalitat de les quals no vull profunditzar.

EL CONSELL DE MINISTRES

Madrid, 28, 10'30 nit.

El Consell ha acabat a les deu de la nit.

A la sortida tots els ministres han

coincidit en manifestar que el Consell havia dedicat a l'estudi i examen dels expedients que assenyalen la nota oficiosa.

— Ens hem ocupat del Marroc, i tornarem a parlar d'aquest mateix assumpte dimecres vinent.

La nota oficiosa diu així:

«El Govern examina diverses comunicacions de l'Alt Comissari, i, en espera de la Memòria anunciada, ajorna el seguir ocupant-se dels assumptes del Marroc fins el pròxim Consell. S'aprova un projecte de Reial decret assenyalant les «provincies» de Barcelona, València, Saragossa i Bilbao perquè, en elles regeli la llei sobre tinença d'armes.

Es despatxaren expedients:

D'Estat, sobre l'obtenció de fotografies des de l'aire per aeronautes estrangers.

Gràcia i Justícia. — Concessió de diversos indults.

Guerra. — Ascensos per mèrits de guerra, del general senyor Marzo, coronel senyor Ruiz del Portal, tinent coronel senyor Sánchez Ocaña i capità don Ricard Rada.

Finances. — Fixació de capitals pels quals han tributar diverses societats estrangeres, i Reglament per a l'exacció de l'impost d'actiu.

Governació. — Adquisició de camions-automòbils, de centrals telefòniques i de material de telègrafs.

Foment. — Adquisició de material del port d'Alacant.

Vida religiosa

Avui: Sants Felix II, papa; Lupo, bisbe, i Santa Marta, verge. — Demà: Sants Abdó i Senén, màrtirs, i Santa Màxima, verge.

Quaranta hores: Avui, a l'església parroquial de Sant Francesc de Paula. Hores d'exposició: De dos quarts de set del matí a dos quarts de vuit de la tarda. — Demà, a la mateixa església.

La missa d'avui: Dominica X després de Pentecostès, color morat. — La de demà: Sisè dia de la infraoctava, color vermell.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona de Maig, a Santa Anna. — Demà, Nostra Dona de la Saleta, a Sant Jaume. Adoració Nocturna: Demà, Torn de Sant Ramon Nonat, a l'església parroquial de Santa Maria del Poble Nou.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn del Mont Calvari, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn de la Passió

i Mort de Nostre Senyor Jesucrist, a la mateixa capella.

— Diumenge X després de Pentecostès. — Evangelí. — (Sant Mateu, XVIII, 9-14). En aquell temps: Digué Jesús per alguna qui presumia de si mateixos com si fossin justos, i menyspreaven els altres, aquesta paràbola: «Dos homes pujaren al temple a orar: l'un fariseu i l'altre públic.

El fariseu, dret, crava interiorment d'aquesta manera: «O Déu! Jo us dono gràcies perquè no sóc com els altres homes, lladres, injustos, adúlter, ni tampoc com aquest públic. Dejuno dues vegades a la setmana, pago delme de tots mes béns. El públic, estant a distància, no gosava ni alçar els ulls al cel, sinó que es donava cops al pit, dient: «O Déu! tingues pietat de mi que sóc un pecador! Jo he dit: aquest s'ha tornat a casa seva justíficat, al revés de l'altre: perquè aquell qui s'exalta serà humiliat, i el que s'humilia serà exaltat.

(De la «Folia Domical» del bisbat de Vich, edició catalana).

— Santuari de la Verge del Carme (Pares Carmelites). Granvia Diagonal, xamfrà Llíria.

Avís: Durant els mesos d'agost i setembre es suprimirà la celebració de la missa de la una de la tarda.

Seguiran celebrant-se les altres misses de dos quarts de set a les dotze, en els dies festius, i en la missa de les dotze continuaran les plàtiques sobre el Sant Evangelí, per M. R. P. Prior.

— Avui, últim diumenge de mes, tindrà lloc, a dos quarts de cinc de la tarda, l'acte principal del retir reglamentari de l'Associació de l'Immaculat Cor de Maria per a la preservació de les notes, a la capella pròpia de l'Hostalatge (Travessera baixa, 34, Matilde, 8, Gràcia).

Es reconana l'assistència.

— Festa votiva de la ciutat de Barcelona a la Santíssima Verge de la Mercè. — El dia, a d'agost, de sis a dotze, com en els dies festius. Missa cada mitja hora; a les vuit, la matinal, cantada per l'escuela; a les deu, ofici solemne, amb assistència de l'Ajuntament, cantant la capella de música d'aquesta Basílica, dirigida pel Mre. Millet. Farà el sermó monsenyor doctor Pere Llobet, prevere.

A les sis de la tarda, després de la «funció diària», es cantarà el Trisagi Maria, sermó per l'intendent doctor Llobet; finalitzant tan solemnes cultes amb el cant de la «Salve Mercedària», Goigs i besmans a l'Ex-celsa Patrona de Barcelona.

Vetllada a la Schola Cantorum de Sant Just

Malgrat el temps avançat, la Schola Cantorum de Sant Just, en ple juliol, tingué per a sos amics una vetllada, la darrera del curs 1922-23.

N'esperança Llor i En Josep Maria Cases de Muller foren els encarregats de fer-la agradosa.

Començà la senyoreta Llor executant al piano composicions de Mozart, Chopin, Mendelssohn i Schubert.

Difícilment en diríem l'elogi. Posant les seves mans blanques damunt l'ivori del teclat, en descabellar els temes diversos, adquirien com un deix de la seva persona distingida i amb execució d'escola impecable guava infiltrant el sentiment als que gustosos l'escoltaven.

La bona voluntat li oferí flors, aplaudiments, molts aplaudiments, diríem que tot era migrat per a fer-ne ofrena a la gentil senyoreta Llor.

Farà un any que En Josep Maria Cases de Muller ens oferia el seu llibre de versos amb dibuixos del mallaguanys Fontanillas; ara ha volgut de bell nou fer-nos captius de ses rimas en la lectura íntima de la sala de la Schola cantorum de Sant Just, tota curulla d'oients, entre els quals s'hi comptaven gentils feministes.

Féu un elogi del poeta N'Octavi

Si voleu menjar fresc i bé aneu al
Restaurant del Parc
al voltant de la
Pista de gel

Salvor, també constructor de versos escalents, i tot seguit començà la lectura.

Epigrames, entre els els d'agost i novembre, ens porten el coneixedor de la vida camperola, de la que n'arregla, i diu en pocs mots les més belles coses.

Bona prova encara el poema del Pa.

Llegí les composicions de calent personalíssim: Tres cançons, Bodes de plata, callu d'amor en la vellúria, vora la llar casolana, ben descrit i sentit profundament.

L'Elegia de la plaça del Pi, on tota paraula gira a l'entorn de l'arbre del bosc que fa migradesa de sa vida a l'ombra de l'església gòtica ciutadana.

Elegia d'un matí de maig, de crua realitat, Oda als braços, La Palmira, Elogi de l'Empordà i altres i altres, totes de mot just i concepte subtil, anaren interessant l'auditori selecte fins al moment en que les mans s'ajuntaren per a donar el poeta el premi d'un fort aplaudiment.

Obituari

ENTERRAMENTS

Un Joan Sardà i Font, Avui, a un quart de deu, Casa mortuoria, Pruch, número 14.

FUNERALS

Na Maria Llusa Herrera i Hernández. Mort el 20 del corrent. Demà, a les deu, funerals al temple del Roser (Auzies Marc, 54.)

PARTICIPACIONS DE DEFUNDO

En Ferran de Castellarnau i de Miró.

Na Rita Sararols i Cirera, vídua de N'Agustí Coma Enterrada ahir al matí.

Na Maria de los Reyes Arago i Pratmaró. Enterrada ahir a la tarda.

Na Antònia Viladomsa, Sanmartí, vídua d'En Joan Cantallops.

En Santiago Folch i Font. Enterrat ahir a la tarda.

En Ramon de Gironella i Roquer. En Sebastià Fernández i González. Ha mort a l'edat de 48 anys.

Municipi

DIMECRES, DARRER DIA DE LES CREDULES SENSE RECARREC

L'Aldia fa avinent que dimecres vinent, dia primer d'agost, quedarà definitivament tancat el període voluntari del despatx de cèdules personals. Immediatament seran tramesos els expedients de morosos a l'agent executiu per a l'exacció per la via d'apremi.

UNA COBLA A TOLOSA. — CONTRA LA PROHIBICIÓ D'ENTRAR A FRANÇA L'ORFEO DE FIGUERES

La important agrupació coral «Deodad de Severac» de Tolosa que tant treballa per a estreynar l'amistat entre el Llenguadoc i Catalunya, ha tramès a l'Aldia una efusiva comunicació agraïnt a l'Ajuntament de Barcelona l'haver fet anar a la dita ciutat, amb motiu de les festes populars del 24 de juliol, la cobla «Pep de Figueres», accedint als desigs de la dita Agrupació de dur la música de Catalunya al cor del poble occità.

A la dita comunicació es lamenta el succeït a la frontera francesa amb l'Orfèu «Germanor Empordanesa» i la cobla «Ferdinand» sentint que això impedis donar al festival de música catalana la projectada extensió i merescuda importància.

DELEGACIONS

L'Aldia ha delegat la seva representació en el tinent d'alcalde senyor Gararach per a les festes dels Jocs Florals que se celebraran demà a la barriada de Santa Eulàlia de Vilapiscina; en el regidor senyor Bremon per al campionat de Barcelona que la Federació Catalana de Natació Amateur celebrará també a la tarda a la piscina del Club Natació Barcelona; i en el regidor senyor Escoll per al repartiment de premis als alumnes que assisteixen a les escoles patrocinades pel Foment Marítim, que se celebrará demà, a la tarda.

EN MAYNES, ALCALDE

Havent d'absentar-se per vuit dies de Barcelona l'alcalde senyor marqués d'Alfà, aquest migdia, amb les formalitats de rubrica, féu remesa de la vara al primer tinent d'alcalde senyor Maynes.

AVIS ALS MINYONS

La Secció de reclutament del Districte III fa present als minyons de l'actual reemplaçament al capítol 20 de la llei de Reclutament la conveniència de presentar dintre el termini reglamentari, al Govern militar d'aquesta plaça, el certificat d'aptitud corresponent a l'arma o cos en que desitgen servir, puix del contrari es veuran privats de tal benefici.

La Societat Mútua de Segurs contra Incendis DE BARCELONA

HA TRASLLADAT EL SEU DOMICILI SOCIAL AL

Passeig de Gràcia, núm. 86, pral.

essent les hores d'oficina

de dos quarts de 10 a 1 i de 4 a 7

PIRAMIDON
MEISTER LUCIUS

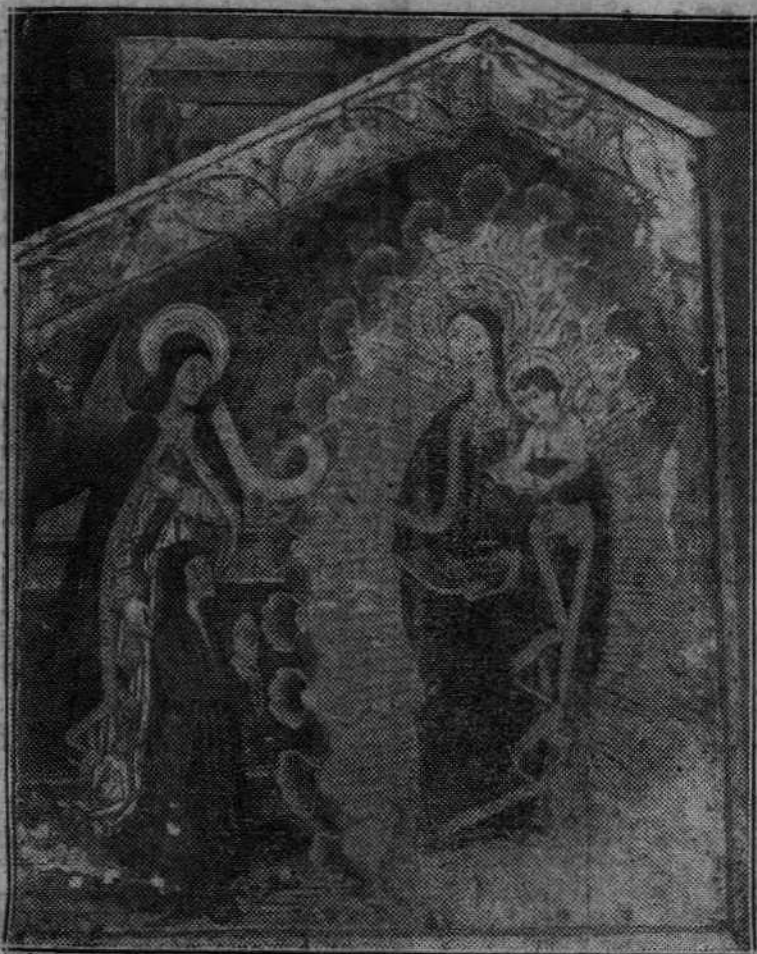
El millor consell que com a metge puc donar-li és que prengui
Piramidon «MeisterLucius»

íveurá que aviat se li'n van el mal de cap i el mal de corral.
També s'allevigereixen desseguit les
dolors neuràlgiques i reumàtiques.

Malgrat de les imitacions i demani en les farmàcies, expressament
Piramidon «MeisterLucius»
El segell mòvil especial de la casa, fa fermaça de la llegitimitat
del producte

(Núm. 576)

Article III i últim

La Mare de Déu del Roser i el Cavaller de Colunya
(Museu de Barcelona)

Sant Vicenç Ferrer no sembla pas que parlés del Rosari ni de la forma de resar-lo. En un dels seus sermons parla del judici Final, explicant les grans sorpreses que hi haurà a la Vall de Josafat, amb la gent hipocrita i que semblava que en vida era una cosa, quan en el sentenciament en resultarà una altra. Referint-se a certes dones, diu: «És aquella que portava tan gran ras de paternostres.» En una altra predicació feia referència a la vanitat de certes fembres, retient aquell «ras de paternostres tan gran que posen en l'esquena per vana glòria». També en un sermó de la dominica XXV després de Pentecostès, donà una versió molt especial del conegut miracle del Cavaller

En signar, en 1488, Fra Francesc Domènech, la seva importantíssima estampa de Nostra Senyora del Roser, feu aparèixer l'agrupament del Fill i la seva Mare dintre una aurea i la ametllada, composta de cinquanta flors de rosa, i les llegendes que acompanyen les diverses històries del famós gravat deixen entendre diverses salutacions llatines, en les quals és anomenada aquella flor «Ave rosa spetiosa ave rosa spinea carens, ave juvenis mundi rosa, ave rosa cororum, coronemus nos rosia.» En aquest interessantíssim gravat, en un agrupament que en primer terme té Sant Vicens Ferrer, ben conèixer el per la fletoria, en la qual es llegeix el «timete Deum et date illi», es dibuixa el Papa Juvenci VIII, que fou qui, al 13 d'octubre de 1484, a petició del Mestre General de l'Orde de Predicadors i del Capítol Dominica, indulgencià la Confraria del Rosari i els que rehesin el psaltiri de la Verge Santíssima cada setmana. Fent parella amb l'esmentada representació

Psaltiri de Sant Joan Almoiner
(Catedral de Vich)

De molt a finals del segle XVI de-
ésser altre tríplic del mateix Museu
fet per a guardar la Butlla d'erecció
de la Confraria del Roser en una de
terminada parròquia, segons concen-

J. GUDIOL Pv.

INGRES

VII

El dibuix és la probitat de l'art.

Digueu-me ara el què resta fora
d'això!

El dibuix comprèn, doncs, els tres quarts i mig de ço que constitueix la pintura.

Si hagués de posar un rètol damunt la meua porta, hi escriuria: «Escola de Dibuix».

....I estic segur que en ella hi fari-
soneria jo molts de pintors!

• • •

El dibuix ho comprèn tot, llevat l'anilina.

Cal dibuixar sempre. Dibuixa amb

els ulls quan no és possible fer-ho amb el llapis. Dibuixar sempre, observar i practicar.

El pintor que es fia del seu compàs es basa en un fantasma.

Que hom no passi un sol dia sense traçar una línia, aconsellava Apelles. Ell volia dir amb això el que jo us repetixo constantment. La línia és el dibuix, és el tot.

Ahuc el fum deu expressar-se finalment.

En traçar una figura, viden, sobre tot, de determinar i de caracteritzar-ne el moviment. Una volta encara ho repetixo. El moviment és la vida.

Com més simples són les línies i les formes, més bellesa i més fortitud contenen. Com més dividiren les formes més les enfebliren. Passa amb això el mateix que amb el fraccionament de les coses.

En la construcció d'una figura no opereu mai fragmentàriament. Feu-ho tot alhora. Dibuixen el conjunt.

Les belles formes són aquelles que contenen fermesa i plenitud. Aquelles en les quals les agraes masses no apareixen compromeses per l'aspecte dels petits treballs.

Ben entès que no hem de maniar amb la mateixa matèria dels escultors, però hem de procurar de fer, sempre en els límits del possible, una pintura escultural.

Dibuixen amb pureza, però amb amplitud. Vost i pur. Heu's ací el veritable dibuix: heu's ací l'art.

Dibuixen llarg i seguit, abans de posar-vos a pintar. Quan hom edifica sobre fonaments sòlids, hom dorm molt més tranquil.

Cal atorgar salut a la forma.

Comp. i trad. de J. M. J.

JOIES ESMALTS D'ART
R. SUNYER
Granvia, 643, enl.
Telèfon 813 R. P.

La Pinacoteca
Marcs i Gravats
Corts, 644 (ent. P. Gràcia i Claria)

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes publicades, que no ens és possible fer-ne la necessitat absoluta sense la el menor cas d'avatar degradament els originals amb un segell a una firma o un altre.

YACCO

L'OLI QUE DONA CAVALLS

Setmana Automobilista de Sant Sebastià

GRAN PREMI TURISME

Categoria superior a 4.500 litres

- 1.er Dubonnet sobre Hispano-Suiza
Vencedor de la volta més ràpida, 113 quil. per hora
- 2.^{on} Garnier sobre Hispano-Suiza
- 3.^{on} Boirivey sobre Hispano-Suiza

GRAN PREMI DE CYCLECARS

Categoria 170 c. c.

- 1.er Palazón sobre Senechal
Categoria 1100 c. c.
- 1.er Bueno sobre Salmson
- 2.^{on} Benoist sobre Salmson

AGENT EXCLUSIU:

FRANCESC QUINTANA
Llúria, 125-127 · Barcelona

Els esports

EXCURSIONISME

Amb un èxit esclatant, dijous passat va tenir lloc la primera de les reunions intimes setmanals, organitzades pel Comitè d'Excursionisme del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria.

En aquesta reunió s'acordà constituir-se en penyes o grups, els socis que cultiven els diferents matissos de l'excursionisme per a major afinitat i desenvolupament.

Com homenatge pòstum al qui fou mestre de l'excursionisme, el malaguanyat Cèsar A. Torres (A. C. S.), fou projectada una formosa col·lecció de dispositius de l'Aplic a Pla de la Garga, últim acte al qual assistí.

Els concurrents premiaren amb grans aplaudiments l'extraordinari mèrit artístic dels esmentats dispositius, deguts al soci senyor Graupera.

MARITIMES

Els Campionats d'Espanya d'outrigger i skiff. — Decididament, el 3 d'agost tindran lloc en el nostre port els Campionats d'Espanya d'outrigger i skiff, organitzats sota els auspicis de la Federació Espanyola

de Societats de Rem i que han de servir ensenya d'eliminàries per a decidir els equips que hauran de representar Espanya en els propers Campionats d'Europa, que han de celebrar-se a Como (Itàlia) el vinent mes de setembre.

Enguany aquests Campionats d'Espanya revestiran un interès extraordinari, car voten disputar-los tots els millors valors del rem espanyol que a l'efecte han vingut s'entrenant-se a una seriosa preparació.

Els organitzadors, avançada com està l'estació i per tal de fomentar l'afició a les coses de mar, han acordat no tancar, com de costum, l'extrem del moll de Barcelona, el qual, per tant, restarà lliure al nombre públic que indubtablement voldrà presenciar aquestes interessantíssimes regates.

ATLETIQUES

Corset pràctic de Cultura Física. — El Club Deportivo «Iberia», el qual inaugurarà aviat un corset pràctic de Cultura Física al camp del F. C. Poble Nou, sollicita, en defensa de la raça, la cooperació activa de tots els mestres i mestresses amb escola oberta en el districte desd, d'aquesta ciutat, preguntant-los que com més aviat millor i sempre abans del dia 5 del propi mes, se serveixin manifestar per escrit a la Secretaria

del Club, Sardenya, 269, baixos, cantonada, València, el nombre aproximatiu d'alumnes que es proposen matricular per a l'esmentat curs.

La matrícula és absolutament gratuïta i els escolars matriculats podran quedar sota la immediata vigilància personal de llurs respectius professors o de qui els representi, durant totes les sessions d'exercicis físics.

Saran admesos per a aquest cursset alumnes de les escoles del districte, fins al major nombre possible i sempre tenint en compte la prioritat dels Col·legis que primerament comuniquin la inscripció.

Campionats de Catalunya de boxa per a aficionats. — Entre els aficionats que hi han pres part han de vetllada que per al dijous, dia 2, prepara la Federació amb les finals dels campionats, en qual vetllada, seran proclamats set campions de Catalunya de boxa amateur.

Per a la dita vetllada, els aficionats que hi han pres part han de passar per la Federació per a recollir llur invitació abans de dijous.

De la Federació. — Demà, dilluns, a les deu del vespre, es reunirà en el local de la Federació, el seu Consell Directiu, per a tractar dels Campionats de Catalunya i de la reforma d'estatuts de la Federació, així

com també de la fundació de la Federació Catalana, quals estatuts ja estan acabant-se.

Promera vetllada. — A base de la vetllada Sencho-Villar, s'està preparant una interessant vetllada al Llana Park, en la qual pendran part Reig, Fabregat, Català, Brown, Paes i altres.

Campionat de Catalunya d'atletisme. — El dia de Sant Jaume se celebraran a Tarragona les primeres eliminatòries entre els atletes de la «provincia» per tal de formar l'equip que haurà de representar-la als campionats de Catalunya que s'celebraran el pròxim dia 5 al camp antic del F. C. Barcelona, quedant classificats els senyors Recasens, Llorens, Bru, Forcadell i Nin. El pròxim diumenge continuaran les proves i es completarà definitivament l'equip tarragoní.

Entre els atletes de Barcelona existeix gran revol davant la importància de les marques obtingudes a Tarragona i tots esperen el dia 5 d'aquest per a desxifrar la incògnita.

A Girona i a Lleida, celebraran avui proves eliminatòries per tal de formar l'equip representant de la «provincia».

MOTOC

Favorablement informat per la Direcció General de Correus i Telègrafs d'expedient d'instal·lació d'una estació telegràfica a l'Amòdrom ha estat efectuant estudi sobre el terreny el cap de línies d'aquella circumscripció per a formular el tractat de les línies aèries necessàries.

LAWN-TENNIS

Deauville, 23. — La primera jornada en el match de tennis França-Espanya match que val per al partit final europeu de la copa Davis, ha estat destorbat per la pluja.

El partit simple de cavallers entre M. Lacoste i el comte de Gomar ha tingut d'ésser suspès a causa del mal temps. Continuarà demà.

El senyor Lacoste guanyà als dos primers jocs per 6 a 3 i 6 a 4. — Havas.

Sardanes

BAULADES

Avui, diumenge

Matí. — Joventut Jannina de Sans, carrer Fernàndez Duro, 29. Cobla, Catalunya.

Sant Andreu. Agrupació Sardanista de Barcelona, carrer de l'Estació, Cobla, L'Arbúcia, d'Arbúcia.

Tarda. — Grup Sardanista Escola de Treball, carrer Urgell, 137. Cobla, Barcelona.

Turó Park, Cobla, Barcinó.

Centre Excursionista «Rafel» Casanovas, Plaça Diamant, Cobla, Catalunya.

Grup Sardanista «Non Escalat», carrers Urgell i Tamarit, Bar Amigó, Cobla, Catalunya.

Sans, Carrer Galileu, Orfeó Reparment, Cobla, Catalunya.

Nit. — Agrupació Sardanista de Barcelona, Paral·lel, Cafè Comtal, Cobla, L'Arbúcia.

Sarrià, Unió Sardanista Plaça Prat de la Riba, Cobla, Barcelona.

Carrer Casanova i Ronda de Sant Antoni, Poment de la Sardana de Barcelona, Cobla, Catalunya.

Poble Nou, Rambla del Triomf, 33, Centre Moral, Cobla, Barcinó.

Alella, A l'envelat, Cobla, La Principal, Barcinó.

Dijous, 31, nit

Agrupació Sardanista de Barcelona, Centre Nacionalista, Marqués del Duero, 115, Cobla, Catalunya.

Valldorera, Plaça Foncular, Cobla, Catalunya.

Carrer Salvà, Poment de la Sardana.

Dimecres, primer d'agost, nit

Agrupació Sardanista de Barcelona, Plaça Palau, Cobla, Catalunya.

Poment de la Sardana de Barcelona, Carrer Casanova i Ronda de Sant Antoni, Cobla, La Principal, Barcinó.

Sant Andreu, Centre Popular Catalanià, carrer Sant Andreu, 146, Cobla, Catalunya.

Castellar del Valles, Jardins de l'Ateneu Castellarenc, Cobla, La Principal de Terrassa.

Dijous, 3 d'agost

Calella, a la tarda, abans de passig, Cobla, La Principal, Barcinó.

Nit. — Poment de la Sardana de Barcelona, Carrers de Salvà i Blat, Cobla, Catalunya.

Agrupació Sardanista de Barcelona, Cafè Comtal, Cobla, Barcinó.

Divendres, 5, nit

Poble Sec, Centre Nacionalista, Paral·lel, 115, Cobla, Catalunya.

Valldorera, Plaça Mossèn Cinto, Cobla, Catalunya.

Horta, Poment Sardanista, Cobla, Barcinó.

De Societat

Ha estat demandada la mà de la senyoreta Maria del Carme Magri, filla del conegut industrial d'aquesta ciutat En Joan Magri, per al jove capità de la marina mercant N'Antoni Puchol Casares, nebot de don Carles Darqu de Sevilla.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

Butlletí internacional

28 de juliol de 1923

LA CRISI EUROPEA

Sembla confirmar-se que Mr. Stanley Baldwin ha demanat a les Potències aliades que contestin el memoràndum britànic abans del 3 d'agost, data fixada per a la suspensió de sessions del Parlament de Londres.

Aquesta actitud de Mr. Stanley Baldwin obeeix a la impaciència notòria de l'opinió pública anglesa, molt alarmada per la situació política i financiera d'Alemanya, més que crítica, caòtica. Les manifestacions que anunciaven per a demà, diumenge, els comunistes, i ha prohibit el govern, agreugen encara més la situació. La catàstrofe del marc i el cost creixent de la vida expliquen tots els pessimismes.

A Anglaterra tem tothom un col·lapse de l'Estat alemany, que enfonssés en l'anarquia l'Europa Central i deixés els aliats sense una entitat constituïda i responsable a la qual reclamar les reparacions.

Es per això que l'opinió pública anglesa demana una intervenció ràpida en la crisi europea, abans que no sigui massa tard. Fins ara els anglesos deien que eren propòsits incompatibles voler la ruïna d'Alemanya i cobrar les reparacions. Segons els anglesos, la primera cosa que calia per tal que Alemanya pagués era que pogués pagar. Ara comencen de creure que la primera cosa que cal per tal que Alemanya pagui és que Alemanya existeixi.

LA SITUACIO A FILIPINES

A través de la distància i el laconisme de les informacions telegràfiques, ens arriben noves molt interessants de la situació creada a Filipines per la dimissió del gabinet. Diuen de Washington que aquesta crisi i la petició que el governador general Leonard Wood sigui destituït, baldament molt desagradables, no són considerades perilloses als Estats Units. El President Harding no creu amenaçada l'estabilitat del règim autònom establert a Filipines.

Sembla que el President Harding no es mostra gens favorable a la petició d'independència immediata que han formulat les Cambres filipines, i que està decidit a donar tot el seu ajut al governador general. És evident, però, que, segons les clàusules de la llei orgànica de Filipines, el governador general no podrà actuar eficaçment si no compta amb la cooperació de la majoria de les Cambres.

El Manila Times, diari nord-americà que es publica a la capital de l'arxipèlag, expressa l'opinió dels nord-americans residents a Filipines, favorable al governador general. Diu que de la resposta del President Harding depèn el prestigi dels Estats Units i llur govern a l'Extrem Orient. La premsa filipina, en canvi, defensa i secunda l'actitud del gabinet i les Cambres, que han demanat la destitució del governador general Wood i el nomenament d'un governador general filipí, mentre no sigui reconeguda la independència al país. Augmenta l'agitació política a Luzon i a totes les illes i hom no veu una solució immediata de la crisi.

En aquesta lluita, En Manuel Quezon, el President del Senat, representa els drets polítics del poble filipí, i Mr. Leonard Wood, el governador general, representa els drets del poble sobirà, que no és pas un poble opressor com diuen alguns diaris de Madrid amb llur característica ignorància del que passa pel món.

La solució definitiva d'aquesta crisi, gens fàcil ara com ara, demostrarà segurament alhora l'aptitud dels filipins per a llur govern propi i la sinceritat política dels Estats Units.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

La resposta belga

Brussel·les, 28. — Els ministres reunits en Consell han examinat aquest matí el projecte de contesta a la nota anglesa del dia 20.

Aquesta contesta sortirà cap a Londres probablement dilluns. — Havas.

L'autoritat de Berlín no vol manifestacions

Berlín, 28. — En un edicte publicat per la prefectura de policia s'advertix a la població que s'han donat ordres terminants per a dispersar en l'acte tota classe de manifestació i reprimir sense contemplacions tot intent eventual encaminat a pertorbar l'ordre públic. — Havas.

Els diputats anglesos i els Dominis

Londres, 28. — Segons el Daily News, cent vint membres de la Cambra dels Comuns, entre els quals figuren molts liberals i laboristes, enviaren a tots els parlaments dels Dominis una carta protestant energicament contra la usurpació progressiva de funcions per part de llurs Governos a expensas del control polític. — Havas.

Finances austríaques

Ginebra, 28. — Comuniquen de Viena, segons informes rebuts a la Secretaria de la Societat de Nacions, que el balanç setmanal tancat el dia 7 del Banc Nacional d'Àustria resulta en extrem favorable.

L'encaix de divises estrangeres ha augmentat en 238 mil milions.

Per a l'adquisició de les dites divises a l'esmentat Banc, no ha estat necessari procedir a realitzar cap augment en la circulació fiduciària.

Ha bastat, senzillament, per una part l'augment en els dipòsits (265 mil milions), i per altra part la reducció de la cartera de descomptes (25 mil milions) a la vegada que una reducció de 63 mil milions en la circulació fiduciària. — Havas.

Finances alemanyes

Berlín, 28. — El Govern del Reich ha aprovat un projecte de llei relatiu a la percepció de l'impost anomenat de sacrifici pel Rin i el Ruhr, i un altre modificant els impostos sobre consum destinat a combatre la inflació monetària actual.

El ministre de Finances, senyor Harms, va sotmetre a l'aprovació dels seus col·legues un projecte en el qual es preveu la modificació dels impostos sobre el capital i dels impostos sobre la successió i les transaccions. El Govern deliberarà finalment sobre l'emissió d'un emprèstit de valor fix. — Havas.

Exploradora al Marroc espanyol

Londres, 28. — Segons els diaris, l'exploradora i publicista Roseta D. Forbes, marxarà d'un moment a l'altre amb una missió secreta a la zona del protectorat espanyol al Marroc, sota la protecció del Govern d'Espanya. — Havas.

Declaracions de Maginot

París, 28. — El ministre de la Guerra francès senyor Maginot, qui, com és sabut, arribà ahir a París procedent del Ruhr, es mostra molt satisfet del resultat del seu viatge, tretant impressions altament optimistes sobre l'estat actual de la zona ocupada. Ha fet grans elogis de la moralitat de que són animades les tropes d'ocupació, tant franceses com belgues.

Péu ressaltar especialment que la població del Ruhr demostra haver experimentat un canvi molt favorable, essent en l'actualitat la seva actitud molt pacífica i molt deferent amb les tropes d'ocupació. Continua dient el ministre de la Guerra que ha notat el mateix canvi en els individus que componen la policia alemanya, els quals anteriorment es mostraven en actitud arrogant amb les tropes, mentre que ara les tracten amb tota mena de consideracions, arribant fins a l'extrem de saludar militarment, amb una gran correcció, als oficials franco-belgues. — Havas.

Uns financers alemanys visiten diputats anglesos

Londres, 28. — Algunes personalitats alemanyes, actualment a Londres, entre elles el director del Banc de l'Imperi, senyor Havenstein, i el cap del partit popular, visitaren ahir els membres de la Cambra dels Comuns encarregats de les qüestions econòmiques i industrials. — Havas.

Flamenquització de la Universitat de Gant

Brussel·les, 28. — A la Cambra de Diputats fou rebutjada per 106 vots contra 56 la proposició de referendun presentada per quatre províncies flamenques sobre les qüestions relatives a la Universitat de Gant.

Per 87 vots contra 75 fou aprovat el projecte de flamenquització de la dita Universitat.

La Cambra ha ajornat les sessions «sine die». — Havas.

Els armenis i la pau

Constantinoble, 28. — Els armenis que resideixen en aquesta capital han dirigit un telegrama de felicitació a Mustafa Kemal baixà i al president del Consell Reouf bei, amb motiu de la signatura de la pau recentment portada a cap. — Havas.

Dels començos de la guerra

Belfort, 28. — En el poble de Suarce s'acaba de donar sepultura a un individu anomenat Francesc Verthe, el qual el dia 2 d'agost de 1914, formava part d'un comboi de proveïment que es dirigia a Belfort, i al qual un destacament del 22 Regiment de Dragons, alemany, feu presoner sobre territori francès, trenta hores abans de de la-rar-se la guerra.

El difunt, així com uns altres quatre compatriotes seus, els quals foren fets presoners, ha passat molts mesos detingut en les presons alemanyes de Villingen, a Wurtemberg. — Havas.

La Comissió de Mandats

Ginebra, 28. — En sessió celebrada per la comissió permanent de Mandats de la Societat de Nacions, s'ha procedit a l'examen preliminar de diverses Memòries, especialment una del Govern australià sobre l'administració de la illa de Nauru i sobre la dels territoris baixos, mandat de la Nova Guinea.

També foren examinades amb particular atenció la memòria presentada pel Govern neozelandès referent a l'administració de la Samoa occidental, i els informes del Govern sud-africà sobre l'administració durant els anys 1921-22 del Sud Oest africà.

Durant el concurs d'aquest canvi d'impressions la Comissió ha cregut necessari examinar la següent qüestió de principi, que serà discutida en presència dels representants dels Estats mandataris:

«Es conforme a l'esperit de desinteressos que és la característica del sistema de mandats, que un Estat mandatari, organitzat en favor del seu mandat, en el territori, l'administració del qual li hagi estat confiada una empresa governamental de caràcter industrial o comercial, quals beneficis serien remesos al Pressupost metropolità de l'Estat mandatari. — Havas.

DE L'ORIENT

La Conferència de Lausana i el pròxim Orient. La reunió de Sinaia.

Si la transhumància és una virtut i una qualitat dels polítics en actu, pocs polítics en actu hauran avançat en perfecció professional la gent de les noves i renovellades potències de la petita entesa i de la resta dels països balcànics. Aquests viatges, si més no, haurien tingut efectiva atracció d'atencions i aconseguit que es parlés, en els periòdics del món, tant o més d'un d'aquells països que no pas d'Espanya, posem per cas.

Tot seguit d'acabada la guerra, baten el record de les excursions polítiques el difunt ministre romanès Take Jonescu i l'encara avui ministre txec Benes. Tots dos eren molt considerats dintre llurs països i els estrangers, i l'últim pot vantar-se d'exercir encara un determinat influx a les Corts de la gran entesa, que li permet atrevir-se a intentar l'acostament decisiu, tan refredat per mor de la qüestió germanica.

L'obra cabdal d'aquests dos grans homes fou la creació de la petita entesa, formada a contracor de sa germania occidental, a la qual aconseguiren per fi inquietar si no convencer.

Aquesta entesa s'originà en la convenció política signada el 14 d'agost de 1920, entre Txecoslovàquia i Iugoeslàvia, a la qual seguí com a ulterior complement una convenció militar signada onze mesos més tard. La convenció política obligava els dos Estats contractants a una aliança defensiva contra Hongria, i els impedia tractar, sense prèvia manifestació de propòsits, aveniments polítics amb una tercera potència. Tot seguit de concloua aquesta avenença, s'entaularen negociacions amb Romania. Els intents de Take Jonescu eren d'ajuntar a Txecoslovàquia, Iugoeslàvia i Romania el reialme grec. Sembla que l'oposició més forta a l'admissió la feu Benes, que hom creu somiava en una aliança purament eslava, en la qual hauria fet lloc de més bona gana a Bulgària que no als hel·lens; hagué, però, de conformar-se amb la fusió dels estats de l'Europa central.

La discrepància entre els directors del moviment feu que s'allarguessin molt els tràmits de la inclusió de Romania, donant-se el primer pas real amb un compromís signat a últims de 1920. Fins a l'abril de l'altre any no fou signada la primera convenció política entre Romania i Txecoslovàquia, a la qual seguí, el 2 de juliol, una convenció militar.

J. M. CASAS

El vaixell de Harding rasca un contra torpediner

París, 28. — Comuniquen de Nova York que al vaixell mercant «Henderson», a brd del qual viatja el president Harding, ha pregat lleument a contra torpediner «Zeilen», resultant inundades dues cambres d'aquest últim, reservades a les màquines.

No hi ha hagut desgràcies personals. — Havas.

Els feixistes a l'estranger

Roma, 28. — El Gran Consell feixista ha adoptat per unanimitat una decisió, en la qual es declara que els elements italians feixistes que resideixen a l'estranger tenen les següents obligacions: respectar les lleis i costums de cada localitat on resideixen, abstenir-se de pendre part en la política local, servir de llaç d'unió entre les colònies italianes i l'Itàlia, i reservar gran part de llur activitat a la propaganda de la Itàlia antiga i moderna. — Havas.

La situació política d'Alemanya

Berlín, 28. — L'organització comunista alemanya ha suspès les manifestacions que organitzava per a demà contra el partit feixista. — Havas.

Berlín, 28. — La situació política es mostra en un estat de gran tivantor. La població està sobreexcitada i promou violentes protestes contra el Govern i contra el Reichstag.

Tant l'una com l'altra eren còpia de les convencions concloues entre Txecoslovàquia i Iugoeslàvia.

El tractat que entremig signaren aquesta última nació i Romania tenia ja un caire diferent: el que feia referència a una íntima unió contra la possible agressió per part d'Hongria o de Bulgària, i a la garantia dels tractats de Trianon i Neuilly, que els obligava a una perfecta compenetració en llur comportament amb els veïns.

La conveniència d'assegurar-se mútuament contra l'amenaça que tot temps planava damunt la frontera amb Rússia, portà a Polònia i Romania a establir una altra convenció militar, signada a les darreries de 1921, en virtut de la qual es donaven a conèixer les anteriors convencions militars amb altres potències. Molt difícil d'arranjar foren les desavinences entre Polònia i Txecoslovàquia. Per fi, convingueren tots dos Governos que respectarien l'un a l'altre la integritat territorial, tal com l'establien els tractats que la determinaren darrerament. Demés, es prometeren una favorable neutralitat, cas d'ésser injustament atacats. L'oposició més apassionada provenia de les organitzacions nacionalistes de cada país, que, per una part, vindicaven l'Eslavàquia i de l'altra, la Galitzia. Tota la tàctica de Benes hagué d'ésser emprada per a anular la influència d'aquestes organitzacions.

Un altre dia acabarem d'història l'evolució de la Confederació oriental europea, tan interessant en l'actual moment polític que ha motivat la pau de Lausana. Conseqüència de la reunió internacional ha estat la convocació d'una reunió de la Petita Entesa, que haurà d'efectuar-se el 29 d'aquest mes, a Sinaia, muntanyes i estiuença vila de Romania. Hi aniran com a delegats els ministres de Negocis estrangers de Romania, Txecoslovàquia i Iugoeslàvia, i els ambaixadors a Bucarest de Grècia i Polònia. Els punts principals a tractar són les relacions amb Rússia i Bulgària; la situació del Pròxim Orient, després de la Conferència de Lausana, i, probablement, l'ingrés a la Confederació de Grècia i Polònia. Els dos primers punts responen perfectament al fi de la Petita Entesa. Quant als altres, no pot considerar-s'hi inclosa Polònia.

Als cirkels polítics s'acusa violentament al Govern del Reich de fer un negoci de la resistència passiva a les autoritats d'ocupació i de provocar la «debacle» del marc. — Havas.

Berlín, 28. — Els comerciants i detallistes han celebrat una reunió.

Han adoptat, com a conclusió, una resolució per la qual protesten contra la reglamentació del comerç sobre divises. — Havas.

Berlín, 28. — Les organitzacions sindicals han invitat a llurs addictes a n o pendre part en cap manifestació de les que es projecten actualment. — Havas.

Darmstadt, 28. — El Govern del Gran Ducat d'Hesse ha prohibit que es fessin manifestacions de cap classe. — Havas.

Leipzig, 28. — Han estat detinguts deu individus més que estan acusats d'haver pres part en l'evasió del capità Ehrhardt. — Havas.

Bèlgica i Anglaterra

Londres, 28. — El ministre de Negocis estrangers ha rebut la visita de l'ambaixador de Bèlgica en aquesta capital. — Havas.

Complot contra Harding?

París, 28. — Telegrafien de Xicago als periòdics d'aquesta capital que la policia secreta de Xicago ha declarat haver descobert un complot anarquista organitzat per elements russos, que es proposava assassinar el president Harding durant el seu viatge a Alaska. — Havas.

Altra volta Alhucemas

SEMBLA que una altra vegada els governs de Madrid senten l'abelliment temptador de la conquesta militar d'Alhucemas. Fou intentada l'any 1921, amb l'èxit sorollós i definitiu que tothom recorda. L'any 1922 volgué realitzar-la el govern del senyor Sánchez Guerra, desistint-ne a darrera hora. Ara els diaris i els polítics de Madrid tornen a parlar-ne. Potser el Sr. García Prieto està cansat de tenir el marquesat del seu títol nobiliari in partibus infidelium...

Quan, pel febrer de 1922, el Ministeri Maura volgué donar com a objectiu militar a l'exèrcit expedicionari la conquesta i ocupació permanent d'Alhucemas, En Cambó anuncià la seva dimissió per al moment precis que el govern comencés de realitzar aquell projecte, que l'il·lustre cabdill nacionalista creia de conseqüències funestíssimes per al país.

Quan, per l'octubre de 1922, el govern del Sr. Sánchez Guerra sentí també velleitats conqueridores, En Cambó publicà a LA VEU DE CATALUNYA aquella magistral sèrie d'articles sobre el problema del Marroc i la política a seguir-hi, que contribuïren segurament, en forma decisiva, a deturar i ajornar la sagnant i perillosa aventura.

I ara el govern de concentració liberal, partidari teòric de l'acabament de la campanya i de la implantació del Protectorat civil, torna a ressuscitar el projecte de la conquesta militar d'Alhucemas.

Convé, doncs, insistir en l'oposició a aquesta aventura, que, en qualsevol cas, constituïria, no l'acabament d'una campanya, sinó la iniciació d'una nova etapa bel·licosa, d'una nova guerra.

Si aquesta aventura no comprometés les vides del jovent català, si no amenaçés amb endolar les llars pairals, si no engolís els recursos de la nostra riquesa, que necessitem per a tan imperioses atencions del foment i de la cultura, les velleitats guerreres del govern liberal podrien ésser-nos indiferents. Ara, no. Ara tenim l'obligació estricta, el deure ineludible d'oposar-nos amb totes les nostres forces als nous desastres que coven la ineptitud i la inconsciència dels governs de Madrid.

Cal insistir, doncs, en l'oposició a aquesta aventura.

La situació al juliol de 1923 és la mateixa que a l'octubre de 1922. I les raons que aleshores invocà En Cambó per a oposar-se a l'operació d'Alhucemas, raons que ningú no va impugnar seriosament, subsisteixen avui amb tota llur força.

Recordava l'il·lustre cabdill nacionalista les dificultats i els perills notoris de l'operació militar. Però En Cambó estava tan convençut de la bogeria del projecte que, àdhuc admetent la possibilitat d'una ocupació victoriosa, la rebutjava. I deia que, en aquest cas, s'hauria creat, per a Espanya, un problema més greu que el que significaria un nou desastre com el d'Annual. Això fóra un cop violent del qual podria reaccionar Espanya com es reaccionà l'any passat... encara que no sigui gaire prudent repetir aquests assaigs. Però si l'èxit acompanyés l'empresa de l'exèrcit espanyol, llavors començaria, a Alhucemas, el mateix problema crònic patit i que seguirà patint-se a les zones ja ocupades militarment, amb desastres periòdics com els de 1909, de 1912, de 1921, i amb fiblada constant, amb la sagnia crònica, d'unes quantes desenes de mils homes i d'unes quantes vintenes de milions cada any.

Com remarcava molt assenyadament En Cambó, l'ocupació d'Alhucemas no significaria la fi, el coronament d'una campanya que no s'emprengué per a conquistar territoris, ni per a estendre la zona d'ocupació.

I afegia l'il·lustre cabdill nacionalista:

«La campanya s'emprengué i Espanya l'acceptà, per finalitats que s'han complert... o que és ben clar són irrealitzables per la força de les armes. I, si alguna compensació pot esperar Espanya dels immensos sacrificis que l'actual campanya li ha imposat, és que la campanya és coroni, no amb una operació que fóra la repetició i la síntesi de la política de conquesta que ha creat el problema del Marroc i que portà el desastre d'Annual, sinó amb una rectificació fonamental de la política marroquina que reduïxi al mínim l'esforç i el sacrifici i que suprimeixi la causa principal de la resistència que troba Espanya en la seva zona per a complir la missió que els tractats li reserven.

La instauració del protectorat civil i l'operació militar d'Alhucemas són dues coses absolutament contradictòries. I la primera, no és sinó unes frases escrites en un paper, i la segona fóra una realitat tangible que accentuaria, definitivament, la desviació inicial de l'actuació espanyola al Marroc.

«L'operació, doncs, d'Alhucemas, no fóra un fet militar: fóra un fet polític transcendental que definiria la missió que Espanya s'atribueix al Marroc i la manera de realitzar-la.» Un d'aquells fets, com notava molt justament En Cambó, que, un cop posats en marxa d'execució, ja ningú no pot deturar, i els governs successius i el país tot n'ha d'acceptar o almenys n'ha de patir les conseqüències.

Cridem, doncs, seriosament l'atenció del govern envers la realitat inflexible del problema del Marroc, insistint que l'ocupació militar d'Alhucemas constituïria un cas típic de responsabilitat ministerial, car, ultra contradir temeràriament la voluntat inequívoca del poble, nouria fatalment els interessos col·lectius del país.

AL DIA LA JUSTÍCIA

El problema ferroviari

Fa sis anys, En Cambó, i amb ell tots els economistes del país, van declarar inajornable una reforma ferroviària, una completa reorganització dels transports. L'obra magna d'En Cambó, obra d'estudi, de preparació i de solucions fa sis anys que dorm oblidada pels governants espanyols. Quan ha vingut un conflicte, s'ha resolt per a eixir del pas, embrollant més el problema de l'esdevenidor. Amb por de la galeria, sempre disposada a anar contra les grans empreses industrials, s'ha temut presentar i, més, resoldre el gran problema, per camins de justícia. I Espanya és l'únic país del món on està per resoldre el problema ferroviari que les necessitats del comerç modern i de l'organització obrera han plantejat. A Espanya, justament, on els ferrocarrils són de més difícil explotació, per la configuració i pobresa del país, i on conviuen, barallant-se cada dia, dos règims de concessió, completament diferents.

En sis anys, no ha passat ni un dia sense parlar-se del problema ferroviari: però aquesta és l'hora que no s'ha solucionat, ni hi ha hagut, per cap Govern dels molts que ens han des governat, el propòsit ferm de solucionar-lo. I cada dia el problema es complica més i cada dia serà més cara la solució.

Després del gran llibre d'En Cambó sobre l'Ordenació dels ferrocarrils d'Espanya, ja no hi havia res a estudiar. Podia haver-hi criteris diferents en la solució, però l'estudi és complet i la necessitat d'una reforma demostrada. D'ençà que la concentració liberal és al Poder, el senyor Gasset parla d'un projecte o d'uns projectes de reforma ferroviària. Ja ha hagut de prorrogar per dues vegades, i haurà de tornar a prorrogar-la per tercera i quarta vegada, la vigència del Real decret autoritzant l'alça de tarifes, però el projecte o projectes de reforma no es coneixen. Amb això només ha aconseguit una cosa: que els agiotistes s'aprofitessin amb l'alça i baixa de valors ferroviaris a cada renovació. Ara es diu que el projecte existeix i que fins ha fet baixes en el Consell ferroviari. El mateix senyor Gasset afirma que va llegir el projecte en Consell de ministres i que el presentarà per la tardor vinent, en tornar a obrir-se les Corts. Veurem.

El projecte del senyor Gasset, no el coneix ningú: ni les companyies ni el Consell Superior Ferroviari, ni els enginyers del ministeri. És un secret. Però quelcom se n'ha pogut saber d'aquest secret.

Se sap que és un projecte de solució que no soluciona res; se sap que els problemes de distribució de xarxes, de reforma de vies, d'electrificació, de crèdit, d'unitat de tràfec, de protecció interior, etc., queden tal com estan plantejats; se sap que en el projecte no es fa sinó consolidar la tarificació actual i autoritzar un augment que rendeixi a les companyies una part de les quantitats que avui li dona el Tresor, carregant la resta als pressupostos de les pròpies companyies...

Si això és veritat — i tractant-se de ministres del règim tot és de creure — no sols no es resoldrà el problema ferroviari, sinó que s'agreuja en tal forma, que no tindrà solució. I a la gran crisi econòmica actual hi hauran d'afegir un desastre.

El senyor Villanueva, serà l'únic defensor entusiasta del senyor Gasset, el qual ja mai més no podrà dir-se ministre de Foment, si no es refereix a la misèria d'Espanya.

No acabm de creure aquesta versió que corre pel ministeri de Foment i ens fa saber un amic que fou admirador de l'obra d'En Cambó, en la qual col·laborà amb entusiasme. Però pensant que som a Espanya i que governa la coalició liberal on hi ha practics com l'Alba, il·lusionistes com l'Alvarez i una pila d'ignorants, potser tindrà raó el meu amic del ministeri.

POL

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé transmetre'ns articles o notes suplicades, la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas) d'avaluar degudament els originals amb un segell o una firma

ES troba a Barcelona un magistrat del Tribunal del Suprem per inspeccionar com s'administra la Justícia.

Ha determinat aquesta visita l'estat d'opinió, quasi unànime en la nostra ciutat, que cada dia ha anat aixecant més la veu contra els abusos sens nombre i contra les vergonyes repetides que en aquell ram es contemplen.

Podem tenir alguna confiança que com a resultat de la inspecció l'administració de justícia millori? Amb tota sinceritat hem de dir que no.

Els vicis que minen aquesta branca tan important del Poder públic són els mateixos que minen totes les altres. La justícia, a l'Estat espanyol, està, si fa o no fa, com estan l'administració i l'ensenyament, la defensa del país i les carreteres... Hauria estat un miracle que, corcat com està tot això, no s'hagués també corcat allò.

Per altra part — i salvant tots els respectes deguts al senyor magistrat encarregat de la inspecció, a qui volem suposar digne i honrat i ple de bona intenció — un no pot oblidar-se que el dit magistrat forma part del Tribunal Suprem i que aquest Alt Tribunal fa tan sols tres mesos que, en dictaminar sobre les actes dels diputats, donà tant que parlar i que comentar, que avui no ha pas d'ofendre's si la gent fa una mitja rialleta d'escepticisme quan es vol suposar que allí resideix la suprema manifestació de la Justícia.

Finalment, temem també que cap resultat no doni la inspecció si l'encarregat de practicar-la espera les denúncies concretes dels ciutadans, com ha demanat en un edicte que ha publicat. I no es faci després d'això argument per a queixar-se de la falta de assistència ciutadana. Fa ja molts anys, En Miquel dels Sants Oliver en un de sos notables articles deia: *El español teme al Estado en todas sus manifestaciones. Ante una desgracia o un crimen apresura el paso por no verse envuelto en la red de las actuaciones judiciales; ante una arbitrariedad calla casi siempre porque más sinsabores que ella suele acarrear la reparación; ante una exacción ilegal se conforma aménudo porque el reembolso es más costoso que el pago indebido.*

No és pas molt llunyà el dia que algú que havia fet denúncies concretes tocà tot seguit els resultats de les represàlies que contra seu foren preses pels denunciats, als quals no passà res.

Es un estat de consciència general el que assenyala els abusos i defectes a què fem referència. I aquest estat de consciència és el que ha de recollir el Poder públic i posar-hi remei.

JOVENTUT NACIONALISTA

Homenatge a la memòria d'En Prat de la Riba

La Joventut Nacionalista de la Lliga, per a commemorar patriòticament l'aniversari de la mort del Definidor de la Nacionalitat Catalana, ha organitzat, d'acord amb els Centres de Districte adherit a la Lliga Regionalista, la celebració de conferències per al dia 2 d'agost propinent, a les deu de la vesprada, sobre el tema únic:

«La Doctrina de la Nacionalitat Catalana d'En Prat de la Riba»

Aquestes conferències seran donades:

Al Casal Catalanista de la Barceloneta	Alegria, 25
Conferenciant:	N'Antoni Sansalvador Regidor de la ciutat
Ateneu Autonomista del Districte VI	Enric Granados, 32
Conferenciant:	En Salvador Brémón Regidor de la ciutat
Ateneu Nacionalista Verdader	Nàpols, 215
Conferenciant:	Armand Carabén
Centre Popular Catalanista de Sant Andreu	Sant Andreu, 146
Conferenciant:	J. Vidal Salvó
Ateneu Democràtic	Aragó, 135
Conferenciant:	Alexandre Bulart i Rialp
«Catalunya»	Nou de la Rambla, 16
Conferenciant:	J. Millàs Raurell
Casino de Sans	Sans, 114
Conferenciant:	Francesc Vendrell
Ateneu Democràtic Regionalista del Poble Nou	Wad-Ras, 206
Conferenciant:	J. Güel Montardit
Ateneu Obrer Català de Sant Martí	Plaça del Mercat, 2
Conferenciant:	Lluís Valeri

Les veritats eternes

CAP cosa no hi ha que reconforti amb més eficàcia l'esperit d'un creient enfredor per les desviacions d'una voluntat malalta i afeblida com la meditació de les veritats eternes. Aquella activitat de la intel·ligència, en projectar-se damunt de nosaltres mateixos creant un estat de consciència, pot ésser sovint precursora d'imminents estats de gràcia i de regeneració fecunda.

La religió de la pàtria imposa un culte extern, una adoració perpètua i un zel devorador en la propagació de la fe nacional. Tot això, però, no fóra possible sense una plena possessió de les virtuts teològals del patriotisme. Per això cal la repetició d'actes de fe patriòtics, la contemplació dels símbols de la nostra redempció nacional, la comunió de tots els cors a l'entorn d'aquella taula d'amor i germanor il·luminada per la llàntia on crema l'oli de tots els renunciaments i on tremola la flama de tots els sacrificis.

Tots aquells que sentin la seva ànima encesa d'un fervor apostòlic, que no temin de llançar-se ardidament a la tasca d'evangelització per les encara dissortadament extenses regions del paganism de la nostra terra. Cal, però, abans una il·lustració profunda de la veritat evangèlica. No n'hi ha prou amb l'abrandament del cor, sinó que cal la il·luminació de la intel·ligència. Tan és així que el desequilibri entre el sentiment i la possessió de les veritats de la nostra doctrina nacional podria portar-nos a la confusió o a l'heretgia.

De doctrina nacionalista no n'hi ha sinó una. Els dogmes nacionals han d'ésser acatats igualment per tothom. O l'adhesió absoluta i eficient a les veritats evangèliques de la pàtria o l'anatema.

Aquestes veritats fou En Prat de la Riba qui amb la màxima plenitud de consciència nacional, tot recreant la nostra nacionalitat, ens les deixà en un cos definitiu i perfecte de doctrina nacionalista.

Qui vulgui arribar a la terra de promissió en l'exòde patriòtic de Catalunya no té més remei que jurar les úniques taules de la llei nacional catalana que l'etern esperit de la pàtria nostra revelà a En Prat de la Riba.

L'adhesió a la doctrina no admet gradacions, perquè les veritats doctrinals són essencialment absolutes.

Un dels nostres escriptors més il·lustres, En Rovira i Virgili, deia en el pròleg a la tria magnífica de textos del geni definidor de la nostra nacionalitat: «En Prat de la Riba és el prototípic catalanista radical, en el més propi i exacte sentit dels mots, perquè ell cercà i trobà el fonament del catalanisme en la rel·mateixa del nostre poble, és a dir, en la seva substantivitat nacional.»

El que segueixi, doncs, amb més fidelitat les petjades del Gran Mestre, el qual en l'ideal suprem de la nació catalana inspirà tots els moments de la seva política — i, per tant, aquells moments de tanta gent incompresos i profanats en què escrivia el seu manifest «Per Catalunya i l'Espanya gran» —, serà aquell que podrà proclamar l'únic radicalisme nacionalista en el més propi i exacte sentit dels mots.

LLUIS VALERI

Dietari històric

29 de juliol de 1461

EL CONSELL DE CENT CLEGEIX
QUATRE SINDIOS PER A LA JURA
DE FIDELITAT

Feta la pau entre Joan II i el seu fill el príncep Carlos de Viana, el dia de Sant Joan aquest féu el jurament, com a primogenit, de mantenir i conservar les constitucions i capitols de Cortes de Catalunya, privilegis de Barcelona i altres llibertats de la terra.

Havia de procedir-se després, per part de la ciutat, a l'elecció de quatre síndics, que corresponguessin a l'acte del primogenit, amb el respectiu jurament de fidelitat.

En aquest dia se celebrà Consell de Cent jurats, elegint-se els quatre síndics, els quals foren en Pere Torrent, Simó Sala, mercader; Honorat Ca Coromina, notari, i Rafel Villar, conseller de Barcelona, junt amb En Lluís Setani, el qual, malgrat ésser conseller, no fou nomenat síndic, perquè entre els quatre anteriors n'hi havien de tots els estaments.

El «Dietari de la Generalitat», que en aquest temps redactava en Lafont, junt amb l'anterior notícia, ens dona la impressió d'un mal avorany. Diu que en aquell mateix dia, a l'hora de vespres, caigué la bandera de la Ciutat, la qual penjava del sostre de la Catedral, entre el cor i la cripta de Santa Eulàlia. Era la que s'havia portat al combat de Liri, de Saragonya. Es tornà a penjar, encara més alta, desitjant que no fos això motiu de muni de males coses.

No cal creure en coses fatídiques, però sí cal observar que als tres mesos moria aquell estimat príncep, al qual els seus coetànys anomenaven

«Sant Carles, primogenit d'Aragó i Sicília», i que en el seu enterrament l'clamaven com causant de miracles.

ESPIGOLAIRE

Polítiques

SORTIDA D'EN CAMBO

Ha sortit novament cap a l'estranger el nostre il·lustre amic En Francesc Cambó.

APLEC VALENCIANISTA

El pròxim dia 5 es celebrarà en el lloc denominat Sant Antoni de Bechí, prop d'aquest poble, l'aplec valencianista que se celebra cada any durant l'estiu. Dificultats de bastanta importància han impedit que s'organitzés a Villarreal, com es pensà l'any passat. No obstant, els nombrosos elements d'aquest poble i els de tota aquella comarca han promès assistir-hi, la qual cosa fa esperar que el IV Aplec tindrà més ressonància que els anteriors.

En ell es discutiran unes bases d'actuació valencianista i agrària, per tenir l'aplec un caràcter comarcal i ésser aquests temes els que més interessin a aquells pobles.

De València acudirà un nombre grup de valencianistes.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES
QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICA-
CIO, AMB UN SEGELL O UNA FIR-
MA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

“La familia dels Garrigues”

LA VEU DE CATALUNYA començarà de publicar en fulletó el dia primer d'agost la famosa novella tarragonina

“La familia dels Garrigues”,

original, com tothom sap, d'un dels més forts novel·listes de la nostra renaixença l'illustre escriptor

En Josep Pin i Soler

Desitjosos de portar al nostre fulletó les més representatives produccions de la novella catalana i encoratjats per l'entusiasta aollida que ha merescut als nostres lectors la publicació de la famosa obra

“La febre d'or”

de l'illustre novel·lista

En Narcís Oller

hem volgut continuar aquesta sèrie amb

“La familia dels Garrigues”

Així publicarem, després de la novella barcelonina, la novella tarragonina; després de l'estudi del procés psicològic d'una de les malalties socials dels nostres temps, la meravella d'observació i de poesia d'aquest altre estudi de costums.

Com els tres volums de *La febre d'or* constitueixen una pintura exacta de certs segments de la societat barcelonina de la fi del segle XIX, la trilogia

“La familia dels Garrigues”

Jaume i Niobe constitueix un perdurable monument literari de la ciutat de Tarragona. A la publicació en fulletó de

“La familia dels Garrigues”

Jaume i Niobe, seguirà la forta novella poètica empordanesa

“Solitud”

de l'eminent escriptora

Victor Català

completant així la reproducció en el nostre fulletó de

Les grans novel·les catalanes

de les darreries del segle XIX i començaments del XX

D'Arquitectura

Exposició de obres fetes a Galícia

Des d'avui, diumenge, quedarà instal·lada al Saló de Cent de les Cases Consistorials l'exposició dels treballs fets pels alumnes de l'Escola Superior d'Arquitectura de Barcelona en el viatge que, junt amb els professors don Francesc de P. Nebot i don Pere Domènech, feren a la ciutat de Santiago de Compostela.

Aquests treballs estigueren exposats als salons de l'Ajuntament de Santiago havent merescut unànimes elogis de la premsa, pública i autoritat d'aquella regió. Essent tan poc coneguda aquesta arquitectura a Barcelona, ha estat el desig de tots els que han fet aquest treball, oferir-lo al públic barceloní, no dubtant que els amants de l'art arquitectònic acudirán a admirar les bel·leses de la dita ciutat.

L'Exposició estarà oberta al públic els dies 29, 30 i 31, de nou a una.

IMPROMPTU

Calella, la Bombilla del Mediterrani

DIMARTS a la nit, revetlla de Sant Jaume, vaig participar a Calella d'una festa patriòtica, patriòtica de la «pàtria gran» — ja ens entenem. — Calella — tingueu en compte qui us ho diu — pot ésser una mena de Covadonga de la reconquesta de Catalunya per la brava gent de la U. M. N. Tot depèn que sigui un don Pelayo per ara, i tan inèdit, però que ja apunta en el mal geni d'un agutzil del municipi, segons males llengües, mallorquí.

N'hi ha realment per astorar-se. Jo mateix vaig astorar-me. Tornava de la platja amb uns suros a la mà, la tovallola al muscle, el barrejat — queia un sol aplanador — i, qui mal no fa mal no pensa, xano xano, somiant arròs amb musclos seguia el meu camí, quan, de sobte, en una cantonada, atalaio un cartell. Ni l'hauria llegit si les titulars no haguessin estat tenyides de les colors «nacionals». Un anunci de panses o de vins generosos, vaig pensar. Déu em conservi el seny! Allò deia: *Grandiosa verbena española*. I deia més, encara. Deia: *organizada por la patriótica entidad Círculo Unión Española*. Una tal capçalera a Calella resultava, certament, subversiva. El qualificatiu d'*española* aplicat a la verbenes i a l'entidad feia sospitar si el redactor de l'anunci es creia en país estranger, en una colònia de les pampes o en una missió a la Xina.

Jo mateix vaig palpar-me, vaig esguardar a l'entorn, vaig fer un examen minuciós de tots els meus actes realitzats hores abans, per si el diable m'hagués jugat una broma.

Però vaig continuar llegint. (Fet i fet ja hi era.)

Després d'assenyalar l'hora de la *verbena española* — les deu de la vetlla — i el lloc — *Paseo de Canalejas* — (seguim en la colònia d'un país estrany), s'anunciaven focs artificials, il·luminació a la veneciana i *bailes los más modernos ejecutados por una renombrada orquesta de tzigades, jazz-band de Barcelona*; i finia el cartell amb una mena de crit entusiàstic, dos rengles de prosa exultant, de lletra menuda:

Churros... manzanilla y venga alegría, señores, venga alegría

Com si m'hi trobés, a desgrat dels meus austers costums, vaig cridar *venga*. Tots vosaltres, companys de LA VEU i de fora de LA VEU, baurieu fet el mateix, i jo no sé si el radicalíssim Rovira i Virgili se n'hauria pogut estar, talment suggestionava aquell final.

Però es veia la mala intenció de mitja hora lluny. A l'enemic cal atraure'l amb llaminadures; tots els despotes han sumit el poble en la mollesa dels plaers per tal d'apaivagar els seus clams i afeblir les seves energies reivindicadores. Em sembla recordar que amb uns quants barrils de rom un astut governador de l'Illa de França transformà en orgia una sublevació de negres. Demés, si em dius el que menges et diré com penses.

El *churro* i la *manzanilla*, substàncies castisses, contenen la vitamina de l'espanyolisme. Són, diguem-ho així, un específic contra la passa separatista. Resulten els antidòts de la mongeta i del vi verd, com el tzigade amb frac vermell neutralitza al músic gris de cobla empordanesa i el jazz-band els efectes de la tenora, flabiol i tamborí.

Cap inconvenient hi ha — vaig dir-me — que l'alcalde de Calella posi en joc astúcies de virrei pensant-se que tracta amb negres.

El cas era que teníem festa a la nit, i a la tarda, després del cafè i la bacaina, reglamentaris, vaig anar-me'n a observar els preparatius i a polsar l'opinió.

Davant el *Círculo*, repapats en cadires de jonc, l'host de don Pelayo — uns quants almenys —, prenién sidral, mig endormiscats a l'ombra dels plàtans. Uns possibles uixers escombraven les fulles seques i un improvisat electricista penjava uns fils conductors, per a les lluminàries. Semblaven molt i molt refiats. La fe cega en el *churro* era vistosa.

Altament es manifestava l'opinió popular. Els honrats obrers i els braus pescadors de Calella s'havien encaparrat especialment en una bagatel·la: en els punts suspensius del cartell existents entre el bunyol castellà i la *manzanilla* flamenca. Pretenien els organitzadors de la *verbena española* interposar entre el menjar i la beguda una obligació clandestina? Semblava raonable que els punts suspensius anessin al final després de la *manzanilla*, car un home ben menjat i ben begut és capaç de tot. Ara preveien l'enfiteig del *churro*, la qual cosa destorba sempre, i si aquells punts suspensius significaven quelcom de mal dir, un acte avergonyidor de *corridu* madrileny per exemple, més que més.

No obstant, la majoria estaven disposats a deixar-se peixar amb menges i líquids «patriòtics», en honor del sant patró d'Espanya, creient de bona fe en la manuficència de l'entitat organitzadora. Els *churros*, els punts suspensius i la *manzanilla* serien repartits de franc només que exhibint la cèdula, el rebut dels consums o, tirant llarg, la fe de pila. Altament, si cadascú tenia de pagar-ho de la seva butxaca el *venga alegría señores, venga alegría* era un contrasentit. Els temps no estan per a dispendis i menys per agafar-s'ho alegrement.

Dec afirmar, en honor de veritat, que la verbenes «patriòtica» fou brillant i atragué molta concurrència. Vaig comptar cinquanta banderes espanyoles, trenta coets i sis rodes de foc. El més puntual va ésser el *churrero*. A tres quarts de deu tot el *Paseig d'En Canalejas* tufejava d'oli roent. El local de la *Unión Española* vessava llum i elegància. Dament el cadafal els famosos *trigades*, amb llur frac vermell, sota les branques dels arbres verds, semblaven tomàtacs. La gent es desil·lusionava en veure que sonaven i el llaveig de la nit se n'emportava el so. Només s'oia un repicar sec de fusta. «Si no saben fer altra cosa...» deia un pescador. I és que molts esperaven salts mortals i aixecaments de peson.

A les onze tot havia finit. Ni un *olé tu mare*, ni una borratxereta, ni una renyina, ni una trista ganivetada!... No direm un fracàs, car un tractament vol constància.

Oh, bon Sant Jaume! qui fa el que pot no està obligat a més. Els de la *Unión Española* ja han fet massa, mai ningú ha fet tant en cap poble de Catalunya. I tot vindrà per mica que els ajudi el govern i fer de Calella un barri madrileny.

PRUDENCI BERTRANA

LES TERRES CATALANES

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

La qüestió de les aigües

S'han reunit els propietaris de les aigües del riu Rogent i els components de la comissió municipal d'Aigües de Tarragona per a tractar de la qüestió i veure si convé canalitzar aquelles aigües cap a Tarragona.

Proves eliminatòries

Al camp del Club Gimnàstic s'han fet proves eliminatòries per a preparar-se i assistir a les lluites de campionat atlètic que es farà a Barcelona i Bilbao els dies 5 al 12.

Altres nove

La policia ha extingit a Jaume Queralt per menaces a Miquel Oller.

Un carro menat per Josep Mas, de Cambrils, ha atropellat a Pilar Macià, causant-li diverses contusions.

Ha estat denunciada Josepa Domènec per insultar i causar erosions a Rosa Emo.

Ahí e la nit explotà el dipòsit de carbó d'una barca que pescava a l'encosa davant del port, ferint al pescador Manuel Venge Francos.

Han ascendit als empleats d'Hisenda don Angel Arce i don Lluís Granyena.

Ha estat denunciat un subjecte que recorre cases de comerç fingint-se representant d'un important firma de Barcelona.

La Costa

ARGENTONA. —Dimecres propassat va inaugurar-se la nova «Font Ballot» d'aigua mineral, en un bell indret i a poca distància del poble.

Va beneir-la el nostre senyor rector mossèn Francesc Botey, prevere, restant des d'aquell moment oberta al públic.

Felicitem ben corralment el propietari En Josep Gallifa i Ballot per aquesta millora, que no deixa d'ésser un altre atractiu per als estuiejants.

—El dia de Sant Jaume va jugar-se a l'espallós camp de l'Argenton F. C. un interessant partit de futbol entre el primer equip local i el grup B. del Barcelona F. C. (quart equip).

Després d'un partit molt animat i amb bastant domini de l'Argenton, sortí guanyador aquest, per dos gols a un.

El camp presentava un bonic aspecte per la immensa gentada que hi havia.

—Aquell mateix dia, la secció dramàtica del Patronat Obrer de Sant Isidre d'aquesta població efectuà una excursió a la ciutat de Vich on van passar tot el dia, visitant el més notable d'aquella històrica ciutat.

A la nit, al teatre de la Joventut Catòlica representaren el drama en tres actes «El misteri del bosc» i la divertida comèdia «El pou de la fatalitat», aconseguint ambdues obres forts aplaudiments.

Tornaren dimecres, restant molt satisfets de la visita, i sobretot per les atencions rebudes de part dels viatgers.

—Cada dia es nota la presència de noves famílies forasteres, que vénen a passar la temporada estiuenca en aquesta joliva població, que enguany es veu extraordinàriament concorreguda, presentant un bell aspecte tots els passeigs, fonts picants i hotels, especialment els diumenges i dies festius, que l'afluència de forasters és més nombrosa.

—La setmana entrant es començarà en el Centre Instructiu Regionalista un curs per als que vulguin aprendre de ballar sardanes, que es donarà tots els dies feiners al vespre, podent anar-hi tothom que ho desitgi, ja que serà completament gratuït.

—Els dies 4, 5 i 6 del propiament mes d'agost, se celebrarà esplèndidament la nostra festa major.

A Santa Cristina d'Aro

Homenatge a Mossèn Rexach

LES REPRESENTACIONS

Aquest poble de la Vall d'Aro ha volgut engranyar retre un cordial homenatge al seu fill més insigne mossèn Baldri Rexach.

Reunides les autoritats a l'estatge de l'escola de noies del poble, a dos quarts de cinc, es procedí a la formació de la processó cívica, composta pels nois i noies del poble, diputat a Corts, pel districte senyor Salvador Albert; Dr. Joan Rotger, secretari de Cambra i representant del senyor bisbe de Girona; el senador marqués de Camps; el diputat de la Mancomunitat senyors Iria i Roger; el batlle de Sant Feliu de Guixols; els mestres oficials de la Vall d'Aro; Protectora de l'Ensenyança Catalana de Barcelona, amb el seu president senyor Ruiz i Poria i el secretari; delegacions de la Protectora de l'Ensenyança Catalana a Sant Feliu de Guixols, Llagostera i Santa Cristina d'Aro; senyors rectors del terme municipal; Junta Local d'Ensenyança; senyors presidents del Centre Popular Recreatiu, Societat Unió Cristinenca de Santa Cristina d'Aro, Germanats de Santa Cristina i Castell d'Aro.

DESCOBRIMENT DE LA LAPIDA

El senyor batlle, En Joaquim Pla, descobrí, en nom del Comitè executiu de l'Homenatge, la lapida a la plaça pública, la qual estava coberta amb una senyera de les quatre barres, oint-se de seguida forts picaments de mans de la gran gentada que presidia l'acte patriòtic.

BENEDICCIO

El rector de Santa Cristina d'Aro, Mn. Josep Puig, procedí, amb acompanyament dels altres clergues, a la benedicció de la dita lapida.

CANT DE L'HIMNE A HONOR DE MOSSÈN B. REXACH

La immensa gentada, dreta, escoltà l'himne compost pel culte músic de les rodalies, En Josep M. Malagrida Fontanet, a honor de mossèn Baldri Rexach, executat, amb acompanyament de l'orquestra, pels joves del poble i nois i noies de les escoles, sota la batuta de l'autor de l'himne, sobressortint com a solistes les nenes Maria Vicens i Malagrida. L'himne fou molt aplaudit admirat per les autoritats i pel públic.

PARLAMENTS

El batlle del poble, En Joaquim Pla, pronuncià breus mots en nom del poble, i el secretari de l'Ajuntament, En Joan Marçó, donà la benvinguda a les autoritats i personalitats assistents a l'acte, llegint un bonic i eloquent discurs enalint la llengua catalana.

Seguidament, el secretari del Comitè Executiu, mossèn Jaume Bach, llegí una formosa Memòria, en la qual es diu:

«Jo prou voldria en el dia d'avui donar-vos quatre dades biogràfiques de la gran figura humana que estem honorant, Mossèn B. Rexach. Però trobo que és en va perquè ho feu ja d'una manera magistral en la diada del 22 del present, a Bell-lloch, el senyor Jou i Olló. Per altra part, la premsa catalana n'ha parlat tant i més llengües més eloqüents i personatges més autoritzats que em seguiran en l'ús de la paraula, jo us parlaré de mossèn B. Rexach.

Jo em concretaré només a fer-vos una breu memòria de l'entusiasme d'aquest poble per l'homenatge que estem celebrant.

Passa avui, al nostre poble, el que passa a les masies de les cases paternals de la nostra terra catalana, que quan un fet gloriós truca a la porta de la casa patrilial, des de l'amo a la mestressa, de l'hereu del mas fins al petit xavalot, de la senzilla i formosa donzella del mas fins a la més humil porqueroia, tothom s'entiu menjat i fa la cara alegre. Adhuc els sers inanimats com les grans portelles, finestres gòtiques i arbres centenaris que volten la masia, sembla que riuen per tal esdeveniment.

El poble cristinenc, sentint el finíssim oratge de la cultura pàtria pel repic de la festa de la premsa catalana, tocant a honorar la memòria del gran mestre català, mossèn B. Rexach—flor joliva de casa nostra, nascuda a les nostres rodalies en el se-

gle XVIII, i que tal volta jugant amb els seus companys de minyones, trepitjà aquesta mateixa plaça, on ara l'estem honorant—n'ha escopat el so, i espolsant les seves ales d'ensopiment, com alosa, ha volat, amunt, amunt, d'un noble ideal i ha dit: Aquesta glòria nacional catalana que tingué el seu bressol a les nostres rodalies, i dins d'aquestes la capital del districte Santa Cristina d'Aro, és un ornat que el bon Déu feu florir a casa nostra, un estel que mirant-lo ens il·lumina, i honorant-lo ens ennobleix. No volem que altri parli bé del gran mestre i nosaltres tenir el cap cot, ajupit pel pes d'un feixuc oblit: no fos cas que calguessin damunt nostres les paraules del poeta: «Vergera eterna per aquells que menyspreen ço de casa per alabar ço dels altres».

Volem retre homenatge a aquest fill il·lustre d'aquest terme municipal.

La gent més selecta del poble es constituí en Delegació de la Protectora de l'Ensenyança Catalana, i alenats dignament per l'A. Central de la dita entitat a Barcelona fou un dels primers acords el d'honorar mossèn B. Rexach al nostre poble, talment com es mereix i segons nostres forces, recollint agraïment totes les iniciatives que hom anés aportant.

Fou la primera demanar a l'Ajuntament que li dediqués un dels carrers més formosos del poble, i aquesta honorable entitat respongué patriòticament, no dedicant-li un carrer, sinó el millor que tenim, la plaça pública, dita suara de la Teulera, i avui plaça de Mn. B. Rexach.

Contenta quedà la nostra Delegació de tan bona pensada de dedicar-li aquest lloc, en manies vegades s'ha celebrat la festa infantil de l'arbre; molts jorns s'hi aplega tota la gent del poble en jolís espiat, ballant la joliva sardana de germanor, espill de la nostra raça catalana, més calia honorar aquest acord col·locant-hi una bella lapida, tal com es mereix tan gran baró de cultura, perquè la coneguéssim de l'avi venerable que coneix tots els recons del poble fins al joguiner infant que amb la bossa plena de llibres fa camí cap l'escolatemple, verb del progrés i civilitat.

El bon patrici d'aquestes rodalies, En Marian Vinyas, ens brindà la bona amistat del genial arquitecte de Girona, En Rafael Masó, qui, a conseqüència de tal visita, sens va oferir graciosament a fer-nos el disseny de la lapida i altres treballs de direcció, i per tot això el poble cristinenc li deu eterna gratitud.

Però calia pagar les despeses de confecció i aquesta Delegació va oferir una recepta pública que inicià l'Ajuntament, seguint el Centre Popular Recreatiu, estel de joves molt amants de la cultura, i el Casino Unió Cristinenca, gent culta, molt amant de les glòries nostrades.

Demanàrem l'ajut econòmic al Comitè Pro-Homenatge a mossèn Rexach i a l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana de Barcelona, i totes dues entitats respongueren patriòticament.

La nostra Delegació, a més de contribuir els seus socis amb llur peculí particular, cada un destacà una colla de joves cultes molt entusiastes de la nostra obra, els quals, com un estol d'orenetes s'escamparen pel nostre poble, pidolant un òbul de porta en porta pel nostre Homenatge, que la gent amiga de les glòries casolanes disposaven generosament a la bossa comú.

El nostre entusiasme, com tot entusiasme, és fill de la poesia. I aquesta, quan està embriagada d'amor, demana ajut a la seva germana més sentimental, la Música, perquè l'ajudi a cantar els seus cants, com ha succeït aquí, que d'un petit brot de poesia camperola n'ha fet el soci benemerit de la nostra Delegació, En Josep Maria Malagrida i Fontanet, una finíssima peça musical que els joves del poble, amatents, s'han apresat a cantar com hem sentit ara fa poc, perquè sigui més acabat el nostre Homenatge.

Així preparat l'Homenatge perquè fos més popular, tal com, quan pare i fill volen fer una llar comú, el fill en tenir preparats tots els materials diu al pare: «Ara féu-la al vostre gust».

així aquesta Delegació, preparats els materials, diu als pares del poble, les autoritats: «Preparat sestan els materials de l'Homenatge, dirigiu-lo». I les digníssimes autoritats, en la sessió del 29 del passat juny acordaren constituir-se en Comitè local executiu, deixant, però, com a comissió organitzadora la que fins aleshores tant bé havia actuat: la Junta Directiva de la Delegació de la Protectora de l'Ensenyança Catalana a Santa Cristina d'Aro, i així com el magnífic Ajuntament li dedicà el millor lloc del poble, aquest li dedicà el millor dia de l'any per al poble cristinenc, la diada de Sant Jaume.

Jo penso que el poble no podia pas fer més per a honorar mossèn B. Rexach.

Es pot fer més a Santa Cristina pel gran pedagog. He vist que la premsa parla d'uns parlaments de la Mancomunitat amb altres entitats culturals, per a veure la manera d'afegir en son poble nadiu unes escoles a honor del gran mestre català, i jo prego a les entitats aquí presents que posin llur esforç i valua per mor de veure realitzat un somni tan daurat per a nosaltres.

Al meu jut, posades d'acord les entitats i personalitats totes, es podrien aprofitar uns terrenys i començaments nous d'edificis per a escoles que tenia projectades el gran patrici nostre, el senyor En Pere Gironès, per cert col·locats en un lloc molt cèntric i vistós del poble.

Cristinenes: us lliurem la lapida i en nom vostre la lliurem, ja col·locada, al digníssim batlle cristinenc; guardeu-la, i quan passeu per davant d'ella, ajupiu reverencialment el vostre cap davant del nom de mossèn B. Rexach, el qual, en època de decadència de la nostra llengua aixecà la seva veu dient que els vostres fills han d'ésser ensenyats en la llengua materna, perquè catalana és la sang arrencada de la dolça mare nostra, catalanes les paraules, catalanes les idees i catalanes han d'ésser les relacions entre el mestre i el deixeble.

Dames que m'escolteu: vosaltres heu també de posar un pomell de gratitud i amor a aquesta llosa, perquè mossèn Rexach, quan els avis deien, preocupats, que la cultura no era per la dona, digué amb valentia que tan necessària és la instrucció en l'home com en la dona; tan capaç és l'un com l'altre, professant així un sa i moderat feminisme.

Joves del poble! Nois i noies heu cantat bé «Glòria, glòria al pedagog», i ho podríeu cantar amb delit perquè mossèn B. Rexach escollí el camí de la instrucció fent-lo més fàcil, que és que se us ensenyi amb la llengua que canteu i juegueu.

El senyor Tauler i Bruneda, representant de la Federació de Mestres de Catalunya, pronuncià un molt eloquent discurs, enalint la memòria de mossèn Baldri Rexach, com a pedagog, recomanant l'esperit de mossèn Rexach en les èpoques actuals, per assolir el grau de cultura que necessita el poble català.

En nom del senyor Bisbe, salutà a la concurrència el doctor En Joan Rotger, el qual amb un eloquentíssim discurs recomanà el respecte del poble al senyor Mestre, i també als senyors sacerdots, si es vol obtenir la cultura i germanor per la qual tant se sospira, fonamentant-lo en l'amor a Déu, que tot ho ha creat.

El senyor President de l'acte llegí les adhesions dient que entre les moltíssimes rebudes hi ha la del senyor President de la Mancomunitat de Catalunya, En Josep Puig i Cadafalch, del diputat de la Mancomunitat N. Albert de Quintana, del Comitè Pro mossèn Baldri Rexach, del president de la Diputació de Girona N. Agustí Riera i Pau i del senyor Bisbe de Girona.

FINAL

Seguidament s'obsequià les autoritats i altres personalitats amb un refresc molt ben servit per la casa Jeroni Sala.

Després, tothom, content i ple de bons records de tal diada cultural, se'n anà a ballar les boniques sardanes que com a final de festa tocà la cobla «La Principal de La Bisbal».

SABADELL

El programa de la Festa Major

Divendres, 3 d'agost.—A migdia: Un repic general de campanes a tots els campanars de la ciutat, anunciarà el començament de les festes.—A la plaça Pi i Margall es dispararan una forta tronada i focs japonesos.

Tarda, a dos quarts d'una.—Sortida de les Cases Consistorials de la comparsa de gegants i nans, acompanyats de les típiques gralles.

A les quatre.—Concerts populars a la Rambla. Davant del cafè Euterpe i Condal per la banda del Regiment de Sant Quintí, i a l'extrem baix prop del baixador dels F. C. del Nord, per la Banda Municipal.

A les sis.—Ballada de sardanes a la plaça de l'Angel per la cobla Barcelona.

Esplèndides il·luminàries. Nit, a les nou. Concerts de salutació a les autoritats, davant de les Cases Consistorials per la banda del Regiment de Sant Quintí i la cobla Barcelona.

A dos quarts de deu. Inauguració oficial de la XXXVII Exposició d'Art a l'estatge social de l'Acadèmia de Belles Arts.—Inauguració d'una Exposició d'armes antigues al saló de lectura del Círcol Republicà Federal. Ambdós actes es celebraran amb assistència de les autoritats i Comissió de Festes acompanyades de la Banda Municipal.—Funcions al Teatre Euterpe.—Cinemes i varietats.

A les deu. Concert per l'Orfeó de Sabadell a la plaça del Dr. Robert.

A dos quarts d'onze. Ballades de sardanes a la plaça Major per la cobla Barcelona.—Concert per la banda del regiment de Sant Quintí davant de l'envelat oficial, instal·lat al local Catalunya Parc.

Dissabte, 4 d'agost.—Passada per la Banda Municipal recorrent alguns carrers del districte III.—Carrera ciclista d'aspirants, organitzada pel Club Velocipèdic Sabadell. Es concediran alguns premis. Sortida davant de l'estació del F. C. C. Fita davant l'estatge social S. C. C.

A dos quarts de deu. Arribada al camp d'aterratge, situat a la finca coneguda per Can Oriach, dels aparells concurrents al Miting d'Aviació que tindrà lloc durant els dies de les festes.

A les deu. Ofici solemne en honor del Patró de la ciutat, Sant Feliu, màrtir, al seu temple titular, amb assistència de les autoritats i Comissió de Festes. La massa coral de l'Orfeó de Sabadell cantarà la missa «In Honore Immaculatae Conceptionis B. V. M.» del mestre Goicoechea. Ocuparà la càtedra de l'Esperit Sant l'eloquent orador sagrat Rnd. Manuel Gironès, rector de Tàrragona.

A les onze.—Carrera de Velocipèdics, organitzada per la Penya Ciclista Veterans (en constitució) i en la qual, entre altres valuosos premis, es disputarà en primer lloc una Copa de l'Ajuntament. Es donarà la sortida a l'extrem alt de l'Avinguda d'Onze de Novembre, i serà la fita a la carretera de Molins de Rei, davant del carrer de Romea.

A dos quarts de dotze. Concert a la Rambla, entrant dels carrers de Cervantes i Gurria, per la banda del Regiment de Sant Quintí.—Concerts a les societats.

A migdia. Dispar d'una estrident tronada i focs japonesos a la plaça de Pi i Margall.—Sardanes a la Rambla, entre els locals de la Lliga Regionalista i el Centre Català, per la cobla Barcelona.

Tarda, a les tres. Concurs Regional de tir de colom, organitzat per la Societat de Caçadors «Aurora». Tindrà lloc en un camp situat al costat de la carretera de Rubí, extrem alt del bosc de Can Feu. Figura com a primer premi d'aquest concurs una magnífica Copa de l'Ajuntament.

A dos quarts de quatre. Solemne acte de repartiment de premis del III Concurs local d'aprenents al saló principal de la Caixa d'Estalvis i obriment de l'Exposició de treballs presentats a Concurs, instal·lada a la Sala Biblioteca de la dita Caixa. Hi assistiran les autoritats i Comissió de Festes acompanyades de la Banda Municipal, la qual donarà un concert.

A dos quarts de cinc. Ballades de sardanes a la plaça Major, per la cobla Barcelona.

A les cinc. Grandios festival d'Aviació. Sortint els avions del camp de Can Oriach i fent el circuit: Camp

aterratge. Castellar, la Salut, Sabadell i camp, faran proves d'altura, atterratge i velocitat, disputant-se importants premis en metalls. Ball a l'envelat oficial per la banda del Regiment de Sant Quintí. Partits de futbol al Centre d'Esports, entre els primers equips Martinenc i Sabadell F. C., disputant-se una copa de l'Ajuntament. Al F. C. Atlètic, entre el C. D. Europa i l'Atlètic F. C., disputant-se una copa del diputat a Cortes don Lluís Companys.

A les sis. Processó general que sortirà de l'església de Sant Feliu recorrent els principals carrers de les tres parroquies i finència de la ciutat, amb les Santes Relíquies del Patró, portarà el penó principal l'alcalde i l'acompanyaran les bandes Municipal, La Moderna i la cobla Barcelonina.

Nit, a les nou. Concert per la banda del Regiment de Sant Quintí, a l'encreuament de la carretera de Molins de Rei a Caldes, amb la de Moncada a Terrassa. Concerts a les Societats, funcions teatrals als Teatres Euterpe, Centre Sabadellès (Gelats) i Amics de l'Art. Cinemes i varietats.

A dos quarts de deu. Concert popular per la societat coral La Nova Estrella, conjuntament amb l'Agrupació Amics de l'Art i Banda Municipal a la plaça del Dr. Robert.

A les deu. Ball a l'envelat oficial per la banda del Regiment de Sant Quintí. Ball a les Societats. Sardanes a la plaça Major per la cobla La Principal del Vallès.

Diumenge, 5 d'agost. Carrera a peu i Marxa Atlètica Volta Sabadell, organitzades per la secció especial del F. C. Atlètic. Sortiran els corredors de l'extrem baix de la Rambla, i corrent alguns carrers de la ciutat, tindrà la fi al mateix lloc de la sortida.

A dos quarts de nou. Carrera Nacional de Bicicletes, lliure per a corredors de totes les categories, que es disputaran ultra diferents importants premis, una Copa del Rei Alfons XIII. Sortiran els corredors de davant l'estació dels F. C. C. i serà la fi a la Via Massagué, davant del carrer de Viladot.

A les deu. Teatre de Guinyol al pati de la Casa de Caritat, en obsequi dels asilats. Dispar d'una traca valenciana i obsequi als asilats. Dispar d'una traca valenciana i obsequi als nens i nenes.

A dos quarts d'onze. Prova de l'entrepà de cotxes automòbils, fent el recorregut des de la plaça de l'Angel a l'extrem alt de l'Avinguda d'Onze de Novembre. Serà el primer premi una Copa de l'Ajuntament.

A les onze. Tenda de ballets populars a l'envelat organitzats per la Joventut Catalana amb la cooperació de l'Esbart Folklore de Catalunya i la cobla La Principal del Vallès.

A dos quarts de dotze. Concerts a les Societats. Al Círcol Republicà Federal per l'orquestra Fatxendes. Al Centre Sabadellès (Gelats) per l'Agrupació de la Societat.

A migdia. Dispar de morterets a la plaça de Plà i Margall. Enllestiment de globus a la dita plaça. Concert per la banda del Regiment de Sant Quintí al carrer de Sant Joan, davant de l'Asil de Germanetes dels Avis Desemparats, en obsequi als asilats; i a la Via Massagué, entre els carrers d'Escola Pia i Garcilaso, per la Banda Municipal.

Tarda, a dos quarts de quatre. Festes populars a l'Avinguda de Joaquim Costa, al costat del Camp Cordada. Putxinelles, enllestiment de globus i traca valenciana.

A les cinc. Segona sessió del Festival d'Aviació. Amb el mateix circuit del dia anterior es faran proves d'atterratge, resistència i acrobàcia. Partits de futbol al Centre d'Esports, entre els primers equips Terrassa F. C. i Sabadell F. C.

A dos quarts de sis. Grandiosa manifestació de Cultura Física al camp del F. C. Atlètic. Començarà la festa amb un concert per la Banda Municipal i desfilada d'Atletes. Seguiran diverses proves d'atletisme i de gimnàstica artística a càrrec de la Societat Gimnàstica Alemana de Barcelona; acabant amb un apoteosi, amb cooperació de la Banda Municipal i d'una secció de ciclistes que formaran un «Carrousel» de bicicletes adornades. Water-Polo al Club de Natació.

Nit, a les nou. Concert per la Banda Municipal a l'extrem baix del carrer de Sant Cugat. Concert per la banda del Regiment de Sant Quintí davant de la Societat La Gremial. Concerts seguits de ball a les Societats.

A dos quarts de deu. Ballades de sardanes a la plaça Major executades per la cobla La Principal del Vallès. Funcions al Teatre Euterpe, Centre Sabadellès (Gelats) i Amics de l'Art. Cinemes i varietats.

A les deu. Ball a l'envelat oficial, per la banda del Regiment de Sant Quintí.

Dilluns, 6 d'agost. A les deu del matí. Ofici de difunts a la parroquial església de Sant Feliu, en sufragi de les ànimes dels ciutadans morts durant l'any.

A les sis de la tarda. Solemne acte de repartiment de Llibretes Dots, ofertes per la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis als infants acollits als establiments benèfics de la ciutat. L'acte tindrà lloc al Saló de Sessions de les Cases Consistorials, amb assistència de les autoritats, Comissió de Festes i representació de l'entitat donant.

A les nou de la nit. Magnífic castell de focs artificials, en un camp pròxim a la carretera de Rubí.

A dos quarts de deu. Ballades de sardanes davant dels bers Soley i Trolley a càrrec de la cobla La Principal del Vallès. Ball públic a la plaça Major a càrrec de la banda La Filarmònica.

A les deu. Ball de Beneficència a l'envelat oficial, executant els ballables de la Banda Municipal.

Dimarts, 7 d'agost. A dos quarts de deu de la nit. Gran funció de gala al Teatre Euterpe. Es representaran per primera vegada en aquesta ciutat i per la companyia que va representar-la al Gran Teatre del Liceu de Barcelona, la inspirada obra del mestre Pajhisa, «Marielena».

Advertisements generals. La Comissió de Festes farà un repartiment extraordinari de bons de pa, carn i gallina als pobres residents a aquesta ciutat.

Hi haurà il·luminàries extraordinàries al campanar de Sant Feliu, façanes de les Cases Consistorials, carrers més importants del centre de la ciutat, jardins de la plaça del Dr. Robert, plaça Major, carrer de Sant Cugat i Rambla.

Seràn guarants els carrers de costum, plaça Major, jardins de la plaça del Dr. Robert, Rambla, en tota la seva extensió, i arribada del F. C. E. C.

La Companyia dels F. C. E. C. posarà un servei extraordinari durant les nits de les festes.

Ultra els números consignats en el present programa i organitzats per la Comissió de Festes, n'hi ha anunciats d'altres en les diverses societats culturals, polítiques i recreatives de la ciutat.

Les Exposicions del Concurs d'Aprenentis Artística d'Antiguitats i de Cartells, podran ésser visitades tots els dies de la Festa Major. L'Exposició de Cartells serà instal·lada al vestíbul de l'Escola Industrial.

A la plaça del Duc de la Victòria hi haurà instal·lades notables atraccions.

El fluid elèctric serà subministrat per l'Energia Elèctrica de Catalunya. Les instal·lacions aniran a càrrec dels industrials sabadellencs senyors Sallares i Ventura. L'ornatge serà facilitat i muntat pel reputat escenògraf don J. Rocarol de Barcelona.

Del dispar del castell de Focs Artificials n'està encarregat la casa Pirotècnica de Reus, representada en aquesta ciutat per don J. Utesa Roca. Les tronades, morterets, globus i focs japonesos, són a càrrec del conegut pirotècnic sabadellenc En Feliu Pau-sas.

Preparatiu.
A les places i principals carrers de la ciutat, han començat els treballs d'ornamentació per a les vinentes festes.

Premi.
En els Jocs Florals de Sant Vicenç dels Horts ha obtingut un premi extraordinari, pel seu poema «Les petites cançons», el nostre estimat amic i company En Ramon Ribera i Llovet.

Acoló Ciutadana.
S'ha publicat la Memòria de les tasques realitzades per l'Acoló Ciutadana pro soldats sabadellencs i llurs famílies. És un treball molt interessant, que signa el secretari de l'es-

mentada Institució, N'Enric Sarra-dell i Pascual.

L'Exposició d'Art.
Havem vist amb molt de gust el cartell que l'exquisit pintor Rafael Duran i Camps ha fet per anunciar l'Exposició col·lectiva dels artistes sabadellencs. És una nota de color molt fina, molt delicada, com tot el que surt de les mans del senyor Duran i Camps, un dels pintors sensibles per excel·lència.

No es necessita pas molta perspicàcia per comprendre que aquesta Exposició d'artistes sabadellencs pot ésser una de les coses més interessants de la nostra festa Major. Encara que algú pugui dir-nos que ens fem en coses que no ens pertoqueu, ens permetrem de fer unes ràpides consideracions. En primer lloc, creiem absolutament necessari que el Jurat admissor d'obres sigui exigent. En segon lloc creiem necessari també que els pintors que col·laborin a l'exposició hi col·laborin amb honestetat. Més val que hi hagi quatre pintors de debò que no pas trenta que facin pena.

Aquestes exposicions no han d'ésser pas una mostra de tot el que es fa a Sabadell, sinó que han d'ésser una mostra de les coses bones que es fan a Sabadell. Consti que tot això no ho diem per simples ganes d'enraonar. L'espectacle d'altres anys ens hi obliga. Quina alegria el dia que els de Belles Arts en obrin una exposició col·lectiva podran dir a la gent sense necessitat de fer callar la consciència: «Mirin, senyors, aquest any només podem arribar fins aquí. Si Déu ho vol, l'any vinent arribarem una mica més enllà».

Qui no ha fet més és perquè no ha pogut.

Dos artistes sabadellencs.

Al Centre Català hi ha tingut lloc darrerament un notable concert a càrrec de dos artistes sabadellencs. Un d'ells, la senyoreta Montserrat Casals, no s'havia presentat encara en públic, i l'altre, En Francesc Rovira, és un notable tenor que segueix estudiant de cant a l'estranger.

Un confrare d'aquella població diu parlant dels esmentats artistes [co que segueix:

«La senyoreta Montserrat Casals ens sorprengué bellament, ja que la seva presentació al públic, com a pianista, no pot ésser pas més falguna. Prenent aires d'una discreció intel·ligent, executà un programa selecte de debò del qual eren bannides aquelles composicions meliflues que fins ara s'havien fet anacròniques en el repertori pianístic dels debutants cercadors d'efectisme i destiosos d'evidenciar un maquinisme invencible. La nostra pianista — així ja ho podem dir amb tot goig — interpretà amb encert el programa que s'havia assignat i ho féu esplèndidament en l'«Arabesca» de Debussy, i en la «Rapsòdia hongaresa», número 8, de Liszt, de la qual brollaren ben dolcament les variades matitzacions que conté».

En la segona part, tota ella dedicada a Chopin, obtingué, igualment, remarcables encerts; la turbulència èpica de l'«Estudi en do menor», la tranquil·litat apassionada del «Nocturn», op. 9, número 1; i la inspiradíssima «Balada», número 3, la senyoreta Casals, les va interpretar ben justament.

Fora de programa toca «Andalus», de Falla.

En general l'execució pecà, regularment, d'un xic lenta, cosa que podria atribuir-se a un desig de contenció nerviosa ben natural en un debut i pel que es refereix a la polsació és suau i feta amb franca lleugeresa, condicions ben estimables per arribar a les perfectes execucions.

En Francesc Rovira es revela al nostre públic com a tenor que cultiva el gènere operístic, demostrant estar ben disposat per a guanyar-se cament les variades matitzacions que un nom popular acompanyat de la consideració dels aficionats a aquest aspecte de l'art líric. La seva veu, és d'un timbre molt agrados en les notes de mig aire del pentagrama, en les quals obté una robustesa plena i clara; tingué moments molt fel·lícis de fraseig, sobretot en la melodia de «Mignon», que acabat el programa, es veié obligat a visar. Totes les obres que cantà foren coronades pels aplaudiments del selecte auditori que s'havia congregat, emplenant-lo, al saló del Centre Català i els fragments que cantà demostrà haverlos estudiat amb veritable amor acompanyant amb el cant el gest, cosa un xic impròpia en una audició d'aquesta naturalesa.

Podem dir que En Rovira es troba ara en el camí del seu perfeccionament artístic i que aquest, a junat a un criteri sa i prudent en la tria del repertori, el conduiran sense dubte al coblat triomf.

El tren elèctric

El corresponent d'un diari de Barcelona es queixa ben raonadament de la manca de facilitats que ofereix al públic la Companyia de Ferrocarrils de Catalunya.

En efecte l'esmentada Companyia no correspon pas al favor que se li dispensa i ben poca cosa se li té d'agrair. Cal veure com surrien abarroats de passatgers els seus trens i com una bona part d'aquells es veuen obligats a fer el viatge a peu dret i apretats els uns als altres cosa que si mai és agradable ho és molt menys en aquest temps de xafogor.

Es d'esperar que la Companyia posarà immediatament remei a aquest mal, remei que d'altra banda no li té de portar dificultats car és més qüestió de bona organització que d'altra cosa. No seria per demés que el prec formulat per diversos diaris s'hi unissin les autoritats i entitats de Sabadell.

L'Anuari de la Premsa

L'Associació de la Premsa d'aquesta ciutat ha estat invitada a col·laborar a l'Anuari que publica l'Associació de la Premsa Diària de Barcelona.

EL RAMONET, O LA FIRA DE SANT JAUME (Segon conte trist)

IV

El Ramonet ja la veia venir de lluny a la fira. L'esperava amb el mateix atany amb què el general espera la planifia estratègica per a estendre les seves forces. La fira era el camp més assonat per a florir-hi totes les seves astícies, totes les seves subtilitats, totes les seves maldats. Perquè a l'últim, el Ramonet va arribar-se a odir que era un noi dolent. «¿Què? — pensava; — al cap d'avall a mi ningú no m'estima; com més dolent sia, millor».

Ara, ja ni la Maneleta trobava pietat en les seves divagacions. «Quina una, aquella! Maneleta l'hora de feblesa que havia tingut».

Un dia de desesperació va demanar-li que li trenqués les ulleres. La Maneleta havia quedat molt parada. «Per què vols que te les trenqui?» va dir. I el Ramonet va comprendre que havia fet una nicieia. Ell es pensava que la Maneleta ja ho sabia que no volia dur les ulleres. Qui no s'ho creu després d'haver dit:

«Quines ulleres més grosses que t'han posat! — El Ramonet restà esmaperdut. Ara, la veia sabia la seva gran feblesa, i tot per culpa seva. Què diria ara?»

Ell se l'estimava la Maneleta, que tenia uns ulls com uns horitzons; i una cella corbada i una trena rossa com la mel. Ell se l'estimava amb un amor una mica paternal. Volia protegir-la, perquè creia en la seva gran candidesa. Li feia una certa llàstima, perquè quan la seva mare se la mirava amb les celles juntes, no podia aguantar el plor. «Pobre Maneleta — pensava — si no fos jo, no se on aniria a parar». Ell s'havia cregut un dia que la Maneleta era una cosa petita i ben criada, que no sabia de dissimular i que tenia l'ànima oberta com una flor i blanca com una coloma.

«Qui m'ho havia dit! S'avergonyia ara d'haver mort aquella aranya que un dia havia posat una palidosa mortal a les galteres roses de la veïna. I aquell dia que amb un bastó havia perseguit, intrèpit, aquella rata, mentre la Maneleta feia uns xisclets que li donaven com un segament de cames? «Que n'has fet, que n'has fet de nicieies!» Perquè ell ara ja no hi creia en la candidesa de la seva veïna. Sota les roses de la candidesa hi veia com una serp de malícia. «Aquelles xisclets del dia de la rata — pensava — els feia només per a fer-me venir por i després rir's de mi». I tot allò de les ulleres «Quines ulleres més grosses que t'han posat! Ara si que el Ramonet ja veia clara la intenció! La

Maneleta només «s'ho pensava» que ell no volia dur les ulleres. I aquell «t'han posat» l'havia dit amb una malícia! Sí, sí, ara sí que ho veia clar! La Maneleta només «s'ho pensava» i volia saber-ho de cert. Per això va fer veure que ja ho sabia. I ell s'havia deixat enganyar! Ell que es pensava que la protegia; ell, que havia tingut la feblesa de creure que aquella xicota tenia necessitat de la força del seu braç per a pujar vida amunt. Bah! Quina ànima més negra!

Ell també l'hi tenia l'ànima, negra: ell era noi dolent, però ho havia d'ésser per força. Però ell! Fins en pensar en les seves gràcies més evidents, ho feia ja amb una amarga ironia: Els ulls blaus! El Maties també els hi tenia els ulls blaus! I els ulls blaus semblen fets amb aigua. És clar que plorava tant! La trena rossa, la trena rossa! No n'havia pas vist poques el Ramonet de trenes rosses! I encara potser se la pintava.

D'aquestes divagacions, el Ramonet en sortia sempre amb els vallets curulls d'energies noves. L'espectacle — ara ja totalment definit — de la seva solitud l'hi dava més vigoria. Ell, tot sol, els altres tots. La Maneleta, quina malícia! L'hi havia dit: «D'ulleres només en porten els savis». Ell no ho era ni ho volia ésser de saví, i ella, ben bé que ho sabia. Quan la veïna cantava, ell es deia: «Aquesta ara canta perquè et giris», i es ficava, tot xiulant, a casa seva.

A l'últim, la fira he arribat. Ja havem vist com el Ramonet, després de pendre el desdèjuni, ha quedat meditatiu. És necessari que els seus pares no li compringuin les intencions. Es dona una ràpida llambregada interna i resta satisfet. Ja s'ha fet el càrrec que avui no li han de comprar res. Però, ja veuen!

Quan la seva mare li ha dit que es posi les ulleres ho ha fet immediatament, sense fer gens de mala cara. «He de despatxar», pensa. Després s'ha posat el vestit nou. Avui, el Ramonet fa molt de goig, i ell que ho sap, no es pot treure del cap aquesta idea: «Si em veïes la Maneleta!» La seva mare li ha fet rentar amb moltes exigències, la cara, les mans i els genolls. Ell ho ha fet tot sense protestar. L'expressió interrogativa dels ulls s'ha accentuat avui. Té la pell tan fina i tan blanca que d'ací d'allà s'hi endevinen unes blavors desmaltades. Quan és al sol els cabells li brillen. Ningú no diria avui, que el Ramonet tingues l'ànima tan negra. Després ha fet un petó al Maties, i ha entrat en una cambra tota clara. Ha obert un llibre i s'ha posat a mirar ninots. Quan la seva mare ha estat fora, ha tancat el llibre, i juntant les celles ha continuat les seves interrompudes meditacions.

— Ramonet, Ramonet — és el seu pare que el crida. — «Veuen que el volen ara». El Ramonet es transforma en dos segons. En els llavis l'hi floreix un somriure d'ingenuitat i se escampa per la pell un celatge de candidesa. Quan el Ramonet entra en el menjador, sembla talment que hi entri un àngel.

El seu pare l'espera: «A veure les mans!»

El Ramonet porta les mans molt netes. El pare sembla quedar satisfet, però és evident que al fons del fons s'empipa. I de sobte, sense pre- parar-ho li llança al damunt aquestes paraules: — Què vols comprar-ti a la fira?

WHITE

Penedès

SANT SADURNI DE NOYA. — Ha estat molt ben vistes les gestions que prop del Govern ha fet el diputat i Cortes per aquest districte, N'Enric Ràfols, encaminades a aconseguir am-

**Lavabos
Banyeres
Bidets
Escalfadors
Dutxes
Waters**
etc.

PREUS REDUITS
JAUME SAURET
7 - Carrer Pelayo - 2

Per fi ha baixat la PORCELLANA

A més baix preu que abans de la guerra.
Sols per sis dies

Liquidació de porcellanes alemanyes

Vaixelles, 75 peces . . . 150 Ptes.
Joc cafè, 12 tasses . . . 19
Tasses, dotzena . . . 6

Raurich, n.º 3
(Entre Fernando i Boqueria)

La expansió per als nostres vins, que avui veuen com van barrant-se les portes d'expansió i, per consegüent, provocant una intensa crisi de venda del vi, crisi que aquí deixa sentir-se d'una faisa més intensa que en altres contrades, donada la característica d'ésser aquest país terra d'uniconeu, que xifra solament el seu esdevenidor en el rendiment del vi dels nostres raïms.

—Amb motiu dels propinients Jocs Florals, que tindran lloc un dels dies de les properes fires de setembre, hi ha gran entusiasme, havent estat molt ben rebuda la designació de mantenedor a favor del nostre conculat i mestre, l'eminent agricultor i savi pensador En Jaume Raventós.

Ultra els trenta tres premis rebuts i donats a conèixer en el Cartell publicat dies enrera en LA VEU, altres de nous se n'han rebut del senyor Bisbe i altres personalitats. Els temes i els donadors oportunament es faran públics en un cartell suplementari.

—Gràcies a les gestions infatigables del nostre alcalde En Joan Sala, s'ha aconseguit dotar el veï caseriu de Monistrol de Noya d'una escola mixta, la professora de la qual ha pres possessió del càrrec.

Actualment estan activant-se les obres de l'edifici que s'alcera expreís per aquest centre d'ensenyament i que dona la marquesa de Monistrol mitjançant un petit dispendi que ha de fer la nostra municipalitat.

Serà una obra de tanta utilitat com necessària, que permetrà donar els mitjans necessaris d'educació als veïns d'aquest caseriu anexionat al nostre Municipi.

—El dia del Patriarcat es féu un acte d'afirmació nacionalista i d'homenatge al candidat a la Diputació catalana En Josep Grant i Sala. Hi hagué sardanes, àpat i un miting a la Plaça Vella, on dominaran les tendències radicals nacionalistes.

—Seguint l'exemple del que passa a ciutat, aquí també hi ha qui s'ha pres de debò això dels atracaments. Dies enrera, un bon xicot que anava a descansar a casa seva (una casa de camp), es veié sorprès pel camí per uns subjectes que l'amenagaren i intimaren perquè donés el que portava al damunt. Com que anava amb les butxaques buides, sols li donaren el consegüent espant. Els autors de l'atracament no han estat descoberts.

—Es diu que la farinera d'En Bosch de Noya va a edificar una nova fàbrica a propòsit per a elaborar uns 30.000 quilos de farina diàriament, reemplaçant la fàbrica que avui treballa. Les obres d'instal·lació les farà a primers d'octubre, així que s'acabaràn les veremes, en terreny a propòsit i prop de la estació del ferrocarril.

—El Centre Esportiu Noya, acaba de celebrar la festa de l'estrena de la seva bandera, ofrena d'un grup de entusiastes del Club i brodada per unes xamoses damiselles de la vila. L'acte es veié molt concorregut. Una banda de regiment amenitzà l'acte; va jugar-se un partit de futbol i va haver-hi demostracions atlètiques.

L'ensenyia del Club Noya la forma en son centre la bandera barrada i en ella les lletres inicials seves. Es molt elegant i luxosa.

—Amb ocasió de les propinients fires, En Josep Maria Folch i Torres vindrà a inaugurar uns grups de Pomells de Joventut, donarà una conferència i se celebraran alguns actes de cultura infantil, agermanats amb sardanes. La dansa nacional en lanerosa vila, on és puntejada catalana ha pres carta de naturalesa molt vint per nombroses colles. La orquestra «La Principal» n'executà amb força traça, i sembla que es proposa transformar-se en orquestra-cobla. Ens plauria molt que així fos.

La Sagarra

TARREGA. — L'Orfeó «Nova Tarrega» farà avui una excursió a Poblet, i una visita de germanor a l'Orfeó Montblanch.

L'ordre de l'excursió serà tal com s'expressa.

A dos quarts de vuit del matí, sortida de l'estatge social en automòbil per a arribar entre nou i deu a Poblet.

Visita al Monestir i deliciosos encontres.

A dos quarts d'una, dinar campestre, a càrrec dels expedicionaris.

A les tres, sortida cap a Montblanch.

Salutació a les autoritats i visita del més notable de la història poblada.

A dos quarts de deu i després de haver sopat, gran concert per a tornar, en finir aquest, a Tarrega.

GUISONA. — Amb motiu de la festa anual de les Congregacions Marianes, celebrant una de les festes orde-

nades en llur programa, tingué lloc un interessant partit de futbol entre el G. D. Patria, d'aquesta vila de Guisona i el Renaixement F. C. de Pons, disputant-se una magnífica copa d'argent.

Els partits fou en extrem interessant, demostrant els guissonencs un coneixement del joc superior. No obstant, la lluita fou força igualada, de la qual en sortiren victoriosos per 3 gols a 0 dels de Pons.

L'equip guanyador, estava compost per Badia, Rialo i Rivera, Faus, Solé i Mercadé (H.), Balcells, Mingot, Soldevila, Bertran i Mercadé (A.).

Per bé que jugaren tots els equípilers del tim vencedor, no podem fer distincions, únicament que per a fer justícia als seus mèrits, direm que jugaren colossalsment, en Mingot i el porter Badia, el qual aconseguí convertir l'entusiasme del públic en deliri, ja que la seva actuació no tenia res que destijar als de primera categoria.

Arbitrà el partit, En Marià de M. Lescarga, força voluntari i imparcial.

GIRONA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

Diverses noves

Avui ha estat al Centre Catalanista el diputat per aquest districte senyor Pla i Daniel, essent saludat per molts amics seus.

—El senyor bisbe ha signat un edicte convocant a disposicions a mestre de capella de la Catedral.

—Es troba estiuant a les seves finques de Salt el senador per aquesta «provincia» senyor marquès de Camps.

—Del port de la Selva ha desaparegut una mula, propietat del veï Josep Oriol.

—La Junta de les Cases de Beneficència de la Mancomunitat de Catalunya ha obert un concurs per adquisició d'objectes per als tallers de sabateria i espatdeneria de la Casa de Caritat.

—El dia primer d'agost seran venudes a la caserna de la guardia civil les escopetes intervingudes als infractors de la Llei de Caca.

—A la secretaria de Salt està exposat el projecte de construcció d'unes Escoles graduades perquè s'hi puguin formular les reclamacions.

—Una companyia de gramòfons de Barcelona ha escripturat el quintet gironí «Euphorium» per a imprimir, nar unes 20 peces de concert i balls.

Conca de Barbarà

MONTBLANCH. — La Joventut Nacionalista de Montblanch, celebrà extraordinàries festes demà, amb motiu de la vinguda de l'Orfeó «Nova Tarrega», i la inauguració del nou Camp d'Esports.

Ordre del programa:
A les quatre de la tarda, arribada de l'Orfeó «Nova Tarrega», que amb l'Orfeó Montblanchi es dirigiran a la plaça d'En Prat de la Riba, i davant de l'Ajuntament, i com a salutació a la vila, cantaran en conjunt «El Cant a la Senyera» i «Sota de l'olm».

A les cinc de la tarda, inauguració del nou Camp d'Esports de la Joventut Nacionalista amb un interessant partit de futbol entre els equips «El H. P. del Tarrega F. C.», contra el primer, reforçat, de l'E. C. Montblanchi, els quals es disputaran una Copa, ofrena d'En Joan Poblet, batlle de la vila.

A les set de la tarda, sardanes i ball de societats, amenitzat per l'orquestra «La Vella», en obsequi als hostes tangerins.

A les deu de la vetlla, gran concert per l'Orfeó «Nova Tarrega», que dirigeix el mestre En Josep Güell.

Costes de Garraf

BILANOVA I GELTRÚ. — El vinent dia 7 d'agost, l'Esbart Català de Dansaires, farà una visita a Vilanova i Geltrú.

Amb motiu d'ésser la festa major, dansarà un escollit programa de ballets populars a la Plaça de la Constitució, entre ells, les típiques Danses de Vilanova, explicades a l'esmentat Esbart per Na Concepció Oñil, natural de la dita vila.

A més, l'Esbart Català formarà part del programa de la festa major de Gràcia (Plaça del Sol), els dies 19 i 26 del vinent mes d'agost, havent-hi al programa el típic i vigorós Ball de Bastons, ballat pel la secció d'homes, els quals mostren en aquest ball, tota llur pericia i agilitat.

MATARO

El comitè local «Diari de Mataro», amb motiu de la festa major, ha publicat un número que, efectivament, és extraordinari; paper couché, treballs literaris importants i gravats excel·lents.

Els articles «Les Santes de la Ciutat» i «La Ciutat de les Santes», d'En Salvador Llanas; «El mantell de les Santes» (tradicció mataronina) d'En Joan Ramon, de Sant Andreu de Palma, un gravat reproducció del quadre «Santes Juliana i Sempromontana», patrones de Mataro, pintat en 1772; article «L'obra d'En Blada», d'En Miquel Blada i Sunol, fill de Mataro, iniciador i principal impulsor de la construcció del ferrocarril de Barcelona a Mataro, inaugurat en 28 d'octubre de 1848, el primer que circulà per Espanya, i el gravat del seu retrat a l'oli, posat a la galeria de mataronins il·lustres, i de la locomotora que anava al tren el dia de la inauguració; article «Pintures murals d'interiors a Mataro», i dos gravats de dues sales de cases senyoriales mataronines, i un altre article «Viladomat». La capella dels Dolors de Santa Maria de Mataro, amb gravats de fragments de les obres d'aquest gran pintor català dels segles XVII i XVIII.

Hi ha la interessantíssima troballa de que una de les figures, d'un dels quadros, és l'autoretrat d'En Viladomat, el qual fins ara no es coneixia. És una dada preciosa per la història a la sienografia de la pintura catalana.

Arenys de Mar

Concurs d'Història Catalana

Cartell del Concurs d'Història de Catalunya, organitzat per la Joventut Nacionalista d'Arenys de Mar.

Tema I. — «Els primers comtes de Barcelona fins a Berenguer IV, el Sant; unió de Catalunya amb Aragó.» Premi de l'Ajuntament, consistent en una col·lecció de pintures de Santiago Rusiñol, que porten per títol «Jardins d'Espanya», catalogades en artístic album.

Tema II. — «Fets cabdals del regnat de Pere I el Catòlic (II d'Aragó).» Premi del baró de Güell, diputat a Corts pel districte, consistent en un objecte d'art.

Tema III. — «Fets cabdals del regnat de Jaume I el Conqueridor.» Premi ofert pel doctor Carreras Artau, consistent en una «Història General de Catalunya», de M. Serra i Roca, proussament il·lustrada.

Tema IV. — «Fets cabdals del regnat de Pere II el Gran (III d'Aragó).» Premi ofert per «Un català», consistent en una obra de literatura.

Tema V. — «Les Vespres Sicilianes: llurs causes i conseqüències per a Catalunya.» Premi de Nostra Patria, consistent en les obres completes de mossèn Jacint Verdaguer.

Tema VI. — «Expedició de catalans i aragonesos a l'Orient.» Premi de la Joventut Nacionalista, consistent en el mapa comarcal de Catalunya, editat per la Protectora de l'Ensenyança Catalana.

Tema VII. — «Fets cabdals del regnat de Pere III, el del Punyalet (IV d'Aragó).» Premi ofert pels Pomells de Joventut d'aquesta vila, consistent en una col·lecció de les obres de En Josep M. Folch i Torres.

Tema VIII. — «El compromís de Casp.» Premi del Centre Regionalista, consistent en un exemplar de l'«Atlantida», edició de luxe, amb policromies variades.

Tema IX. — «Catalunya i el príncep Carles de Viana.» Premi de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, consistent en un lot de llibres de literatura catalana.

Tema X. — «Els Reis Catòlics: unió de Catalunya i Aragó amb Castella.» Premi ofert pel P. Jacint de Barcelona, guardià del Convent de Caputxins, consistent en una edició luxosa de la «Història de Catalunya», d'Antoni Aulesia i Pi Joan.

Tema XI. — «Esdeveniments polítics i guerrers de Catalunya durant el regnat de Felip IV.» Premi ofert per la Comissió local delegada de la Protectora, consistent en un altre lot de llibres de literatura catalana.

Tema XII. — «La guerra de Successió: Felip V i les llibertats de Catalunya.» Premi ofert per un grup de amants de la nostra història, consistent en una obra literària.

Condicions:

Primera. — Cada concursant pot optar a tots els premis que vulgui.

Segona. — Poden pendre part al concurs de nois i noies de Catalunya fins a l'edat de 18 anys.

Tercera. — El Jurat es reserva el dret de fer llegir fragments dels treballs premiats en l'acte del repartiment de premis.

Quarta. — Els treballs es trametan amb lletres ben clares, al secretari del Jurat En Josep d'Hità (carrer Pi i Margall, 15), posant a cada un un lema, i a part la tarja amb el nom, edat i adreça de l'autor, dintre d'un sobre tancat, que s'obrirà en l'acte del repartiment. Això de l'adreça és per als concursants que no siguin d'Arenys.

Cinquena. — Seran admeses a concurs els treballs que es rebuin fins el 27 d'agost inclusiv. El repartiment tindrà lloc el 9 de setembre, previ anunci públic del veredict.

Sisena. — El Jurat concedirà accés a cada premi, si ho creu necessari.

Formen el Jurat qualificador: President, doctor Tomás Carreras Artau, catedràtic de la Universitat de Barcelona; vocals: Xavier de Prats, Frederic Quintana, Carles Xena, mossèn Josep Palomer, Francesc X. Miró; secretari, Josep d'Hità.

LLEYDA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

Diverses noves

Han resultat un èxit els exàmens de les escoles del Centre Ferroviari, havent llegit una documentada memòria el mestre senyor Campo, i cantat els nens cançons catalanes i castellanes.

—Ha estat nomenat director de «La Gota de Llet» l'acreditat metge lleidatà doctor don Josep Aragones, ben conegut per sa especialització en malalties de la infantesa i annexes.

—Està vacant la secretaria del Jutjat de Tarrega.

—Han estat elegits síndics del grup del Canal d'Urgell, corresponent a la vila d'Arbeca, els senyors don Joan Rubinat, propietari, i don Jaume Gras, suplent.

—La Junta «provincial» de Secretaris d'Ajuntaments, han convocat una reunió a la Pederia de Lleyda, per al dia 2 d'agost.

—Ha estat nomenat mestre de música en propietat de les Cases de Beneficència de la Mancomunitat de Catalunya a Lleyda, el que ho era interí don Antoni Mateu.

—El Grup Excursionista aspira, demà, a Espuga i a Poblet.

—L'Associació de Mestres del partit de Cervera prepara un acte cultural, al qual ha invitat als mestres de totes les nostres comarques.

Per la Verge de la Gleva

Certamen literari en celebració de la Coronació

De conformitat al prevengut en el número 10 del Cartell de convocatori, s'ha reunit el Jurat qualificador per a examinar les composicions tramesses, en número de 14, ortant el premi de 100 pessetes ofert per les Congregacions Marianes de la Purificació i de la Immaculada de Vich, i per unanimitat atorga el premi a la composició número 14 amb el títol de «Himne de les Congregacions Marianes de Catalunya — Lema: «Cantem»; fent menció honorífica de la número 2, «Himne a la Senyera de les Congregacions Marianes de Catalunya» — Lema: «Salus nostra»; i la del número 3, «Himne de les Congregacions Marianes» — Lema: «Mare i Regina».

I com sia que la composició premiada ha d'ésser posada en música tal com està prevengut en el Cartell del Concurs Musical, per a optar el premi de 300 pessetes, ofert per la Congregació de Maria Immaculada i Sant Lluís Gonçaga, de Barcelona, es publica el text, recordant que la joia musical ha d'ésser tramessa per tot el dia 20 d'agost, al local de les Congregacions Marianes de Vich, plaça de les Garces, a nom de mossèn Miquel Rovira. — Vich, als 23 de juliol de 1923.

Jaume Collell, ardiaca, president; Martí Genís, Ramon Casadevall, canonge arxiver; Josep Maria Terricabras; Felip Pitxot, prete; baró de Montclar; Joan Subirachs; Marian Xucà; Joan Traveria, secretari.

L'himne és el següent:

Alcam, oh Congregants, nostra Senyera,
ungida amb el fervor d'un sant anhel,
La Verge ens crida: avant! qui torna
no brilla en son esguard la llum del cel.

I

Perquè el senti tothom
Maria; el vostre nom
durem sempre en els llavis;
de Fe l'alta claror,
de Patria el sant amor,
tindrem com nostres avis.

II

Si Vos ens deu la mà,
el món tremolarà
a nostre crit de guerra:
Si Vos ens comaneu,
de nou florirà arreu
la fe de nostra terra.

III

I quan els Congregants
tinguem ja en nostres mans
el fruit de la victòria;
Verge del blau mantell
obriu-nos el cancell
del temple de la glòria.

Subscripció per a la Coronació

	Ptes.
Suma anterior	56,126
Duc de Solferino	100
Joaquim Maria d'Alós	100
Senyora d'Aranó	100
Senyora vídua d'Aranó	50
Mercè P. d'Aranó	50
Marquesa de Dou	50
Conxa Benesach de Bofill	100
Rosa Conill	10
Reverend Codina	5
Teresa Vidal Quadras, vídua de Parrélla	1,000
Congregació de Nostra Senyora de la Bonanova i Sant Lluís Gonçaga	15
José Antoni Torrents	25
Anneta Subirats	50
Congregació Major de les Escoles Pies de Barcelona	25
Congregació de Maria Immaculada i Sant Joan de la Salle (Collegi dels Josepets)	25
Total	57,881

Acte patriòtic a Cardedeu

El Casal Català de Cardedeu celebrà festes avui en commemoració del primer aniversari de la seva constitució.

A les quatre arribaran els parlamentaris.

A les sis, hi haurà un gran acte d'afirmació nacionalista en el qual pendran part els senyors Santiago de Riba, diputat i conseller de la Mancomunitat; En Valles i Pujals, president de la Diputació i conseller de la Mancomunitat; el diputat electe pel districte En Josep Maria Trias de Bes, i el diputat a Corts per Barcelona, En Pere Rahola.

Al Casal Català, la cobla «Art Musical», donarà dues ballades de sardanes que els amants de la nostra dansa podran puntejar abans i després dels parlaments.

Nit a les nou. En el jardí de la Societat tindrà lloc un lliut ball després d'haver-se executat dues sardanes.

El pròxim diumenge, dia 5 d'agost, la companyia d'aficionats del Casal posarà en escena amb tota cura i propietat el drama d'Angel Guimerà, «Joan Dalla».

Pla del Llobregat

SANTA COLOMA DE CERVELLO. — En la festivitat de Sant Jaume, tingué lloc a la Colònia Güell, amb motiu d'ésser la festa major, una sessió de ballets populars a càrrec dels pomel·listes de la Colònia, dirigits per l'Esbart Català de Dansaires d'aquesta ciutat.

La dita festa fou altament impatió al distingit públic que omplia el local del Patronat de Sant Lluís, que a petició de la concurrència es repetí la dansa de l'«Hereu Riera», i per últim el ball de Sant Fariol.

Per aquest motiu, els senyors Miquel Vallverdú i Josep Ventura, representants de l'Esbart Català, rebieren moltes felicitacions, pel bon concert en què ballaren els dits pomel·listes.

De Lima estant

El sabater és qui va més mal calçat.—Segueix la crisi

En castellà diuen: «En casa del barbero, cuchillo de palo», que ve a dir: «El sabater és qui va més mal calçat». I ho podem aplicar a Perú, en el moment actual, referent al sucre.

Éssent aquest país, productor de sucre, en gran escala, resulta que aquest article, de primera necessitat, escasseja d'una manera vergonyosa. I hi ha botigues que el tenen amagat, i en venen sinó a la clientela, i, en canvi, de mitjos en mitjos quilos.

I no és això el més greu, sinó que el sucre que ara s'exposa és el de marca T, que és una mena de sucre roig, ordinari i gens refinat, a pèus prohibits.

En temps normal, el sucre blanc, refinat, es compra a 25 cents el quilò, i ara, amb tot i que la Municipalitat de Lima, ha regulat el preu de venda a 50 cents, el qui el vol comprar l'ha de pagar a 70 cents, si és que en troba per a comprar, del roig, del corrent.

No seria estrany, si les coses van seguint així, que ens veiéssim obligats a haver d'importar-lo d'alguna altra banda, sobretot si segueixen els productors fent les trameses fora del Perú, com ho van fent ara.

En altres oportunitats, seria una gran cosa la pujada del sucre, però ara no és pas un avantatge, perquè els

productors, la major part, estan passant per les capitals europees, on cobren i gasten el fruit de la producció, puix la major part dels capitals peruans han emigrat.

Això fa que la crisi, en comptes d'apanyar-se, s'ha agreujat de mala manera, i els comerciants passen un període de prova terrible.

Els que fa anys que vivim al Perú no hem vist mai un període tan ple d'inseguretat, per als comerciants, i hem sentit vells que diuen no haver contemplat una crisi tan fonda i duradora, quedant una volta més agreujada, amb l'aplicació del nou aranzel de Duane, que es posa en pràctica des d'avui, sense haver donat cap termini, ni tan sols el necessari per al despatx de les mercaderies amagatzemades a les Duanes, i que no ha estat possible despatxar-les abans del primer de juliol.

Sols una esperança ens fa viure, amb un xic d'il·lusions, i és el pensar que sigui probable l'exploració dels ferrocarrils que s'han de començar aviat, segons el contracte signat pel concessionari Dumsnuit amb el Govern peruà. Creiem que aquest projecte, de vastes proporcions, pot revifar el malalt, puix d'altra manera no sabem com acabarà aquesta situació de penúria.

LLUIS G. FÀBREGA I AMAT
Lima, primer juliol de 1923 (Perú).

Per «La Vicaria» de Fortuny

Donatius de les entitats catalanistes i particulars d'Amèrica que han contribuït a la subscripció pública per a l'adquisició del quadre de Fortuny «La Vicaria».

	Ptes.
Centre Català de Buenos Aires	500
La Catalana (Companyia Assegurances de Xile)	100
Club Català de Còrdova	46
Centre Català de Montevideo	107.60
Ramon Planiol, de l'Havana	75
Centre Català de Mendoza	54

Necrològica

A la parròquia de Santa Maria del Mar es celebraren ahir al matí misses amb motiu de complir-se l'any de la mort del que fou bon company en la confecció de LA VEU DE CATALUNYA En Josep Barba i Valls.

Nombrosa concurrencia s'ha aplegat per a encomanar junts al Cel l'ànima del malaguanyat Barba.

Rebi novament la família, especialment el seu pare, N'Antoni Barba, el regent de nit de LA VEU, l'expressió del nostre condol.

Encara, a Barcelona estem un xic bé

Amb tot i que ens queixem, i amb motiu, de la calor, resulta que Barcelona és un dels llocs de la Península on menys caler fa.

Les dades recollides als observatoris, de la temperatura el dia de Sant Jaume—en què la calor es feu sentir de debò—són les següents, (graus centígraus, a l'ombra, com a màxim):

A Sant Sebastià, 38.8 graus; Santia-go, 37.4; Lisboa, 36.4; Badajoz, 42.5; Sevilla, 46.8; Màlaga, 39.0; Jaén, 42.0; Màlaga, 43.0; Barcelona, 32.8; Pamplona, 33.0; Burgos, 34.0; i Madrid, 44.3.

Concurs sardanistic a Mollet del Vallès

La Comissió organitzadora de la Festa Major de Mollet del Vallès, organita per al dia 21 del present mes d'agost un concurs sardanistic de llament en les següents condicions:

Primera.—El concurs es farà al llament concedint-se a les parelles que millor d'acord els premis següents:

Primer premi: 150 pessetes.

Segon premi: 100 pessetes.

Tercer premi: 75 pessetes.

Quart premi: 50 pessetes.

Els premis es concediran íntegres, no cedint-se cap accésit.

Segona.—La sardana a ballar és la del mestre Pep Ventura «Per tu ploro».

Tercera.—Les colles estaran formades com a mínim per tres parelles i sis com a màxim. En igualtat de circumstàncies es concediran els premis a les colles formades per parelles d'ambedós sexes.

Quarta.—La sardana serà executada per la cobla La Principal Barcelonina.

Cinquena.—Les inscripcions poden adreçar-se per escrit a la Secretaria de l'Ajuntament de Mollet per tot el dia 21 del proper mes d'agost.

El concurs començarà a les cinc de la tarda.

En premis es remunera immediatament d'acord amb el concurs, a fi que puguin retornar en la mateixa tarda a llurs poblacions respectives, les colles que es presentin a la festa.

Arxius, Museus i Biblioteques

Provincial Arqueològic.—Obert de les onze del matí a la una de la tarda: Capella de Santa Agata Plaça del Rel.

Municipal: Obert de les deu del matí a la una de la tarda i de les quatre a les set de la tarda: Casa de la Ciutat.

Museu Pedagògic de Ciències Naturals de L. Soler Pujol.—Plaça Real, número 10.

—Del Consell de Foment. (Aragó, número 287, principal). Agricultura, Indústria, Comerç i Patologia vegetal. Pública. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a sis del a tarda, els diumenges.

Especial de Mineralogia, Petrografia, Paleontologia i Conquillologia, de la Societat de Ciències Naturals «Club Muntanyenc». Princesa 14, pri-

La Setmana de Lisboa

De l'elecció presidencial

En totes les columnes dels diaris, en tots els cercles polítics i en totes les llars, com assumpte permanent, ple d'interès creixent, és la indicació que després del terme del mandat del senyor Antoni José d'Almeida, ha de succeir-lo en la direcció suprema de la nació.

Noms i més noms, alguns sense possibilitat d'èxit, són llençats a l'aire, en un deliri barbre, malgrat els requisits no vulgars que per tal lloc es requereixen. Així torna als escacs polítics aquesta figura gastada, sense interès, podriam afirmar, si no fossin els seus sempre juvenils setanta anys, encara virils i combatius, que és el doctor Bernardino Machado, — ja president una vegada — al qual Sidonio Paes, en la revolució «desembrista» de 1918, tragué del silló presidencial ferint-lo en el seu punt d'honor i en el seu orgull polític superior, i obligant-lo a l'exili a París; torna també a la lluita el doctor Teixeira Gomes, proposat pels demòcrates, ministre a Londres, diplomàtic intel·ligent i escriptor d'un cert color no mancat d'encís, el qual serà, sens dubte, l'elegit, per les simpaties que gaudeix, simpaties incondicionals i irreverents fins al punt de vèncer-ho tot i d'obtenir-ho tot; el nom de l'actual rector de la Universitat de Coimbra, doctor António Luís Gomes, és també encensat pels capdavanters del partit democràtic, els de tendències més pro-

fundament arribades al seu partit, perquè el doctor António Luís Gomes fou sempre inalterable en les seves conviccions polítiques; sorgí també en l'aire, a tall de bala d'oxigen, per a espantar, els noms del doctor Belo de Morais, professor consciencios i savi de la Facultat de Medicina de Lisboa. Com a candidatures viables, sols ho semblen, les doctors Teixeira Gomes i António Luís Gomes per les raons exposades les quals, fins a cert punt, ens podien il·lustrar sobre la feiso com les eleccions es desenrotllaran — amigablement — perquè aquells senyors pertanyen ambdós al mateix partit.

Quant als preparatius d'aquestes candidatures que s'estan assajant, els parlamentaris nacionalistes que abandonaren el Congrés de la República per causa d'una proposició presentada pel diputat independent António de Fonseca, com ja tinguerem ocasió de referir en cròniques anteriors, segueixen en la mateixa actitud, esperant que els demòcrates arribin a constituir l'aparell que els porti novament als llocs representatius i així poder llençar el nom del seu candidat, sense simpatia per part de la nació, — el del coronel Sa Cardoso, actual president de la Cambra dels diputats. Tot això, doncs, en manera alguna pot alterar la nostra opinió anterior de que les eleccions es celebraran amigablement i sense greus incidents. Ens cal, doncs, esperar solament. — X.

Per la cultura del Poble

LA PROTECTORA: 1712 SOCIUS NOUS. — LES COLONIES ESCOLARS

Demà, diumenge, surten cap als llocs assenyalats les cinc colònies escolars de nois i de noies, organitzades per l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana: totes són de nois i de noies que assisteixen normalment a escoles catalanes.

No n'hi ha per tothom qui en voldria, malauradament; molts i molts encara resten sense poder fruit d'aquest esplèndid benefici; però la Protectora fa tot el que pot, generosament secundada amb donatius dels seus devots.

L'any passat eren tres, les colònies de la Protectora; enguany són cinc: l'augment no és pas menyspreable, i val la pena de glossar-lo.

La Protectora de l'Ensenyança Catalana va intensificant i va coordinant, cada dia amb més bons augurs, la seva tasca: la tasca de la Protectora és una obra viva del nostre poble, és una flor magnífica que va esbaldellant-se de l'ànima popular. Per temps enrera, la desaparició de la Protectora hauria dut un dol profund; avui duria, la desaparició de la Protectora, un dol encara més profund i una pertorbació; ahir se n'hauria ressentit el sentiment; avui el sentiment i la raó, i l'eficàcia catalanesca: la seva desaparició obriria un esvoranc, com un abisme.

I podem dir que ara tot just comença. Que ara és quan pot «co-

mençar a pensar» de fer alguna cosa, en veient com el favor del poble no la deixa pas, ans cada dia va creixent.

En els sis primers mesos d'enguany han estat admesos 1712 socius nous. Cal esperar que en el que resta d'any, un doble, un triple, o, encara, quadruple, pel cap baix, sollicitarà l'admissió. Això està en la nostra via.

L'any que ve s'acompleix el vinticinquè aniversari de la fundació de la Protectora.

L'acte commemoratiu més bo, la festa més esplèndida, que pot celebrar-se, en tal avinentesa, és comptar també el vinticinquè miler de socius efectius de la Protectora.

Per a obtenir això cal molt de camí per a fer, convé aplicar un esforç màxim, certament; però ningú no pot demostrar que no puguem fer-lo.

Demà surten cinc colònies escolars de la Protectora. Pensem per l'any que ve, que puguin ésser deu.

I comptem si l'any que ve, amb el vinticinquè miler complert de socius de la Protectora, en són vinticinquè aniversari, poguéssim veure si no la inauguració, els fobamenposats, almenys, de «grups escolars arreu de Catalunya»: on tanta manca hi ha d'escoles!

Es requisi indispensable que les notes que ens siguin trameses per a la publicació vinguin redactades en català i amb concisió periodística.

Els que viatgen poden adquirir LA VEU als següents llocs:

MADRID. — Gener i C. «Míneras». Centre de subscripcions i cobraments. Tudescos, 39 i 41, baixos.

També es ven al quiosc del carrer d'Alcalá, cantó a Peligros, de don Patrici Lujan.

A SEVILLA: Al carrer de Sierpes, 69.

A VALENCIA: A «La Correspondencia de Valencia», Míneras, 7 i 9.

A PERPINYA: Francesc Comellas.

A PORT-BOU: Jaume Subirana.

A LISBOA: Al Palau Conde d'Alma-da, Largo S. Domingos, 11; «Tabacaria Restauradores» i «Messegeries de la Presse», rua d'Ouro, 146.

A PALMA DE MALLORCA: Gabriel Llorella, quiosc del Born.

A OPORTO: Rua Santa Catarina, 53.

A COIMBRA: L. Miquel Bombarda.

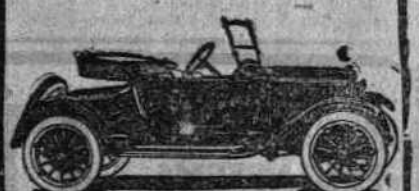
A BRAGA: Conceição da Rocha (agent).

A PARIS: Kiosque Franco-Italien, 16, Vaudeville, Boulevard des Capucines.

A FUNCHAL: Jacint Figueira (agent).

Automòbils Dodge Brothers

Fort, resistent i econòmic

Model 1923

Nous preus de propaganda

Exposició i venda:
Diputació, 45 - Tel. 833 H.
Barcelona

Cristalleria, Pisa i Porcellana

Despatx i Vendes: Rda. Universitat, 8 Carrer Cortis, 413
Tel. 6510 A

Magatzems i Tallers: Rda. Universitat, 8 Carrer Cortis, 413
Tel. 817 H

Aquesta casa rep continuament, de les més importants del país i de l'estranger, les últimes novetats en Valxelles, Jocs de caaf, te, Serveis oristall, Bomboneres, Majòliques, etc., etc.

Valxelles anglesos
Mintons

Serveis oristall
Baccarat
Val Sant Lambert
Badalona

Decoració de Valxelles: Pisa i Porcellana a gust del comprador, models novetats efectuatels seus

TALLERS DE DECORAT

Serveis per a Restaurants, Cafès, Balnearis i Comunitats Religioses.

Expedicions a Provincies

Vendes a l'engròs i detall

6 - Ronda de la Universitat - 6

FRANCESC FERRER ANGLADA

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

MOVIMENT DEL PORT

VAIXELLS ENTRATS: Dissabte, dia 28.
Vapor espanyol «Maria de los Dolores», de la mar, amb peix.
Vapor espanyol «Mallorca», de Palma, amb càrrega general i 125 passatgers.
Vapor noruec «Gitter», de Norkoping, amb fusta.
Vapor espanyol «Marqués de Chavarria», d'Avilés, amb carbó.
Vapor suec «Benares», amb fusta.
VAIXELLS DESPATXATS:
Veler italià «Bona Rosalia Bonaria», en llit, cap a Porto Torres.
Veler italià «Città di Sousse», en llit, cap a Alacant.
Vapor espanyol «Villareal», amb càrrega general, cap a València.
Vapor espanyol «Tintoret», amb càrrega general, cap a Melilla i escales.
Vapor espanyol «Cullera», amb càrrega general, cap a Gandia i escales.
Vapor espanyol «La Carlota», amb càrrega general, cap a Alacant i escales.
Pailebot espanyol «Júpiter», amb càrrega general, cap a Mahón.
VAIXELLS SORTITS:
Vapor espanyol «Cabo Reparte», amb càrrega general, cap a Llorne.
Vapor espanyol «Santa Ana», amb el seu equip, cap a la mar.
Vapor anglès «Olimpia», en llit, cap a Las Palmas.
Vapor suec «Leila», en llit, cap a Santa Pola.
Vapor suec «Bjornvik», en llit, cap a Gran.
Vapor anglès «Benlloch», amb càrrega general i transit, cap a Màlaga.
Vapor italià «Donatista», amb càrrega general i transit, cap a Gènova i escales.
Vapor noruec «Rosa», en llit, cap a Orense.
Vapor espanyol «Játiva», en llit, cap a Gènova.
Vapor espanyol «Baleia», amb càrrega general, cap a Mahón.
Vapor helgès «Donier», en llit, cap a Avers i escales.
Vapor espanyol «Iberia», en llit, cap a Múrcia.
Vapor anglès «Churrua», amb càrrega general, cap a Sant Pele.
Vapor espanyol «Mallorca», amb càrrega general, cap a Palma.

ELS HOSTELERS

L'Associació d'Hostelers i Similars de Catalunya, seguint la seva campanya empresa per a defensar al Gremi de Restaurants contra la competència que vénen fent-li els grans casinos i circois de Barcelona, amb els seus «coberts econòmics», convoca a tots els restauradors i hostelers, s'hi o no associats, a l'assemblea especial que se celebrarà en son domicili social, carrer de Gravina, 1, pral., el dimarts, dia 31 del corrent, a les quatre de la tarda.

EL COBRAMENT DE LA CONTRIBUCIO

Anir visitaren al delegat d'Hisenda una comissió d'individus en representació de les entitats econòmiques: Unió de Contribuents de Sant Andreu, Defensa d'Industrials i Comerciants de Sant Martí, Associació d'Industrials i Comerciants de la barriada de Gràcia i Defensa d'Industrials i Comerciants de Sants i Hostetrans, fent-li ofrena d'una instantània sollicitant que tota vegada que no s'ha procedit encara al cobrament del primer trimestre de contribució i davant la imminència que s'hagin de liquidar dos trimestres junts, que es concedeixi un interval de temps de quaranta «cinc» dies entre un i altre cobrament.

ELS SABATERS

Demà, a dos quarts de deu de la nit, el Foment de la Sabateria celebrarà al seu local social, Fernando, núm. 30, principal, la seva assemblea general ordinària en la qual, entre altres assumptes de tràmit i

corrents de gran interès per a tots els associats, el president senyor Arjalguet donarà compte de la constitució i actuació de la Cooperativa de detallistes de calçat de Catalunya que tants beneficis ha de reportar a tots els detallistes del ram.

ADOBS

Dià 28 de juliol de 1923.
(Informació de la casa J. Espinós, de Barcelona)
Superfosfat d'os de 18/20 d'àcid fosfòric i mig de nitrogen, a 15 pessetes els 100 quilos.
Superfosfat de calç de 18/20 per 100 d'àcid fosfòric soluble, a 12'50 pessetes els 100 quilos.
Superfosfat de calç de 16/18 per 100 d'àcid fosfòric soluble, a 12 pessetes els 100 quilos.
Superfosfat de calç de 13/15 per 100 d'àcid fosfòric soluble, a 9'50 pessetes els 100 quilos.
Sulfat d'amoniac de 30/21 per 100 de nitrogen, a 38 pessetes els 100 quilos.
Nitrat de sosa de 15/16 per 100 de nitrogen, a 49'50 pessetes els 100 quilos.
Sulfat de potassa de 90/92 per 100, equivalent a 49'50 potassa pura, a 33 pessetes els 100 quilos.
Clorur de potassa de 80/85 per 100, equivalent a 50'51 de potassa pura, a 31 pessetes els 100 quilos.
Materia orgànica còrma natural de 10/11 per 100 d'entrogèn i 2/3 d'àcid fosfòric, a 40 pessetes els 100 quilos.
Nitrogina Sant Jordi de 8/10 per 100 de nitrogen, a 35 Ptes. els 100 quilos.
Producte fosfatat Sant Jordi, a 60 pessetes els 100 quilos.
Sofres
Sofre Sant Jordi 98/100 per 100, a 12'50 pessetes els 40 quilos.
Sofre Sant Jordi extra fi 98/100 per 100, a 14 pessetes el sac de 40 quilos.
Sofre precipitat (gris), a 7 pessetes el sac de 40 quilos.
Sofre sublimat (blanc), a 17 pessetes el sac de 50 quilos.
Sofre de terra, a 27 pessetes els 100 quilos.
Sofre en canó, a 45 pessetes els 100 quilos.

COLONIALS

Dià 28 de juliol de 1923.
Sucres. — Havent els fabricants venut a preus elevats quasi el total de les seves existències, el mercat es mostra nerviós, degut a les dificultats que presenten les transaccions, escassejant algunes classes, la qual cosa fa que se sostinguin els preus que regixen, o sia:
Mel, de 163 a 165 pessetes els 100 quilos.
Terçat, de 176 a 178 pessetes.
Centrifuga de remolatxa de 173 a 175 pessetes.
Quadrat clar, de 177 a 179 pessetes.
Blanquillo, de 178 a 180 pessetes.
Granets superiors, de 180 a 182 pessetes.
Blancs de primera refina, de 183 a 185 pessetes.
Terrós P. G. d'Aragó, de 190 a 192 pessetes.
Terrós P. G. d'Andalusia, de 200 a 202 pessetes.
Pilons, de 203 a 205 pessetes.
Tallat, de 218 a 221 pessetes.
Cafes. — Es arriba el vapor «Leon XIII», portant per al nostre port 8.355 sacs de procedències americanes.
Els preus segueixen amb poca variació, afirmant-se en algunes classes, podent-se indicar per al consum els següents:
Moka legitim, de 605 a 615 pessetes els 100 quilos.
Semi Moka Harrar i africà, de 580 a 590 pessetes.
Puerto Rico Caracolillo, de 615 a 625 pessetes.
Puerto Rico Yauco especial, de 610 a 620 pessetes.

Puerto Rico Yauco superior, de 585 a 595 pessetes.
Puerto Rico Hisenda, de 545 a 555 pessetes.
Caracas deceretat i similars, de 550 a 560 pessetes.
Trillats extra, de 515 a 525 pessetes.
Puerto Cabello i corrents, de 510 a 520 pessetes.
Palmberg, de 470 a 480 pessetes.
Pasilles, de 455 a 465 pessetes.
Cacaus. — Continua el mercat bastant animat, seguit fermes els preus en tots els mercats. Amb el vapor «Leon XIII» han arribat 1.100 sacs de procedències estrangeres.
Podem cotitzar per al consum com següent:
Guayaquil Arriba, de 390 a 400 pessetes els 100 quilos.
Guayaquil Balao, de 375 a 385 pessetes.
Fernando Poo de primera, de 315 a 325 pessetes.
Fernando Poo de segona, de 300 a 310 pessetes.
Fernando Poo de tercera, de 285 a 295 pessetes.
Fernando Poo de quarta, de 275 a 285 pessetes.
Caracas de primera, de 500 a 510 pessetes.
Caracas de segona, de 480 a 490 pessetes.
Canyelles. — Cellan extra, a 780 pessetes el quilo.
Cellan número 1, a 8'30 pessetes.
Cellan número 2, a 8'55 pessetes.
Cellan número 3, a 8'40 pessetes.
Cellan número 4, a 8'25 pessetes.
Xina, a 5'50 pessetes el quilo.
Rasures de Cellan, a 4'40 pessetes.
Pebrs. — Singapor blanc, a 6'75 pessetes els 100 quilos.
Singapor negre, a 6'00 pessetes.
Penang i Tallidherri, a 5'90 pessetes.
Tabac o Jamaica, a 5'90 pessetes.
Clavells espècies. — Classe superior, a 2 pessetes els 100 quilos.
Destil·lats, a 400 pessetes.

Borsa de Barcelona

MERCAT LLIURE DE VALORS

23 de juliol de 1923.
Avui, com tots els dissabtes d'aquest estiu, no hi ha sessió oficial de Borsa. Unicament ha tingut lloc aquest matí l'acostumada sessió d'operacions de valors a terme, al Casino Mercantil.
S'ha fet de Nords, de 67'75 a 67'70 i a 67'80; Alacants, de 67'75 a 67'70 i a 67'75; Colonial, de 67'50 a 67'75; Algues de Barcelona, a 120'00; Gran Metropolita, de 150'00 a 150'75; Transversal, de 168'00 o 170'00; Sucres ordinàries, a 93'50; i Deute Interior, 71'00.
Diferències. — De la tanca d'ahir, a les cinc de la tarda, a la d'aquest matí, es puja 0'10 de Nords, 0'05 d'Alacants, i 0'25 de Colonial i Algues de Barcelona.
Advertiment. — Passat demà, dilluns, dia 30, i els successius 31 del corrent i primer del vinent agost, tindran lloc les operacions de «doble». Per tant, tots els canvis i llurs diferències, faran únicament referència a fi pròxim.

Canvis facilitats pel Banc de Catalunya

Barcelona, 23 de juliol de 1923
DIVISES XECS NO COTITZADES OFICIALMENT

Portugal	0'30 ptes. escut
Argentina	2'375 » pes
Holanda	2'77 » florí
Suecia	1'875 » corona
Noruega	1'135 » »

Trecoeslovàquia 21'00 » 108 cnes.
Polònia 00'1 » 100 marcs

OR	
Alfons	31'50
Unces	31'00
Isabel	31'00
Quarts	31'00
Petit	31'00
Dòlars	8'80
Lliures esterlines	33'00
Francs	31'00

BITLLETS

Francs	41'30
Lires	30'40
Lliures esterlines	32'00
Marcs	0'002
Corones	0'009

Els Pomells de Joventut

NOUS POMELLS APROVATS

El Director dels Pomells de Joventut, ha aprovat darrerament els següents:
Número 89. — «Jovincella del Camp», Montroig (Joves).
Número 90. — «Regina de la Rocca», Montroig (dames).
Número 91. — «Flora del Calvari», Sant Andreu de la Barca (dames).
Número 92. — «Escudera de Sant Jordi», Barcelona (Joves).
Número 93. — «Sagrat Cor de Jesús», Barcelona (Joves).
Número 94. — «Rebrot de Catalunya», Montroig (Joves).
Número 95. — «Minerva», Santa Eulària de Vilaplacina (Joves).
Número 96. — «Minerva», Santa Eulària de Vilaplacina (dames).
Número 97. — «Flores de Sant Felip», Girona (dames).
Número 98. — «Tot per Catalunya», Sant Pere de Riudevitlles (Joves).
Número 99. — «Concelles de Barberà», Santa Maria de Barberà (dames).
Número 100. — «Estel levantís», Sant Andreu de Llavanera (dames).
Número 101. — «Ginebra Montbuiques», Santa Margarida de Montbui (dames).
Número 102. — «Sava Nova», Alcover (Joves).
Número 103. — «Englatines Remaieres», Alcover (dames).
Número 104. — «Concelles del Reneda», Alcover (dames).
Número 105. — «Roses del Sant Crist de Balaguer», Balaguer (dames).
Número 106. — «Patriotes Navasencs», Navas (Joves).
Número 107. — «Concelles Navasencs», Navas (dames).
Número 108. — «Els de les tres branques», Berga (Joves).
Número 109. — «Camí del triomf», Igualada (dames).
Número 110. — «Segadors de Catalunya», Santa Maria de Barberà (Joves).
Número 111. — «Crenats de la Verger», Mataró (Joves).
Número 112. — «Estel solitari», Barcelona (dames).
Número 113. — «Flors d'amistat», Barcelona (Joves).
Número 114. — «Segadors de mala herba», Gelida (Joves).

Espectacles

TIVOLI

El teatre més fresc de Barcelona
Companyia de vodevil
i grans espectacles
SANTPERE - BERGES
Primera actriu ASSUMPCIO CASALS
Avui, diumenge, dia 29 de juliol, comiat de la companyia. Tarda, a les quatre, grandios programa. L'obra de GRAN ESPECTACLE, narració popular anecdòtica de la vida d'un gran ciutadà, portada a l'escena catalana, dividida en un pròleg, tres actes, dotze quadres i apoteosi, per Joaquim Montero, amb il·lustracions musicals del mestre Pou.

CLAVE

prenent-hi part tota la companyia, benda, nombrosa comparsa, decorat i vestuari exprés per a aquesta obra. Gran presentació. La divertida paròdia de la gran obra del mestre Morera, DON JOAN DE SERRALLONGA, en un acte i quatre quadres, per Joaquim Montero, amb il·lustracions musicals del mestre Pou.

Don Joan de Serrallonga

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIO TELEGRÀFICA

TELEGRAMS OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible	14.42	00.00	00.00	00.00		00.00
Futurs:						
Juliol	13.97	00.00	00.00	00.00		00.00
Octubre	12.35	00.00	00.00	00.00		00.00
Gener	12.01	00.00	00.00	00.00		00.00
Març	11.93	00.00	00.00	00.00		00.00
Maig	11.90	00.00	00.00	00.00		00.00

Alexandria	Agost	Octubre	Junel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futurs. Ashmouni	00.00	00.00	Gener	14.74	00.00	00.00
Sakellaridis	00.00	00.00	Nbre	14.80	00.00	00.00

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	22.80	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Octubre	21.53	00.00	00.00	00.00
Desembre	21.51	00.00	00.00	00.00
Gener	21.30	00.00	00.00	00.00
Març	21.45	00.00	00.00	00.00
Maig	21.47	00.00	00.00	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	23.00	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Octubre	20.93	00.00	00.00	00.00
Desembre	20.97	00.00	00.00	00.00
Gener	20.98	00.00	00.00	00.00
Març	21.05	00.00	00.00	00.00
Maig	21.85	00.00	00.00	00.00

Barcelona, 23 de juliol de 1923

GRANS
MAGATZEMS

TÍVOLI

Casp, 17 i 19
(davant el teatre)

FABRICACIO PROPIA // MAJOR I DETALL

GRANS REBAIXES A TOTES LES SECCIONS
Roba de taula / Llençols / Tovallols / Corbines fil / Tapets / Bènoves / Mocadors / Equips / Roba de batejar / Gèneres de punt per a senyora, senyor i nen / Camiseria en general / Tricot punt seda / Teixits / Percals / Etamins i Voiletics llisos i estampats
Nota: Tots els dissabtes present de globus als compradors que efectuin compres per valor de 5 pessetes

Regal del dilluns dia 30

2 tovallols russes, 40 per 100, per 2 pessetes
4 " " " " " " 6 "

tantant tots els artistes de la companyia que estiguin amb veu. Gran part de la broma. Tot Barcelona al Tirol a riure i a estar fresc, puix en aquest teatre s'està més fresc que al barri. Nit, a les deu, la grandiosa obra d'En Montero.

CLAVÉ

Qual és l'èxit més gran que ha obtingut aquesta companyia. Qui vulgui passar una bona nit i gaudir de temperatura fresca, que vagi al Tirol.

Teatre Novetats

Convertit en el cinema més fresc de Barcelona. Cada dia el sobre de la sort amb les consabudes

VINT-I-CINC PESSETES

Avui, diumenge, tarda, a dos quarts de cinc i nit a les deu, tercera i última jornada de la sèrie alemanya, A LES URPIES DE LA BANDA.

Estrena de la grandiosa pel·lícula en cinc parts

DO-RE-LA

Altres pel·lícules còmiques d'èxit. El cartell no pot ésser més suggestiu. Esbarjo, emocio, bellesa, fresa, i amb el sobre de la sort de 25 pessetes al qui li toqui.

Entrada única, 50 cèntims. Regala des totes les localitats.

ELDORADO

Companyia còmica-lírica

PRADO-CHICOTE

Temporada popular. Preus econòmics

Avui, diumenge, tarda, a dos quarts de cinc. L'opereta en un acte, dividida en tres quadros, lletra de Perrin i Palacios, música dels mestres Nieto i Jiménez, EL BARBERO DE SEVILLA. Grandiosos èxits de la primera triple cantant, Gabi Derva. 35 representació de l'extraordinàriament aplaudida fantasia còmica-lírica en 1 proleg, i solt i 5 inauguracions, una pel·lícula i tres radiotelegrames, en prosa i vers, original d'Emili G. del Castillo, música del mestre Alonso, BARCELONA SE DIVIETE..., amb el quadro EL MARTIRIO DE SAN SE-

BASTIAN, amb vestits i decorats nous. Gran sardana final, formant part de l'orquestra el notable professor de tenora Albert Martí. DEU DECORACIONS DE CASTELLS I FERNANDEZ, BULBENA I GIRBAL I JOAN MORALES. PEL·LICULA DE STUDIO FILMS. VESTUARI NOU de la CASA PERIS GERMANS. Concert per l'eminent i popular tenor Emili Vendrell, que cantarà escollides cançons del seu selecte repertori. — Nit, a les deu. El deliciós entremès de Julià Moyrón, CON TODA FELICIDAD. L'èxit de la temporada, BARCELONA SE DIVIETE... i concert per Emili Vendrell. — Demà, diumenge, tarda, CON TODA FELICIDAD, BARCELONA SE DIVIETE i concert VENDORRELL.

TEATRE COMIC

Avui, diumenge, tarda, a dos quarts de quatre, i nit, a dos quarts de deu, EL PADRINO DEL NENE i la farsa lírica en tres actes, AVE CESAR. — Dilluns, tarda, AVE CESAR. Nit, LA BRUJA.

Gran Teatre Espanyol

Avui, diumenge, dia 29 de juliol. Tarda a les quatre i nit a les deu, comiat i benefici de

EL GRAN RAYMOND

Teatre Barcelona

Coliseu de varietats. — Telèfon 514 A.

10 úniques sessions populars, 10. Avui, diumenge, a un quart de cinc, Nit, a les deu. Projectió de notables pel·lícules. Comiat de la formosíssima TROUPE PORTUGALIA, cants i balls, fados lusitans. Succés del celebrat i fantàstic «siluetista» JOHANNYS. Grandiosos i positius èxits de la eminent i formosíssima cançonetista CONSOL HIDALGO. Nou, selecte i exclusiu repertori. Fastuosa presentació. Ovals delirants.

Demà, dilluns, extraordinàries funcions, últimes de la temporada. SERATA D'ONORE i comiat de l'encisadora cançonetista CONSOL HIDALGO. Colossal programa, presentat-hi part els notables artistes SALTONS TRIO, THE JOHANNYS, MARGARIDA DIAZ

i presentació del precoç artista BERTINI.

Teatre Barcelona

Demà, dilluns, comiat del quadro d'atraccions, SERATA D'ONORE, de la gentilíssima CONSOL HIDALGO, colossal i extraordinari programa. Notables pel·lícules Santons Trio. Malabaristes i equilibristes, TRE JOHANNYS, celebres siluetistes, MARGARIDA DIAZ, bella dansarina. Presentació del precoç BERTINI, veritable revelació artística, el més perfecte imitador de les gran estrelles de varietats. Adéu a Barcelona de CONSOL HIDALGO.

Teatre de la Comèdia

Avui, tarda, a tres quarts de cinc, Nit, a tres quarts de deu. La comèdia en tres actes d'Antoni Alfrèt Moragues, LA VOCACIO, i la comèdia en un acte, S. M.

Teatre Círcol de Sans

Avui, diumenge, dia 29, a les cinc de la tarda. La famosa obra en cinc actes, de Gerard Hauptmann

L'ORDINARI HENSCHEL

per la companyia del teatre Romea. Sublim creació de l'eminent actor

ENRIC GIMENEZ

Despatx a la taquilla del Círcol i al Centre de localitats de la Plaça de Catalunya. Preus populars. Última de la temporada, amb motiu de les grans reformes a punt de fer a l'estatge.

Saló Catalunya

El local més fresc de Barcelona

Avui, diumenge, gran matinal d'onze a una. Tarda, sessió continua. Estrena del Programa Ajúria: BOGERIA DE JOVENTUT, per Irene Castel. UN COWBOY A NOVA YORK, reprisse, per William S. Hart. QUESTIO DE SASTRE, còmica. Nit, gran estrena del Programa Ajúria: EL TESTIMONI DEFENSOR, per Elise Ferguson. — Demà, estrena del Reial Programa Ajúria: LA PRESA DE L'ABISM.

Dijous, estrena: DOBLES I DOBLETES, per Mary Pickford.

PALACE CINE

Gran Saló de Moda

Avui, diumenge, tarda, de cinc a vuit, i nit a les deu, formosos programes. Els bonics films DEUTES DE TRIQUITRAQUE, GAT PER LLEBRE, EL PACIFIC ENRABIAT. La grandiosa pel·lícula, SOTA DUES BANDERES, i estrena de l'interessant film, ELS CONDEMNATS.

Cine Princesa

Granvia Layetana. — Telèfon 1371

Tocant a la Plaça de l'Àngel

Avui, diumenge, grans èxits: STANLEY A L'AFRICA INEXPLORADA, novena i última jornada, LA FABRICA, LA GRAN NIT, EL REI DE LA GIMNASTICA I LA LA VENTURA DE DEU, broma continua. Nit, estrena de formosa pel·lícula, PELS FURS DE L'HONOR. — Demà, cinc estrenes, entre elles ELS MALEITS NERVIS I ELS ESCLAONS DE L'ALTAR, per Frank Mayo.

TIBIDABO

Avui, diumenge, a dos quarts de deu de la nit, inauguració de l'estació receptora radiotelefònica a la sala de festes del Gran Casino.

Amb aquest motiu, el doctor Enric Calvet explicarà el funcionament dels aparells i realitzarà diversos experiments de recepció en «alta veu» de les estacions de radiotelegrafia o telefonía que transmetin durant la sessió.

Entrada UNA pesseta

Frontó Principal Palace

Avui, diumenge, tarda, no hi ha partit Nit, a un quart d'onze. Extraordinari partit de pilota a ciutell. OLASCOAGA I SALSAMENDI contra OSCAR I URQUIDI. Després es jugarà un segon partit per aplaudits pilotaires.

Casa Beethoven

Tenim un gran assortit d'òperes an-

tigues i modernes, d'ocasió, que realitzem a preus sumament econòmics.

MONTALEGRE

Conreria, Colonia Boso, Font Monges

Servei diari d'autòmils, des de Badalona. Horaris i detalls Tel. 46-B, 3299-A i 685-B.

PARC

Esport i Atraccions

Avui, tarda i nit, concert per la banda de Vergara.

PISTA DE GEL

D'onze a una, lliçons de patinatge. De sis a vuit, sessió de TE. De deu a dotze nit, patinatge i exhibicions. Jazz-Band Vedura. Esmerat servei de Cafè-Restaurant. Nota: Dijous vinent, solemne vetllada de

BOXA

finals del Campionat Amateurs.

TURÓ

PARK

PARC DE MODA

Avui, tarda, Sardanes i Putxinel·lis. Tarda i nit, Concert per la Banda de Caçadors de Plasència.

El Bòlid Humà

Últimes exhibicions de l'atracció més sensacional del món.

Cafè-Restaurant de primer ordre. Autòmils Plaça de Catalunya Turó Park.

Bombeta
"OPALINA"
RAY & WATT
LLUM DIFUSA
MOLT DECORATIVA
GRAN ECONOMIA
ULTIMA NOVELTAT
Rbla. de les Flors, 16

Lloguers

LLOGO

baixos a l'anglès, espaioses amb jardí, bany i demés comoditats, tocant al carrer Salmorón, per 50 duros al mes. Rm: Portal de l'Àngel, 12, pral., 2.ª De 6 a 8. Telèfon 4128 A.

Pianos de lloguer de diferents preus. Bruch n.º 73, entresol. C. BIEGER.

Torre acabada

de construir per a llogar. Saltes, núm. 2. Torre Caçador.

GRATIFICARÉ

amb 500 pessetes per pis de vint duros de lloguer. Escriure a LA VEU núm. 3.923

Traspassos

Urgeix traspasar per malaltia bonic pis amb despeses, pel valor dels mobles. R. Rambla Flors, 16, baixos.

Anuncis

Impressors, editors

Màquines de compondre, de gran rendiment, podem vendre a empresa editorial que vulgui multiplicar la seva producció a preus baratíssims. N'hi ha tres en bastant bon estat que cedirem a preus baratíssims adquirint-les totes. Escriure a LA VEU, núm. 3651.

XALET

A la Bonanova per estrenar, a quatre vents, envoltat de jardí, prop tramvia. Planta baixa i dos pisos. Calefacció central. Lliure de gravamen. Facilitats pagament. Preu: 16.500 duros. També canvi per casa antiga o solar eixampla. R. mateix propietari. Portal de l'Àngel, 12, principal, 2.ª, de 6 a 8. Telèfon 4128 A.

Comandes

La Mutual Franco-Espanyola, Alcalá, 38. — Madrid

Aquesta Societat desitja bons agents productors per Catalunya i Balears que propaguin les operacions d'estalvi a que es dedica. Adreçar-se a la Direcció Regional, Passeig de Gràcia, núm. 41, entresol.

Professor de piano i solfeig s'ofereix. Consell de Cent, 391

Mos per la venda de plàtans

es necessita per a magatzem important, molt entès vendrà de plàtans. Precisió i indici cases en que hagi treballat, referències i pretensions. Escriure 886. Rambla Estudis, 5, Anunci.

Vaquer

bones referències, pràctic de l'ofici, s'ofereix. Plaça Sant Vicenç, 11, Sarrià.

SE DONARAN

facilitats a persona competent que conegui amb pràctica la compra i venda de finques, terrenys i traspassos d'establiments, per a establir-se. Escriure a D. F., Rambla de les Flors, núm. 16. Anunci.

Vidus i solters

Per a casar-se com Déu mana. R.: Montesión, 2, pral.

Vendes

ELECTROMOTORS I DINAMOS

especialitat en les E. ELECTROQUÍMICA Bobinats - Instal·lacions Reparacions Maquinària Elèctrica, S. A. (Antics tallers Balcells) Corta Catalanes, 416. T. 558 H.

Casa amb terrenys

de regadiu es ven al Pla del Llobregat, a 30 minuts del tren. Vida propia, per a explotar granja o criaderos. Inditl corre-dors. Preu 85.000 pessetes. Escriure a «LA VEU», núm. 3923.

Tapissos pintats

La casa més important d'Espanya. Especialitat en tapissos religiosos. Exposició permanent de quadros a l'oli, gravats, oleogràfics, etc. Fabricació de marcs. Encomiades. No compreu sense visitar aquestes cases.

2.ª MONTFALCÓN Botera, 4, final Portaferrissa.

MEDICAMENTOS

químics purs, específics farmacèutics i al·lèrgics minerals, es reben directament dels punts d'origen. Farmàcia de Botta i Botta, Rambla de Catalunya, núm. 1, cantonada Ronda de la Universitat.

Minerva

foli, tipus semi-nous. Escriure Empresa Ideal d'Informació. — Rambla Flors, 16 (anunci).

Màquina

de cosir b, central, paraiguer modern, coberts, valxella, tot a baix preu. Villarreal, 40, tercer, segona.

Màquina de cosir

Singer, molt barata. Urgell, 62, entresol.

Venc

quatre cabells, sis cotxes, guardions de tronc i llumeneres, Sarronda el local. Alfons XII, número 44.

Màquina

d'escriure a molt baix preu. Urgell, 62, entresol.

Vilanova i Geltrú

Al passeig de Ribes Roges, tocant al mar, es construeixen xalets per a la venda. Informar: G. Vivanco, carrer del Teatre, núm. 15.

Avisos

COPIES

a màquina Circulars, Sobres. Preussense competència. Demaneu el follet explicatiu de tots els altres serveis de la casa EMPRESA IDEAL D'INFORMACIÓ Rbla. Flors, 16, baixos

La Mutual Agrícola de

Propietaris, S. A. per a l'extracció de latrines. Dirigir-se, per a avisos, al Passeig de Sant Joan, 30, 1.ª, i telèf. 1378 S. P. 1529 H.

Dispeses

Bonica sala

i dormitori al carrer de Corta, esquerra, per a dos amics o senyor a tot estar. Passeig de Gràcia, 50, estanc.

Amb dret a cuina

Cedixo habitació baleó al carrer i altra per a senyor. Doctor Dou, 17, entresol, 2.ª

Es desitgen

disposers. Bones habitacions i ascensor i bany. Passeig de Sant Joan, 53, 3.ª, 1.ª

APOPLEJIA (Feridura) — PARALISIS —

Angina de pecho, Vèze prematura y demás enfermedades originadas por la Arteriosclerosis e Hipertensión

Se curan de un modo perfecto y radical y se evitan por completo tomando

→ RUOL ←

Los síntomas precusores de estas enfermedades: dolores de cabeza, ramba o calambres, zumbidos de oídos, falta de tacto, hormigueos, vahidos (desmayos), modorra, ganas frecuentes de dormir, pérdida de la memoria, irritabilidad de carácter, congestiones, hemorragias, varices, dolores en la espalda, debilidad, etc., desaparecen con rapidez usando Ruol. Es recomendado por eminencias médicas de varios países; suprime el peligro de ser víctima de una muerte repentina; no perjudica nunca por prolongado que sea su uso; sus resultados prodigiosos se manifiestan a las primeras dosis, continuando la mejoría hasta el total restablecimiento y lográndose con el mismo una existencia larga con una salud envidiable.

VENTA: Segalá, Rambla Flors, 14, Barcelona, y principales farmacias de España, Portugal y Américas.

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les Antiga Casa T. COSTAS, Palla, 13 i 15, pral.

Es la reina de les aigües de taula la de la

VALL DE SANT DANIEL

El seu representant: Josep Pagans, Ponent, 28

BLENNORRAGIA (PURGACIONES)

en todas sus manifestaciones, uretritis, prostatitis, orquitis, cistitis, gonorrea, etc., por crónicas y rebeldes que sean, se curan pronto y radicalmente con los

Cachets del Doctor Soivré

que depuran la sangre y los humores, comunican a la orina sus propiedades antisépticas y microbicidas: sus admirables resultados se experimentan a las primeras tomas, la mejoría prosigue hasta el completo y perfecto restablecimiento de todo el aparato genitourinario, curándose el paciente por sí solo, sin inyecciones ni lavados en que haya de intervenir el médico, y nadie se entera de su enfermedad. Basta tomar una caja para convencerse de ello.

Venta, 6 ptas. frasco: SEGALÁ, Rambla de las Flors, 14; FARMACIA GELART, Princesa, 7 y principales farmacias de España, Portugal y Américas.

CADENES «TITAN»
Per a TOTA MARCA d'Autocamions de QUALSEVOL TONELATGE d'acer cromoniquel garantitzat
PELAYO, 16, ENTRESOL

DARRERES INFORMACIONS

BARCELONA

Reunions obreres

Per avui, hi havia autoritzades nou reunions d'altres tantes societats obreres.

Entre elles, la Societat d'Apuntadors Teatral, havia de tractar de la presentació d'unes bases de treball; els fundadors, dels conflictes pendents; la Unió de Rabassaires, del pla de propaganda per al vinent trimestre; i el Sindicat Unic del ram de construcció, celebra assemblea regional.

PENINSULA

ELECCIO PRESIDENCIAL A PORTUGAL

Lisboa. — Els partits democràtics i nacionalistes procuraran arribar a un acord respecte a la proximitat de l'elecció presidencial.

— És molt difícil que puguin arribar a posar-se d'acord.

La primera votació es farà, doncs, lliurement, és a dir votant cada grup polític pel candidat que més li agradi. Es gaurebé segur, per tant, que cap candidat aconseguirà els 120 vots precisos per a ésser elegit. — Havas.

UN MITING TUMULTUOS

Lisboa. — Els funcionaris públics han intentat celebrar un miting, per a tractar de l'augment de sous que, com se sap, els ha estat recentment concedit, per una llei.

A poc de començar l'acte, degenerà la discussió en un espantós tumult, fins a l'extrem que l'autoritat hagué de suspendre l'assemblea i fer evacuar la sala. — Havas.

NOTES PORTUGUESES

Lisboa. — Ha mort l'ex-governador civil de Lisboa senyor Manuel Núñez d'Oliveira.

— Visiten actualment la capital 4.000 turistes americans.

— Arribà s'espera l'arribada del creuer americà «Richmond».

— En les localitats en les quals el pa escasseja, els camperols i moliners han estat autoritzats per a adquirir el blat per negociació directa.

— El debat polític acabarà a la Cambra de diputats la setmana pròxima.

— A Evora un violent temporal ha causat greus danys. Dues persones foren tirades a terra pel vent i en una estació de ferrocarril el servei estigué paralitzat llarga estona.

— El cardenal patriarca ha pres possessió del seu càrrec de membre de l'Acadèmia de Ciències lisboense. — Havas.

AMPLIACIO DEL CONSELL

Madrid, 29, 12:30 matinalada. L'ampliació del Consell d'aquesta nit és escassa.

— Els ministres amb els quals convertem de costum, després de llurs reunions, ens han assegurat que el Consell havia tingut un caràcter administratiu, sense que s'hagi tocat cap tema polític, ni tan sols el del Marroc, sinó d'una manera superficial.

En el propi Consell ha rebut el senyor Alba un telegrama de l'Alt Comissari, anunciant-li que avui mateix, a mà, l'envia una memòria detalladíssima de la situació de les dues zones, perquè, sobre aquestes dades, pugui deliberar el Govern.

Com és natural, el ministre d'Estat ha pregat que s'ajorni l'estudi de les qüestions africanes fins al pròxim dimecres, en qual dia la memòria de l'Alt Comissari estarà en son poder i haurà tingut temps de preparar un informe que serveixi de base a les deliberacions.

Així s'ha acordat. No obstant, el senyor Alba ha donat compte al Consell de les confidències que es reben i que asseguren l'existència d'una gran activitat al camp enemic.

Segons sembla Abd-el-Krim ha aconseguit l'ajuda d'Amar Hamido, mitjançant 60.000 pessetes i demés la contracta d'indígenes de Beniurraguel per a la seva harka, a fi de formar una força respectable.

La nostra policia de la línia avançada és molt sòlida i segurament causarà un gran estrall als rebels si es determinessin a atacar-la.

S'ha aconseguit celebrar Consell dimecres i un altre dissabte de la setmana entrant.

En tots dos es tractarà àmpliament del Marroc i de la situació econòmica en relació amb aquest problema.

El projecte de llei sobre estímuls i auxilis a la producció i al comerç, anunciat pel senyor Chapaprieta, no ha pogut examinar-se per manca de temps.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Despatx oficial de Guerra: «L'Alt Comissari d'Espanya al Marroc, des de Tetuan, comunica a aquest Ministeri:

Sense novetat en tot el territori del protectorat.»

LA QUESIO DE LES RESPONSABILITATS

El general Berenguer ha manifestat el seu propòsit de no concórrer davant la comissió de responsabilitats del Congrés.

Entén que, trobant-se sotmès a processos, sols davant el jutge ha de compareixer.

La comissió en assabentant-se d'això, ha dit que si el cità fou sols per a no establir amb ell una excepció, ja que havia citat a tots els ex-Alts Comissaris d'Espanya al Marroc.

— Des de dos quarts de set fins a dos quarts de nou ha estat reunida la comissió de responsabilitats.

El coronel Riquelme ha informat durant dues hores.

No ha terminat el seu informe i el continuà el dilluns.

En sortir de la reunió, els vocals han dit que s'havia acordat no facilitar referència a la premsa.

El senyor Sagasta ha dit que havia de fer tres rectificacions: primera, que no és cert que estigué incurs en responsabilitat cap ex-ministre català; segona, que per ara cap dels individus de la comissió anirà al Marroc; i tercera, que la comissió no ha començat a redactar el dictamen.

El dilluns tornarà a reunir-se la Comissió.

PROPOSITIS PACIFISTES

Diu «La Correspondencia de España»: «Moments abans de reunir-se el Govern en Consell, hem parlat amb una personalitat molt significativa del mateix Govern, de les informacions que fa alguns dies ve recollint la premsa, suposant-se que està molt pròxima l'operació sobre Alhucemas.

— Poden assegurar-ens deia— que no hi ha cap ministre del Govern actual que tingui la idea o l'intent de voler fer operació sobre Alhucemas. I tinguin la seguretat que l'afirmar això, els fets hauran d'encarregar-se de testificar la referència.

MOSQUETONS DEFECTUOSOS

Diu un periòdic que actualment es troba en estudi un assumpte de responsabilitat administrativa-militar, que encloï gran importància.

Segons sembla un ministre de la Guerra, desolant les observacions tècniques que li donava el cap de la secció d'artilleria, que era el recent mort senyor Hernandez, disposa que la indústria militar produïa al dia un nombre de mosquetons Mauser enormement superior al que permetien els seus elements.

D'aquesta manera es fabrica una quantitat considerable d'armes, que, si no menten les indicades referències, posseeixen, a causa de la precipitació imposita pel ministre de la Guerra, condicions molt inferiors a les que incumben a l'armament.

La mateixa versió afegeix que part dels mosquetons fabricats es donaren a la guàrdia civil, que en la pràctica de tir al blanc pogué comprovar alguns dels defectes esmentats.

LA SITUACIO A LARRAIX

«La Correspondencia» posa en boca d'un íntim del general Gil Yuste, ex-cap de la zona de Larraix, les següents manifestacions:

El general Gil Yuste dimiti el càrrec de cap de la zona de Larraix perquè havent proposat a l'Alt Comissari, per considerar-ho una necessitat, la supressió de determinades posicions que no tenien cap justificació, la proposició fou rebutjada.

Entenia el general que amb les dites posicions es feia una despesa d'energies inútil, ja que no servien de res, i era molt probable que alguna vegada es repetís allí l'esdevingut a la famosa posició de Tizzi Azza.

Així l'obligà a dimir amb caràcter irrevocable, puix no volia incorrer en la responsabilitat gravíssima que suposa el tenir posicions que, a més d'innecessàries, són perilloses.

El Raisuni labora com sempre en benefici seu. Solament ell sap el que persegueix i procura anar recobrant el prestigi que havia perdut, fent que tots els kaidas vagin essent seus a poc a poc, és a dir, que va col·locant a aquells que li convenen.

La situació a la zona de Larraix és tangible, havent desaparegut el perill que suposaven els fets freqüents de «paquets», assassinats, etc.

El Raisuni el que vol és passar temps, i ara no li convé sinó esperar el que passi a la zona de Melilla, i és clar que si allí es donés un mal pas, la seva repercussió a la zona de Larraix no es faria esperar molt.

El general Gil Yuste opina que per a continuar a Africa com continuava ara, no feia falta que es nomenés un Alt Comissari civil, puix la funció que exerceix és la de general en cap, de la qual cosa es dedueix que no s'ha fet sinó canviar un general per un home civil.

Tenir l'exèrcit que al Marroc té ha per a no fer res, a judici del general, és un cas lamentabilíssim, i entén que de continuar la política, seria previsible abandonar-ho, puix vindria un moment que no hi hauria ni homes, ni diners suficients a Espanya per a ocupar militarment les grans extensions de terreny que hem d'ocupar.

Creu el general — seguí dient l'amic — que el problema està mal plantejat; ocupar i més ocupar per sistema no serveix per a res.

Cal procurar el que podríem anomenar atracció espiritual. S'ha d'anar a una acció immediata que serveixi per a conduir l'acció política, o si no, definitivament, hem de marxar d'allí.

Es dona el cas que els moros no poden portar ous i altres articles a les posicions perquè li ho prohibeix el «xerif» i com que nosaltres estem obligats a evitar cap provocació, la nostra situació queda bastant desalçada.

En lligir el general Gil Yuste la notícia de la pròxima arribada a Madrid de l'Alt Comissari senyor Silvela, no es mostrà estranyat per entendre que havent sorgit dificultats d'importància en el curs de les negociacions amb el Raisuni, era lògic que vingues a la Cort per a donar compte al govern de paraula de fets que per escrit no donarien lloc a iguals determinacions.

Aquesta nit marxa a Vitoria, per a possessió-hi del nou càrrec per al qual fou nomenat, ran de la seva dimissió de comandant general de la zona de Larraix, el general Yuste.

OPINIO D'EN LERROUX

El senyor Lerroux ha estat interrogat aquest matí si sabia quelcom referent als propòsits del govern en relació amb el Marroc.

El senyor Lerroux ha contestat que no; però ha afegit:

— La meua opinió sobre el Marroc pot resumir-se en aquesta frase: «O estem a Alhucemas o no estem al Marroc.»

ASSEMBLEA DEL MACISTERI

A la Normal de Mestres ha continuat llurs deliberacions l'Assemblea ahir començada.

En la sessió del matí quedà nomenada la Junta executiva, en la següent forma: president, Martínez Paje; vice-president, Cervera, tesorera, Ladislao; secretari, Angel Castells.

A la tarda s'aprovaren les conclusions, essent una d'elles que el sou mínim del mestre sigui el de 3.000 pessetes.

Demà se celebrarà la sessió de clausura a la qual assistiran l'ex-ministre senyor Golcochea i els diputats a Corts senyors Vincenti i Serradell.

L'INFORME DEL GENERAL JORDANA

Ha resultat molt interessant l'informe del general Gómez Jordana Souza en la Comissió pro-responsabilitats.

Es referí principalment a la situació en la zona oriental, des de l'any 13 al 18, durant l'època que el seu pare estigué al davant de la Comandància general de Melilla.

Parlà amb tal motiu del pla d'avveniment sobre Alhucemas, el desenrotllament del qual el van impedir diverses causes, entre elles, la inesperada sublevació d'algunes cabiles.

Afegí que en torn d'aquest pla giraren ulteriors projectes en relació amb el mateix objectiu.

En termes molt discrets es referí al desastre.

Amb la mateixa discreció parlà també sobre el rescat dels presoners.

Va emetre judicis sobre l'estat de les tropes que prestaven serveis en la zona de Melilla i del de les que arribaren de reforç, per a deduir el seu parer de que les innegables deficiències i la falta de preparació per a sobreposar-se de sobte a una situació difícil com la creada aleshores, foren circumstàncies que posen un representaren per si soles una dificultat insuperable per a acudir en auxili de Mont Arruit.

Indicà els arxius oficials on pot trobar la Comissió documents que puguin proporcionar-li una orientació eficaç, i afegí que d'alguns d'aquests interessants documents en posseeix còpia, que facilitarà en cas de no ésser trobats els originals.

Doncs, com ja s'ha dit, declarà el coronel Riquelme.

MEDALLA MILITAR

Aquest matí, a les onze, el general Muñoz Cobos imposà la medalla militar al sargent del regiment de Telégrafos Fulgenci Ramos.

L'acte es celebrà a la caserna del Pardo.

Assistiren les autoritats civils, militars i eclesiàstiques.

El coronel del regiment pronuncià un eloqüent discurs.

EN BENAVENTE

Santander. — En honor de don Jacint Benavente, i organitzada per l'Ajuntament s'ha celebrat una gira automobilista a l'alt de l'Escudo, amb assistència de gran nombre de regidors.

Els excursionistes feren una parada a Lluena per a berenar i esperar el pas del Rei, però en vista dels informes que facilità la guàrdia civil que el rei no passaria pel poble abans de la nit, tornaren a Santander.

DEL CONFLICTE BANCARI

València. — Una comissió del Sindicat Lliure d'empleats de Banca i Borsa ha visitat els directors dels establiments de crèdit locals per fer-los donació de les bases de treball aprovades a l'assemblea d'ahir, i que són idèntiques a les de Madrid i Barcelona.

El Sindicat ha donat als Bances un termini de 24 hores per a contestar. Es creu que acceptaran les bases.

BATUSSA

Vigo. — A la vama parroquial de Malva, amb motiu de celebrar-se una romeria, s'esdevingué una batalla entre els minyons d'un poble i els d'un altre.

Van treure a relleu armes blanques i de foc, resultant 10 minyons greument ferits.

La guàrdia civil posà fi al combat i detingué 12 dels combatents.

LA VAGA MINERA

Bilbao. — El comitè de vaga minaire, el qual està compost per comunistes, ha dirigit un nou manifest als vaguistes, excitant-los a seguir en llur actitud, assegurant que l'organització obrera de Biscaia sabrà posar-se al seu costat materialment en la batalla com ho estigué moralment d'ençà que començà la vaga.

VAGA PARCIAL

València. — El Sindicat Unic de Transportes ha acordat que, en vista de què passen de 60 els patrons que han acceptat les bases, es converteixi en parcial la vaga general que tenien plantejada.

Des de demà es reprendran els treballs en 50 establiments.

DE GOVERNACIO

Madrid, 29, 2 matinalada. El ministre de la Governació ha rebut als periodistes aquesta matinalada.

El sots-secretari ha manifestat que no hi havia cap notícia per comunicar-los.

NOTES DONOSTIARRES

Sant Sebastià. — En el Restaurant del Gran Kursal s'ha celebrat un banquet de la Junta directiva de la Societat del Tir Nacional.

Ha presidit el general Luque. S'han pronunciat brindis patriòtics. La Reina i els infants han esmorzat a Miramar.

NOTES DE CADIZ

Cádiz. — Crides urgentment pel Director general d'Obres públiques, ha marxat cap a Madrid, en l'express,

l'enginyer director de les obres del Port, don Eugeni Suárez, per a tractar de les obres marítimes.

De Ceuta ha arribat el creuer «Reina Regente».

Hi embarcarà el capità general d'aquest apostader, que es traslladarà a Huelva, per a assistir a les festes colomines.

Ha retornat de Madrid el capità general de l'armada don Ricard Fernández de la Puente.

Segueix l'alarmant acomiadament d'obres.

Augmenta el disgust entre la classe treballadora.

Es confia que la comissió que ha anat a Madrid obtingui resultats favorables perquè termini aquesta situació.

ESTRANGER

Per a la propietat intel·lectual

Ginebra, 28. — En la reunió darrera celebrada en aquesta capital per la sub-comissió de la propietat intel·lectual presidida per l'acadèmic francès senyor Bergson i integrada pel catedràtic de la Universitat de Turin enyor Ruffini, l'acadèmic i catedràtic espanyol enyor Torres Quevedo i el senador belga senyor Lafontaine es pregueren diferents acords encaminats a garantir els drets dels autors.

El senyor Rothlisberger, representant de les Oficines internacionals reunides de la Propietat artística i literària i de la Propietat industrial, el Centre del qual és a Berna, prengué part en les deliberacions de dita sub-comissió, facilitant-li dades molt interessants.

L'esmentada sub-comissió s'enterrà d'un informe redactat pel senyor Ruffini, informe que enclou un projecte de conveni internacional per a la protecció de la propietat científica, qual projecte termina amb la següent conclusió:

La Societat de Nacions ha de pendre la iniciativa d'un Conveni i unió corresponent per a la protecció de la propietat científica entre les nacions que la integren, sien aquestes o no sien membres de les Unions actualment existents.

La nova Unió, un cop constituïda, seria dirigida pràcticament sota el control de la Societat de Nacions per l'oficina de Berna, basant-se per això en un acord que es concertaria amb el Govern suís. — Havas.

Les maniobres

de l'exèrcit txec

Praga, 28. — Les maniobres de tardor de l'exèrcit txecoslovac tindran lloc als voltants de Policka, població situada a l'Est de Bohèmia sobre la frontera d'Eslovàquia.

Apesar del que sobre el particular diu la premsa alemanya, l'elecció del terreny ha estat feta únicament ament a consideracions militars pràctiques i sense tenir per a res en compte qualsevol altra significació.

Co men anys anteriors, nombroses comissions estrangeres assistiran a les maniobres. — Havas.

Les remeses de carbó alemany a Itàlia

Berlin, 28. — Una nota oficial que ve a respondre a la notícia publicada recentment relacionada amb la suspensió de les remeses de carbó alemany a Itàlia, declara que Alemanya ha remès a Itàlia 80.785 tones de carbó, però després de grans rodelis, la dita nota acaba per convenir que si les remeses han cessat, és degut a que els alemanys no volen fer passar els vagons de carbó per les vies de l'Administració aliada. — Havas.

El canvi de població entre Grècia i Turquia

Angora, 28. — El projecte que han preparat de comú acord els ministres d'Higiene i d'Assistència pública referent al canvi de poblacions entre Turquia i Grècia, ha estat acceptat pel Consell de ministres.

Sota la presidència de Recuf Bey, president del Consell de ministres, actuarà una comissió que estarà encarregada de tot el referent a l'aplicació d'aquest projecte. — Havas.